

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CX

П'ЯТНИЦЯ, 12 ГРУДНЯ 2003 РОКУ

ЧИСЛО 50

VOL. CX

FRIDAY, DECEMBER 12, 2003

No. 50

Молода українська мисткиня отримала першу нагороду

ПАРИЖ. – В найбільшій виставковій залі Парижу „Порт д'Отей“ відбулася мистецька виставка „Осінній салон“ („Salon d'Automne“). Ця художня подія проходила під патронатом президента Франції Жака Шірака, міністра культури Жака Алагона, посаджника Парижу Бертрана Делано. Президент „Осіннього салону“ Жан Франсуа Леро, виступаючи на вернісажі, згадував відкриття першого Салону 31 жовтня 1903 р. і назвав його створення визначним явищем в історії французького і європейського мистецтва. Імена визначних французьких художників П. Бонара, А. Матіса, Р. Дюфі, П. Пікасо, П. Гогена, П. Сезана, А. Русо та багатьох інших пов'язані з „Осінніми салонами“ та внесені до скарбниці світової художньої культури. Ретроспективна частина виставки, що діяла з 14 по 23 листопада 2003 р., вшанувала такі визначні мистецькі явища як Паризька школа живопису, кубізм, фовізм. Особливе зацікавлення викликали твори П. Гогена, П. Сезана, А. Русо. Були представлені твори 900 сучасних мистців, вихованців провідних світових мистецьких шкіл (Франція, Італія, Росія, Китай, Південна Корея, Болгарія та ін.). Експозицію складали живопис, скульптура, графіка, фотографії, твори декоративного, монументального, віртуального мистецтва (всього 1000 праць). Необхідно відзначити високий мистецький рівень творів, які ретельно вибирало журі, що складалося з майстрів французького сучасного мистецтва.

Серед експонатів була представниця української мистецької школи, випускниця Національної Академії образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА, Київ) Катерина Косьяненко, яка представила живописний твір „Покрова“ („Intercession“). Виразний, життєдайний, випромінюючий світло живопис з яскравим національним забарвленням одразу привернув до себе увагу і публіки, і журі. К. Косьяненко було присуджено Першу нагороду Салону („Prix des Amis du Salon d'Automne 2003 р.“). Це подія для української культури, для українського образотворчого мистецтва! Таким чином було відзначено і конкретний твір, і молодого автора, і високий рівень української мистецької школи, школи Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, яку К. Косьяненко закінчила рік тому (навчалася на театральному відділенні у видатного сценографа Д. Лідера), тепер продовжує навчання в асистентурі-стажуванні у відомого українського мистця, професора, академіка В. Гуріна. Хоча творчий шлях мисткині тільки починається, вона вже є членом Національної спілки мистців України (з 2002 року), експонувала свої твори на багатьох національних мистецьких виставках, брала участь у міжнародних пленерах (Україна, Польща, Греція), була учасницею Московського міжнародного салону (2002 р.).

Українські глядачі могли ознайомитися з творчістю мисткині на персональній виставі „Серпень. Відлуння“, яка проходила в 2003 р. в Українському фонді культури в Києві.

Л. Гурська

Автор – мистецтвознавець, член Національної спілки художників України – спеціально для УНІАН

Стан справ ПЕК викликає занепокоєння

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – „Нинішній стан справ у паливно-енергетичному комплексі України викликає занепокоєння і в уряді, і у Президента України Леоніда Кучми, заявив 8 грудня в Києві прем'єр-міністр України Віктор Янукович. Накопичилося багато проблем, які вирішуються не так оперативно та послідовно, як цього вимагає час“.

Тиждень між 4-9 грудня виявився надмірно хаотичним в Україні у сфері паливно-енергетичного комплексу (ПЕК). Як відомо, газотранспортний консорціум створюється за ініціативою президентів України і РФ Леоніда Кучми і Володимира Путіна, а також канцлера ФРН Гергарда Шродера для модернізації української газотранспортної системи і підвищення її конкурентоспроможності.

4 грудня було підписано угоду, яку економісти можуть назвати головною економічною подією року, що минає. Керівник російського акціонерного товариства „Єдині енергетичні системи Росії“ Анатолій Чубайс підписав у Києві угоду про придбання пакетів акцій десятих обласних

енергокомпаній. Відомо, що партнерами ЄЕС Росії стала українська компанія „Енегетичний стандарт“, яку представляють громадянин Росії Костянтин Григорин та України – Віктор Пінчук, зять Президента. Згоду на придбання суттєвої частини українських енергокомпаній дали на зустрічі із А. Чубайсом Президент Леонід Кучма та прем'єр-міністр Віктор Янукович. На прес-конференції з приводу зустрічі А. Чубайс заявив, що мета „ЄЕС Росії“ – придбання контрольного пакету акцій в українській компанії „Єдині енергетичні системи України“ (ЄЕС України). Однак Л. Кучма кілька

Анатолій Чубайс

(Закінчення на стор. 4)

Росія впевнено рухається вперед – до минулого, до диктатури

Вибори парламенту Росії - висновки для України

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – На виборах до Державної думи Росії (вона налічує 450 депутатів), які відбулися 7 грудня, за партійними списками пройшли 4 партії – провладна партія „Єдина Росія“, Комуністична партія, Ліберально-демократична партія Володимира Жириновського та блок „Родина“. Праві партії Росії „Союз правих сил“ і „Яблуко“ не подолали 5-відсоткового бар'єру і не будуть представлені в парламенті. Активність електорату була низькою, участь у голосуванні взяли трохи більше 30 відс. виборців, але за законом вважається, що вибори відбулися, за умови участі у голосуванні 25 відс. електорату. Можна вважати, що дві третини складу Державної Думи підтримуватиме В. Путіна, а опозиції, як такої, в парламенті не існує. Щоб досягнути перемоги на виборах провладні структури застосували низку заходів впливу на виборців – вибіркове надання часу на радіо і телебаченні, місця в газетах, замовчування програм конкурентів, персональний тиск, обіцянки виборцям, а подекуди шантаж і залякування. Політичні оглядачі США приєдналися до європейських політиків, висловивши стробованість справедливості російських парламентських виборів, які принесли чітку перемогу союзникам президента В. Путіна. Закордонні спостерігачі вважають, що парламентські вибори в Росії не відповідали міжнародним стандартам. Організація з безпеки і співробітництва у Європі (ОБСЕ) заявила, що на результати виборів вплинули привілейовані умови партій, які підтримували В. Путіна і тому користувалися державними ресурсами, будівлями та устаткуванням. В інтерв'ю „Німецькій хвилі“ керівник однієї з груп спостерігачів від ОБСЕ, колишній голова німецького Бундестагу Ріта Зюсмут сказала:

„Згідно з нашими спостереженнями, під час передвиборної кампанії партії не мали рівних шансів, не було забезпечено всім однакового доступу до засобів масової інформації. В ЗМІ були переважно представлені уряд, Путін та „Єдина Росія“. Причому „Єдина Росія“ завжди була представлена позитивно, а, наприклад, про комуністів говорили тільки з критичних позицій“.

Тим часом спостерігачі від СНД назвали російські вибори повністю демократичними і справедливими.

В Україні лунають застереження з приводу значних здобутків російських націоналістичних партій на виборах, а також загальною атмосферою ностальгії за сильною Росією.

Колишній президент Леонід Кравчук сказав, що у разі посилення в Думі антиукраїнських настроїв це матиме дзеркальний відгук в Україні.

Представники російських демократичних партій та правозахисники піддали суворій критиці вибори до Державної думи. На їхню думку, результати голосування засвідчили закінчення короткої демократичної доби у новітній історії Росії. Значна частина російських аналітиків вважає, що склад нового парламенту Росії має відверто імперське забарвлення. Більшість у ньому, нагадують вони, отримала пропрезидентська „Єдина Росія“, на другому місці – прорадянська Компартия, на третьому – прихильники Володимира Жириновського, відомі своїми расистськими й шовіністичними уподобаннями. Список переможців замикає нова партія „Родина“, що, на думку російських оглядачів, є не чим іншим, як новоутвореною спілкою російських націоналістів. Провідник загальноросійського руху „За права людини“ Лев Пономарьов сказав, що фактично новітня демократична доба у російській історії закінчилася з приходом до влади В. Путіна

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Українські миротворці поїдуть до Ліберії

КИЇВ. – Верховна Рада України прийняла рішення щодо направлення миротворчого контингенту у Ліберії, за яке проголосувало 234 депутати. Основними завданнями українського миротворчого контингенту в Ліберії має бути перевезення персоналу, вантажів Місії ООН, ведення повітряного спостереження та патрулювання, пошуково-рятувальних акцій, надання вогневої підтримки піхотним підрозділам Місії. Міністер оборони Євген Марчук повідомив, що загальна чисельність українського миротворчого контингенту повинна становити 350 військовослужбовців – 190 офіцерів, 60 прапорщиків і 100 рядових військовиків за контрактом. Крім того, 20 офіцерів складатиме миротворчий персонал (штабні офіцери та військові спостерігачі). Фінансування витрат, пов'язаних з участю України в зазначеній миротворчій операції, буде здійснюватися за рахунок коштів Державного бюджету України з подальшим відшкодуванням цих витрат Організацією Об'єднаних Націй. Тепер Україна бере участь у 9 миротворчих акціях – вона на 10-му місці в світі щодо участі в таких акціях і на першому місці серед країн Європи.

Керівник МЗС України - в Іраку

БАГДАД, Ірак. – 10 грудня з дводенною візитом прибув міністер закордонних справ України Константин Грищенко. Під час зустрічей з представниками тимчасової Адміністрації коаліції та Іракської правлячої ради він обговорив перспективи участі українських компаній у реконструкції Іраку, а також – відновлення української дипломатичної місії в Багдаді. К. Грищенко також зустрічався з командуванням та вояками українського миротворчого контингенту. Візита відбу-

лася в той час, як США заявили, що країни, які були в опозиції до вторгнення в Ірак під проводом Америки, не отримають прибуткових контрактів на відбудову тієї країни. Заступник американського міністра оборони Пол Вулфовіц заявив, що проводитиметься обмежений конкурс на двадцять шість основних контрактів, вартіх понад 18 мільярдів доларів.

П. Лазаренко відмовився від послуг свого основного американського адвоката

КИЇВ. – Колишній прем'єр-міністр України Павло Лазаренко відмовився від послуг свого основного американського адвоката Гаролда Розенталя. Цю інформацію 8 грудня підтвердила його український адвокат Марина Довгопола. Водночас вона відмовилася говорити про причини. „Залишимо цю інформацію без коментарів,” – сказала М. Долгопола. Починаючи з 1999 року, П. Лазаренко вже втретє змінює адвокатів.

КПУ України матиме свого кандидата

КИЇВ. – Провідник українських комуністів Петро Симоненко підтвердив 8 грудня у Рівному, що однозначно балотуватиметься на посаду президента України. П. Симоненко висловив сумнів у тому, що опозиційні сили зможуть висунути єдиного кандидата і повідомив, що його партія братиме участь у президентських виборах як самодостатня політична структура. Щодо намірів провідника кримських комуністів Леоніда Грача спробувати свої сили у змаганнях за посаду Президента, П. Симоненко повідомив: „На останньому засіданні Президії Центрального Комітету партії Леонід Грач ще раз підтвердив, що він як член Президії, член вищого керівництва Компартії України, однозначно виступає за те, що від Компартії України на цьому етапі йде єдиним кандидатом керівник партії”.

Пам'ятник князеві Святославу Ігоровичу

КИЇВ. – На перетині вулиць Володимирської, Десятинної та Андріївського узвозу з'явиться пам'ятник князеві Святославу Ігоровичу. Як повідомили 9 грудня відповідне розпорядження підписав Київський міський голова Олександр Омельченко, враховуючи результати Всеукраїнського конкурсу на кращий проєкт князеві та з метою увічнення пам'яті видатного військового та політичного діяча давньоруської держави – Київської Русі.

Запуск повітряної кулі під землею

ДОНЕЦЬК. – В соляній шахті м. Соледар Донецької обл. 5 грудня здійснено перший у світі запуск повітряної кулі під землею. При старті були присутні представники Книги рекордів Гіннеса, які зареєстрували цей світовий рекорд. Запуск кулі був здійснений на глибині 295 метрів у виробі соляної шахти підприємства „Артемсоль”.

Невисока конкурентоспроможність України

КИЇВ. – Серед 102 країн світу за індексом конкурентоспроможності зростання Україна посідає 84 місце, а за індексом конкурентоспроможності підприємництва – 71-ше. Про це заявив представник Центру імені Разумкова Володимир Сіденко з посиланням на недавно опубліковане оцінювання Світового економічного форуму в Давосі. На його думку, ці дані свідчать про невисокий рівень конкурентоспроможності українських виробників, їх товарів і послуг, а також економіки країни загалом. Експерт наголосив, що ці дані змушують замислитися, наскільки національна політика конкурентоспроможності відповідає тепер завданням швидкої інтеграції до структур ЄС.

Заклик –розвивати взаємини з Україною

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – 4 грудня Генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон закликав Альянс під час засідання Північноатлантичної ради міністрів закордонних справ розвивати взаємини з Україною і країнами Середземноморського діалогу. У засіданні ради брав участь міністер

закордонних справ України Костянтин Грищенко. 5 грудня відбулося засідання Комісії Україна-НАТО „на рівні міністрів закордонних справ. Сторони ухвалили плян цілей „Україна-НАТО“ на 2004 рік.

Зменшується кількість бажаючих політичного притулку

КИЇВ. – Україна посідає 18-те місце у світі за кількістю громадян, які цього року просили політичного притулку в розвинутих країнах. Згідно зі статистикою Верховного комісара ООН у справах біженців, яка була оприлюднена 3 грудня, число українців, які просили цього року політичного притулку, сягає чотирьох тисяч. Серед українців політичного притулку, як правило, шукають журналісти, діячі опозиції та люди, які не можуть захиститися від незаконних переслідувань з боку правоохоронних служб. Минулорічна статистика налічувала вп'ятеро більше бажаючих вихати з України через переслідування.

Розглядають право Президента кандидувати втретє

КИЇВ. – Конституційний суд України почав розглядати подання народних депутатів про право чинного Президента Леоніда Кучми кандидувати втретє на виборах у 2004 році. Депутати просять суд офіційно розтлумачити статтю Конституції, відповідно до якої одна й та сама особа не може бути Президентом більше, ніж два терміни поспіль. На думку депутатів, необхідність офіційного роз'яснення цієї норми Конституції виникла в зв'язку з неоднозначним її розумінням, зокрема порядку підрахунку термінів перебування особи на посаді Президента, можливості висування і реєстрації чинного Президента кандидатом на наступних виборах. Українська опозиція неодноразово обвинувачувала Л. Кучму в намірі стати Президентом утретє. Сам Президент Л. Кучма заперечує намір кандидувати на президентську посаду втретє.

3 нового року – 13 відсотковий податок на доходи

КИЇВ. – Урядовці твердять, що зниження податків має призвести до збільшення доходів громадян, проте деякі експерти вважають, що реального збільшення доходів українців не відбудеться. Тепер держава отримує до свого бюджету від громадян 12 мільярдів гривень у вигляді податку на доходи. Експерти вважають, що цей податок є найвигіднішим для держави, бо на те, аби його зібрати, держава майже нічого не витрачає, – для більшості громадян сплата податку відбувається автоматично – через бухгалтерію підприємства, на якому вони працюють. Раніше шкала оподаткування була прогресивною – від 10 до 40 відсотків в залежності від доходів громадянина. Але із 1 січня 2004 року всі платитимуть податки за єдиною ставкою у 13 відсотків, яка у 2005 році збільшиться до 15 відсотків.

Українські академіки занепокоєні

КИЇВ. – 9 грудня в управлінні прес-служби Президента України повідомили, що Л. Кучма провів зустріч з представниками наукової еліти України, академіками НАН України Ігорем Юхновським, Іваном Дзюбою, Платоном Костюком та Миколою Жулинським. Українські академіки занепокоєні протиставленням західної і східної України рядом політичних партій та розподілом населення за територіями проживання. Академіки запропонували обговорення цих тем у суспільстві через проведення „круглих столів” з представниками більшості й опозиції за участю глави держави, громадськості та висвітленням у ЗМІ. Президент України підкреслив, що вважає своїм завданням збереження єдності українського суспільства і вважає корисним залучення української інтелігенції та широких верств громадськості до обговорення актуальних політичних питань.

За повідомленнями інформаційних агентств

Передано Україні ікону „Входження Господнього”

КИЇВ. – 8 грудня у Міністерстві закордонних справ України відбулася урочиста церемонія передачі німецькою стороною ікону „Входження Господнього у Єрусалим” XVI століття, яку було викрадено з Львівського музею в 1984 році. У церемонії брали участь міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко, тимчасовий повірений у справах Німеччини Ганс-Йоган Шмідт. К. Грищенко подякував німецькій стороні за сприяння у поверненні іконі до України. Він зазначив, що „ми сприймаємо цей благородний жест доброї волі як додаткове свідчення стратегічного характеру українсько-німецьких взаємин і міцних традицій гуманітарних зв'язків між нашими народами та країнами”. Він також зауважив, що бачить „глибоку символіку в тому, що, будучи викраденою з Радянського Союзу, ікона повертається уже в незалежну Україну”.

Фото: УНІАН

Росія...

(Закінчення зі стор. 1)

та команди його однодумців. Правозахисник звертає увагу на те, що до складу нової російської Думи потрапило чимало націоналістів та реваншистів.

Представники української опозиції наголошують на тому, що в Україні неможливий сценарій розвитку подій на виборах, який був застосований в Росії, оскільки, на думку Юлії Тимошенко і Олександра Мороза, в Росії, по суті, немає антипрезидентської опозиції, на відміну від України, де вона є системною.

Президент Л. Кучма сказав, що не поспішатиме коментувати результати виборів у Росії, але зазначив: „Я скажу двома словами: Україна – не Росія. Робіть висновки далі самі”, не пояснивши, що саме мав на увазі. Леонід Кучма привітав В. Путіна з успішним завершенням виборів у Державну Думу Росії і переконливою перемогою пропрезидентського угруповання.

Зрозуміло, що після цих виборів Росія стала ще більш авторитарною і термін „керована демократія” набув суто російського змісту. Зважаючи на те, що вдвічі більше місць у Думі отримала партія Жириновського та на появу нової політичної сили – „Родіни” – можна чекати посилення екстремістських і імперських амбіцій у російському парламенті, а також загострення воєнничого ставлення до України і до інших країн СНД. Дуже своєрідний політик В. Жириновський після перемоги на виборах, сказав на адресу України: „Будете чудити – вам тільки гірше. Кучму будуть забирати за сценарієм Шеварднадзе”.

В. Путін заявив, що вибори стали ще одним кроком на шляху демократичного розвитку, і закликав уряд до конструктивної співпраці з новим парламентом.

Кореспонденти Бі-Бі-Сі вважають, що головною з ознак останніх парламентських виборів у Росії стала поразка прозахідних лібералів і здобутки провладних сил під гаслами націоналізму та ностальгії за Радянським Союзом. Практично економіка Росії є державно-монополістичною, мілітарно-диктаторською, тому ця структура користується зовнішніми конфліктами для вирішення внутрішніх проблем. Це вже має місце в Грузії і Молдові. Неспроможність Росії до прямого конфлікту з США призведе до підтримки Росією усіх антиамериканських сил в світі.

Росія впевнено рухається вперед – до минулого. Воно, звичайно, не буде комуністичним, але з огляду на те, що методи управління залишаються старими практично в усіх російських можновладців (до слова, як і в Україні), це буде щось на зразок реставрації радянської системи влади, зодягненої в „демократичні” гасла.

Західні газети також рясніють промовистими заголовками. Британська „Дейлі Телеграф” – „Путін отримує владу царя”, „Нью-Йорк Таймс” – „Російський парламент підтримує Путіна”, „Франкфуртер рундшау” – „Влада Путіна перед посиленням”. „Нью-Йорк Таймс”, зокрема, пише: „Складається враження, що російська демократія ще далека від західного зразка”.

В багатьох статтях повторюється термін „керована демократія”. Свого часу засновники комуністичної диктатури Ленін і Сталін наполягали, що треба керувати де-

мократією, треба демократію „якось в рамки вводити” і т.п. Сьогодні влада в Росії є зразком такої „керуваної демократії”. Її, значить, немає, якщо нею намагаються керувати. Тепер в Росії зміцнюється самодержавство, яке без особливого успіху керувало імперією.

От і „Єдина Росія” використовує імперіялістичні гасла у своїй кампанії. Американський політичний оглядач Збігнєв Бжезінський свого часу сказав, що Росія може бути або демократією, або імперією, але не тим і іншим одночасно. Висновок з результатів виборів в Росії показує, що демократичні партії на 4 роки позбавлені парламентської трибуни; парламентаризм в Росії скінчився; все в Росії контролюватиметься однією людиною; Кремль практично дістане контроль над конституційною більшістю, після чого в Росії можна абсолютно законно проголосити навіть спадкову монархію.

Як вибори до Державної думи Росії можуть вплинути на подальший розвиток російсько-українських відносин? На думку берлінського політолога Александра Ота, з боку Москви може посилитися політичний тиск на Київ, а Леонід Кучма буде змушений йти на компроміси з російським керівництвом.

Володимир Полохало, редактор журналу „Політична думка” заявив: „Росія зробила свій вибір, і цей вибір не на користь демократії. Практично всі, хто потрапив до Думи, сьогодні розглядають Україну лише як свого сателіта, як об’єкт для економічної й політичної експансії. Тому найбільший ризик і небезпека для України, якщо говорити про зовнішнє оточення, якраз представляє сучасна путінська Росія.”

Основною лекцією для української опозиції, вважає В. Полохало, є те, вона має бути опозицією і рішуче виборювати владу у своїх опонентів, а не сподіватися на добру „демократичну” волю президента. Вона має діяти об’єднано і як мінімум координувати свої зусилля у виборчому процесі. Для української опозиції важливо збагнути, що лише єдність опозиційних сил може мати успіх на президентських виборах, і що подолати партію влади можна лише спільними зусиллями”.

Шлях у Думу крайнім націоналістам проклав сам російський президент, що прийшов до влади на ударній хвилі другої чеченської війни. Особливо показовим є випадок з конфліктом навколо українського острова Тузла.

Які ж висновки з усього цього повинна зробити Україна?

1. Ні про які політичні союзи зі самодержавною Росією не може бути і мови. Зовнішньополітична двовекторність повинна змінитися однозначною орієнтацією на зближення з Євросоюзом.

2. Сплеск російського шовінізму, що проявився під час виборів, як і під час подій навколо Тузли, змушує задуматися над тим, наскільки небезпечним може бути цей сусід. Щоб відгородити себе від можливих загроз, Україні, напевно, все-таки варто форсувати вступ у НАТО.

3. При вирішенні наших внутрішньополітичних проблем варто врахувати російський досвід: підміняти ідею формування багатобарвного громадянського суспільства ідеєю єдиної нації (етнічної) або навіть політичної завжди вкрай небезпечно – цей шлях веде до згорання демократичних процесів.

Л. Хмельковський

Помер Мирослав Прокоп - останній член-основник УГВР

7 грудня в Нью-Йорку помер д-р Мирослав Прокоп, провідний учасник визвольно-революційної боротьби, політичний і громадський діяч, науковець і публіцист. М. Прокоп народився 6 травня 1913 року в Перемишлі. Тут закінчив гімназію і з 1930 року почав студіювати право у Львові, Берліні та в Мюнхені, в УВУ, де одержав диплом доктора права.

Св. п. д-р Мирослав Прокоп

М. Прокоп був членом Організації Українських Націоналістів з молодих років. Дванадцятирічним хлопцем арештований польською поліцією і в 1934 року засуджений на 7 років ув’язнення за приналежність до ОУН. Завдяки амністії, був звільнений в травні 1937 року з тюрми і на волі редагував „Студентський вісник” у Львові до 1939 року, а опісля – „Українську пресову службу”.

Вирвавшись з рук гестапо 15 вересня 1941 року під час арештів членів ОУН у Львові, перейшов в глибоке підпілля. В 1942 році обійняв в Києві пост референта пропаганди ОУН Північно-східних земель, опісля – референтуру пропаганди в Проводі ОУН. В 1943 році редагував орган ОУН „Ідея і чин” та керував підпільною радіостанцією, розташованою в Карпатах. На III Надзвичайному Великому Зборі ОУН в серпні 1943 року, який зазначив перехід ОУН з позицій інтегрального націоналізму на національно-демократичні, брав вагомий участь у випрацюванні нової програми ОУН.

Як член Ініціативного комітету для створення Української Головної Визвольної Ради (УГВР) і учасник Великого Збору УГВР в липні 1944 року, виголосив головну політичну програмну доповідь. Тут його обра-

ли членом Президії УГВР. В цьому ж році, на доручення Проводу ОУН і Президії УГВР, відійшов на еміграцію, де продовжував політичну діяльність. Як член ЗЧ ОУН входив в Закордонний центр ОУН і Провід ЗЧ ОУН до 1948 року. Водночас залишився членом Проводу ОУН в Україні. Як член ОУНЗ обирався кількаразово до Політичної ради ОУНЗ, а в

основному діяв у Закордонному представництві УГВР, насамперед як заступник голови до 1983 року, а опісля – як голова, до 1987 року. Від 1987 року до 1995 року був головою Середовища УГВР. На конференції Середовища УГВР в листопаді 2002 року обраний Почесним головою Політичної ради Середовища УГВР.

У 1952–1974 роках – заступник голови дослідно-видавничої асоціації „Пролог”, а опісля, до 1981 року – голова. З 1957 року, з рани „Прологу”, редагував англомовний „Огляд української радянської преси”, а від заснування журналу „Сучасність” входив до складу редакції. Дійсний член НТШ-А, в травні 2003 року обраний Почесним членом НТШ-А й членом УВАН.

Автор відомих книг „Україна і українська політика Москви” (1956 р.), „Напередодні незалежної України” (1993 р.), численних статей в „Сучасній Україні”, „Сучасності”, „Українському самостійнику”, „Свободі”, численних гасел в „Енциклопедії українознавства”.

Залишив в жалобі дружину Любу, з дому Комар, дві дочки – Христину і Лїду з родинами.

Середовище УГВР

Чи визнають голодомор у 1932-33 роках геноцидом?

Іван Павло II: „Мільйони людей загинули через згубну діяльність ідеології”

КИЇВ. – На початку грудня Папа Павло II надіслав листа львівським кардиналам Любомирові Гузару та Мар’янові Яворському, у якому висловив своє ставлення до жахливої трагедії українського народу, яка розігралася у 1932-33 роках. „Ось такими є почуття, що їх викликає в моїй душі 70-та річниця сумних подій голодомору, – пише римський понтифік, – мільйони людей зазнали жахливої смерті через згубну діяльність ідеології, яка впродовж усього ХХ століття стала причиною страждань і горя в багатьох частинах світу”.

У часи комуністичного правління в Україні заборонено було навіть згадувати про штучний голод, не кажучи вже про те, щоб досліджувати його причини чи вести наукові дискусії. Лише за останній час україн-

ські історики намагаються надолужити прогалине. Західні ж науковці й, зокрема німецькі, розпочали дослідження голодомору в Україні значно раніше і продовжують їх. „70 років опісля: Голодомор в Україні у 1932-33 роках” – конференція з цієї теми відбудеться 19-20 грудня в німецькому місті Люнебурзі. Співробітник Науково-гуманітарного центру з досліджень історії та культури Центральної та Східної Європи, учасник конференції, доктор Вільфрід Ільге сказав: „Німецькі історики займалися дослідженням матеріалів про голод в Україні 1932-33 достатньо давно. Особливо глибоко цим питанням займався історик Штефан Мерль. Він написав досить велику книжку про примусову ко-

(Закінчення на стор. 17)

АМЕРИКА І СВІТ

Президент США скасував тарифи на імпорст сталі

СТРАСБУРГ, Франція. – Керівництво Європейського Союзу 5 грудня привітало рішення Президента США Джорджа Буша про скасування запроваджених два роки тому тарифів на імпорст сталі. Паскаль Ламі, який відповідає в Європейському Союзі за торгівлю, назвав цей крок „гарною новиною“ для європейських сталеварів. Він наголосив, що тепер Євросоюз не запроваджуватиме торговельних санкцій проти США. Тарифи, які повинні були захищати американських ливарників сталі, мало не спричинили торговельної війни між Сполученими Штатами з одного боку та Європейським Союзом і Японією – з другого.

А. Гор схвалив кандидатуру Г. Діна

ВАШІНГТОН. – Ал Гор, колишній віце-президент в уряді Президента Біла Клінтона 9 грудня схвалив кандидатуру Говарда Діна, як кандидата від Демократичної партії у президентських виборах США 2004 року. Підтримка А. Гора кандидатури Г. Діна була несподіваною для багатьох членів Демократичної партії та політичних аналітиків. Особливо несподіванкою було це для іншого демократичного кандидата, сенатора

Джозефа Лібермана, котрого свого часу А. Гор у своїй президентській кампанії 2000 року обрав своїм заступником на посаду віце-президента США. Однак, як довідуємося з коментарів політичних аналітиків, Г. Дін вже більше року намагався здобути схвалення А. Гора, якого уважав своїм політичним ментором.

Терористичний вибух у центрі Москви

МОСКВА. – У результаті вибуху у центрі російської столиці 9 грудня загинули 6 осіб і понад 14 – поранені. Відповідно до основної версії, вибух здійснили дві терористки-смертниці. І ще одна жінка, за припущеннями причетна до теракту, зникла з місця вибуху і оголошена в розшук. Вибух стався на одній з найбільш багатолюдних торговельних вулиць Москви – Тверській, перед готелем „Національ“, недалеко від будівлі Державної думи та лише у кількох метрах від Кремля. Речник посадника Москви Сергій Цой сказав: „Ми вже можемо говорити, що це терористичний акт. Вони намагалися спочатку пройти до Державної думи, потім якимось чином опинилися біля готелю „Національ“. Прокуратура вже порушила карну справу за статтею „тероризм“. Були вибиті шибки на першому та другому по-

версі готелю „Національ“. Причини вибуху ще офіційно не названі, але висловлюється багато припущень, що напад міг бути вчинений жінкою, яка вчинила самогубство. Якою б не була причина, вибух в центрі Москви зі смертельними наслідками лише посилить почуття страху серед росіян. Вибух стався лише через кілька днів після самогубчого нападу в електричці на півдні Росії, внаслідок якого загинули понад 40 осіб. Російський президент Володимир Путін заявив, що терористи, намагаючись зірвати економічний і демократичний розвиток країни.

Прем'єр Державної ради у Вашингтоні

ВАШІНГТОН. – 9 грудня відбулися переговори Президента США Джорджа Буша та прем'єра Державної ради Китаю Вень Цзябао. Головні теми обговорення – ядерна програма Північної Кореї, проблема Тайваню та питання двосторонніх економічних взаємин. За прогнозами економістів, дефіцит торгівлі США з Китаєм сягне цього року близько 120 мільярдів доларів. Багато американських підприємців вважають, що наплив дешевих китайських товарів сприяє зменшенню місць праці та зростанню безробіття у США. Вашингтон розраховує на підтримку Пекіну, намагаючись відновити багатосторонні переговори стосовно ядерної програми Північної Кореї. Що ж до Тайваню, то позиції США та Китаю зблизилися після того, як Вашингтон закликав тайванське керівництво утриматися від формального проголошення незалежності.

Японія посиляє до Іраку військовиків

ТОКІО. – Японія, не зважаючи на протести японської громадськості, вирішила надіслати до Іраку допоміжні військові частини. Кілька сотень військовослужбовців будуть розміщені на південному сході Іраку, щоб відновлювати водопровідні системи, ремонтувати школи і надавати медичну та гуманітарну допомогу населенню. Після Другої Світової війни жоден японський вояк не брав участі у бойових акціях за межами країни. Прем'єр-міністр Японії Дзунітіро Коїдзумі 9 грудня: „Якщо міжнародна спільнота не допоможе Іракові тепер, то країна перетвориться у пекло. Ірак стане притулком для терористів. Невже ми маємо підкоритися їхнім вимогам і не допомагати населенню? Від цього пострадять „насамперед, іракці“.

Президент Г. Карзай приголомшений випадком

КАБУЛ, Афганістан. – Президент Афганістану Гамід Карзай закликав американських військових представників до щільнішої співпраці з афганськими військовими після загибелі 6 грудня дев'ятох дітей на сході країни. Діти загинули, коли американці завдали авіоудару по будинку на околицях міста Газні. Президент Г. Карзай заявив, що він приголомшений тим, що сталося, і що до місця події попрямувала урядова слідча група. Американський військовий речник заявив, що авіорейд був проведений з метою ліквідувати бойовика Талібану, який також загинув уна-

слідок акції, хоча місцеві мешканці твердять, що той чоловік уцілів. За словами речника, місцеві командувачі не знали, що в районі нападу були ще й діти. Об'єднані Нації закликали провести невідкладне розслідування цих, як було сказано, дуже прикрих загибелей. 9 грудня під час подібної спроби знищити склад зброї Талібану загинуло ще шість дітей.

Секретар Департаменту оборони США в Іраку

БАГДАД, Ірак. – Секретар Департаменту оборони США Доналд Рамсфелд 6 грудня перебував в Іраку з неоголошеною заздалегідь візитою. У Багдаді Д. Рамсфелд сказав службовцям нового іракського корпусу цивільної оборони і американським військовослужбовцям, що першочерговим є прискорення передачі повноважень силам безпеки Іраку. Д. Рамсфелд прилетів до столиці Іраку з нафтового центру Кіркук, де зустрічався з тамтешніми керівниками і американськими військовими командувачами та головним американським адміністратором в Іраку Полом Бремером і членами урядової ради Іраку. Перед візитом до Іраку Д. Рамсфелд побував в Афганістані і Грузії.

Спеціальний трибунал зі злочинів С. Гусейна

БАГДАД, Ірак. – Правляча рада Іраку вирішила прискорити процес утворення спеціального трибуналу зі злочинів режиму Садама Гусейна, повідомив 4 грудня її теперішній голова Абдель Азіз аль-Гакім. На засіданні Правлячої ради 3 грудня, в якому брав участь глава тимчасової американсько-британської адміністрації Пол Бремер, розглядалося також питання термінів передачі влади в країні самим іракцям. За словами А. Гакіма, ніякі рішення не були ухвалені. Духовний провідник шиїтів аятола Алі Систані вимагає прискорити цей процес і найближчим часом провести вибори до місцевих органів влади.

Шукають підтримки у Вашингтоні

ВАШІНГТОН. – Будівничі альтернативного мирного пляну на Близькому Сході розпочали намагання здобути підтримку у Вашингтоні. Плян, оприлюднений у Женеві 1 грудня колишнім міністром юстиції Ізраїлю Йосі Бейлінім та колишнім палестинським міністром інформації Ясером Абедам Рабо, закликає до створення Палестинської держави та демонтажу більшості єврейських поселень. Автори пляну зустрілися з секретарем Державного департаменту США Коліном Павелом 5 грудня, однак, згідно з повідомленнями, їхнє прохання про зустріч з радником з національної безпеки Кондолізою Райс було відхилене. Президент Джордж Буш може не мати великого ентузіазму щодо пляну, який відхилив Ізраїль. Речник Білого Дому заявив, що пропонувані американцями плян, відомий під назвою „Дорога до миру“, залишається найкращим шляхом до мирного врегулювання на Близькому Сході.

За матеріалами ЗМІ

Стан справ...

(Закінчення зі стор. 1)

годин після зустрічі з головою правління „ЄЕС Росії“ А. Чубайсом та його виступу, заявив, що тепер не може йтися про продаж контрольного пакету акцій „Єдині енергетичні системи України“, оскільки Україна не готова розглядати це питання. На думку Л. Кучми в питаннях приватизації стратегічних активів української держави законодавство потребує вдосконалення.

5 грудня віце-прем'єр-міністр України Віталій Гайдук заявив, що експерти, за наслідками додаткової оцінки створення консорціуму з використання газотранспортної системи України на базі концесії, підтвердили її недоцільність.

В. Гайдук сказав, що українські і російські експерти дійшли висновку про неможливість і недоцільність створення консорціуму з управління газотранспортною системою України у всіх розглянутих моделях – концесії, передачі газопроводу в управління консорціуму і наділення консорціуму функціями оператора транзиту газу. За словами В. Гаїдука, Україна готова розглядати тільки створення консорціуму для будівництва газопроводу „Новопсков-Ужгород“ з Луганської до Закарпатської області. Газопровід може бути використаний для транспортування газу, збільшення видобутку якого російська сторона прогнозує в країнах Середньої Азії.

Після цього російські ЗМІ написали, що Україна відмовилася від створення газотранспортного консорціуму спільно з Росією.

Того ж дня Президент України Леонід Кучма звільнив В. Гаїдука з посади віце-прем'єра-міністра, відповідального за паливно-

енергетичний комплекс. Указ про звільнення підписано 5 грудня, коли В. Гайдук заявив, що „Консорціум – недоцільний в усіх розглянутих моделях“.

10 грудня повідомлено, що новим віце-прем'єром з питань паливно-енергетичного комплексу призначено Андрія Ключова, який очолював відповідний комітет у Верховній Раді. Він замінить на посаді усуненого нещодавно Віталія Гаїдука.

Ці зміни в уряді пов'язують з боротьбою сил за контроль над українським енергетичним ринком і мережею трубопроводів.

Новопризначений віце-прем'єр А. Ключов належить до партії „Регіони України“, основу якої складають представники Донбаського регіону.

Призначення А. Ключова деякі оглядачі вважають свідченням балансування впливів різних політичних сил в оточенні Президента.

9 грудня А. Чубайс сказав, що існують всі юридичні підстави, що „ЄЕС Росія“ може придбати контрольний пакет акцій в українській компанії „ЄЕС України“ і, що підписана вже угода була перевірена найбільше кваліфікованими юристами.

8 грудня газета „Українська правда“ подала, що Олександр Бабаков, який проживає в Криму, але був обраний 7 грудня до російської думи є співвласником разом з Григорієм Суркісом і Віктором Медведчуком пакету акцій чотирьох обласних енергетичних компаній України. Він так, як й А. Чубайс є власником пакету акцій приблизно 25 відсоткової вартості згаданих компаній. „Українська правда“ вважає його головним конкурентом А. Чубайса за контроль енергоресурсів України.

Х. В.-Ф.

„В єдності – сила...”

Український Конгресовий Комітет Америки (УККА) щиро вітає Український Народний Союз (УНС) у своїх лавах! Об'єднання української американської громади є одним з головних завдань УККА. Ми віримо, що лише в умовах нашого об'єднання та дружній співпраці ми зможемо втілювати мрії наших батьків і дідів та підтримувати організоване життя української громади в Америці. Наші батьки та діди, які були змушені покинути свою Батьківщину, тут, на чужині, зберігали свою мову, культуру та історію. Вони з-за океану продовжували боротьбу за волю України та її державність. Сьогодні ми живемо в часі, коли Україна відновила свою незалежність, але побудова держави вимагає всіх наших зусиль!

Ми не можемо зупинитися на досягнутому – перед нами багато важливих завдань. Ми повинні й далі допомагати Україні відновлювати демократичну політичну систему, ринкову економіку. В громаді нашим обов'язком є передавати знання української мови нашим дітям, підтримувати українське шкільництво, вшешлювати молодому поколінню любов до культури і традицій українського народу. Тільки так ми можемо зберегти свою національну ідентичність в США, а наша громада залишиться сильним громадським чинником в політиці США та України. Зберегти

громаду та організувати її суспільне та політичне життя є одним з найголовніших наших завдань, і ми повинні разом працювати для його виконання.

Ми щиро вітаємо рішення УНС повернутися в лави УККА і сподіваємося, що інші українські громадські організації наслідуватимуть цей приклад. Цей об'єднуючий крок в українській громаді в США стане зразком для України у важливий час підготування до президентських виборів. Таким чином цей крок є дуже назрілим в час, коли Україна стоїть на роздоріжжі між перемогою справжньої демократії і поверненням до авторитарного стилю правління. Поєднання зусиль різних організацій у наших спільних цілях зробить нашу працю багатого ефективною та дозволить досягти більших результатів для української громади в США.

УККА вірить, що наша спільна праця буде корисною для цілої української громади. Громада єдиним фронтом стає на захист України, а також поєднує молоді покоління в український моноліт, який ще довгі роки працюватиме для добра України й на благо української громади в США!

За Крайову Екзекутиву УККА:
Михайло Савків, мол.,
президент
Марійка Дупляк,
секретар
1 грудня 2003 року

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

„Бо то наше...”

Хоч серед антропологів та етномузикологів США все більше поширюється думка, що дослідник повинен знати і відчувати предмет дослідження на рівні „свого”, вивчення культури та мистецтва української діаспори не практикується як головна тема для дисертаційних робіт докторантів українського походження, що студіюють в університетах США. Це різнить американський академічний підхід від канадського, де авторами найкращих наукових досліджень про культуру діаспори стають представники тієї ж діаспори. В середині 1990-их років Дарка Небеш мала сміливість взяти темою своєї дисертації з етномузикології, яку вона успішно захистила в університеті Меріленду (Балтимор), дослідження культурної діяльності товариства „Гуцульщина” та танцювального ансамблю „Черемош” з Філадельфії. Свої наукові праці д-р Д. Небеш неодноразово представляла на конференціях та симпозіумах Американської асоціації етномузикологів, Асоціації з вивчення національностей, Американської асоціації сприяння славістичним дослідженням та з трибуни НТШ в Нью-Йорку як член нашого Наукового товариства. Пропонована нижче стаття представляє адаптацію однієї із наукових праць д-ра Д. Небеш для широкого читачького загалу.

Деклярування і передання культурної традиції – важливий аспект в бутті суспільства, і при цьому емоційне та навіть афектоване сприйняття традиції стає декларативним ідентичності для учасників культурного процесу. Такі мистецтва, як музика і танець, можуть викликати у глядачів та учасників сміх або сльози, які мають не тільки короткотривалу індивідуально-психологічну, але і довготривалу суспільно-культурну функцію, яка пов'язана з почуттями національної ідентичності, приналежності та культурної власності. Для членів гуцульського музично-танцювального ансамблю „Черемош” з Філадельфії ці почуття об'єднуються словом „наше”, яке визначає певний естетичний принцип і вживається при описі певного стилю музики та танцю. Термін „наше” визначає „правильну”, „чисту”, „незіпсовану” традицію, що стає об'єктом передавання від покоління до покоління.

В ансамблі „Черемош” беруть участь як безпосередні іммігранти, що пам'ятають Старий Край, так і представники першого і другого покоління українських американців. Всіх їх об'єднує музика і танець. Головним завданням групи є не виховання традиційних виконавців, а витворення почуття ідентичності через плекання певної емоційної реакції.

Емоційна реакція може бути індивідуальною: наприклад, один виконавець буде гостріше реагувати на енергійний музичний ритм коломийки, інший – на її веселий текст. Але репертуар ансамблю в цілому промовляє до кожного з виконавців і об'єднує їх почуттями ідентичності, яка є груповою регіональною ідентичністю всередині загальноукраїнського самоусвідомлення. Вони ідентифікують себе як українці, так само як жителі американського Півдня ідентифікують себе як американці. Учасники ансамблю „Черемош” плекають свій рідний гуцульський діалект в розмові, але визнають літературну українську мову як письмову. Гуцули в діаспорі, як і в Гуцульщині, свідомі своєї культур-

но-етнографічної своєрідності і почувують необхідність її збереження як частину національного самозбереження в діаспорі.

Творча історія колективу бере початок з табору Ді-Пі в Шлеєрзе, що був в американській зоні в повосенній Німеччині. Група гуцулів об'єдналася, щоб разом поговорити, пограти, поспівати. В групі були народні скрипалі, сопілкарі, цимбалісти, трембітарі та гравці на бубнах – склад, типовий для гуцульського народного ансамблю. Під час одного із зібрань музики заговорили про рідні Карпатські гори, які їм нагадували гірські околиці Шлеєрзе. Щоб затримати ностальгічний зв'язок з рідною землею, вони вирішили виступати як аматорська музична група, як це робилося по всій Західній Україні перед Другою світовою війною. Вони зібрали народні інструменти та народний одяг, що були у мешканців табору, та випродукували репліки інструментів і народної ноші. Назвали групу „Чорногора”. Група поставила п'єсу „Верховинці” Корженевського, драматурга з XIX століття, що представляла гуцульську історію, танці та пісні в імпровізованому діялозі та музичних номерах. „Чорногора” виступала по таборах Ді-Пі та ближніх німецьких селах. З переселенням учасників групи до Канади, США та Австралії група розпалася, але декілька її учасників опинилися в околицях Філадельфії і вирішили відновити свою діяльність під назвою „Черемош”, в ранніх 1950-их роках. Новий ансамбль знову поставив „Верховинців”, але дуже скоро виконавці побачили, що своїми виступами притягають певну публіку, і переорганізувалися в 1964 році в Гуцульське товариство „Черемош”, яке вже ставило перед собою ширші завдання, ніж виконавський ансамбль.

Місією Товариства стало збереження, презентація та продовження автентичної гуцульської культури в діаспорі. Товариство відкрило свої двері для всіх любителів Гуцульщини та гуцульської культури. Хоч для вступу до товариства не треба вести свій рід з Гуцулії, все ж більшість його членів є гуцулами. Річний календар Товариства включає щомісячні збори ради директорів, танцювальний виступ для збирання фондів на Товариство під старий Новий рік (14 січня), участь в конференціях гуцульської громади в західній діаспорі, проведення виставок гуцульського мистецтва, особливо на локальному рівні (фолклорні фестивалі) та виступи танцювального ансамблю. Члени Товариства радо роз-

Про автора: Д-р Дарія Ласовська-Небеш, закінчила студії музики в Кларіонському університеті, магістерію в Католицькому університеті Америки (гра на флейті), досягнула докторат з етномузикології в університеті Меріленду (дисертація „Гуцульська музика й культура плекає в Америці”, 1998). Інструктор флейти, дослідник і автор доповідей про етномузикологію.

(Закінчення на стор. 22)

Добрі перспективи українського літакобудування

ДУБАЙ, Об'єднані Арабські Емірати. – На виставці „Dubai Air Show 2003”, яка розпочалась 7 грудня, Україна представила найбільшу експозицію за всю історію своєї участі в одному з найпрестижніших салонів, де демонструється сучасна військова техніка та озброєння. „Dubai Air Show” вважається найбільшою в регіоні Перської затоки та Близького Сходу виставкою цивільної авіації та військової техніки, систем протиповітряної оборони та космічних технологій.

Салон проводиться раз на два роки і поряд з виставками в Ле-Бурже та Фарнборо вважається значною подією в авіаційній галузі. У виставці беруть участь близько 500 фірм та понад 30 тисяч відвідувачів-підприємців з більш як 80 країн.

Організатори української експозиції повідомляють, що вперше за кордоном в демонстраційних польетах взяли участь одразу три наші літаки – Ан-32, Ан-74ТК-200 та Ан-140.

Українські авіовиробники вбачають серйозні перспективи у поглибленні присутності України на ринках Азії, Африки та Латинської Америки, на відміну від Європи, куди Україні пробитись дуже важко. Приміром,

свою участь у „Dubai Air Show 2003” Харківське державне авіаційне виробниче підприємство чітко мотивує вірогідністю подальшого розвитку контрактів з країнами Близького та Середнього Сходу, Африки, які широко представлені на салоні.

Надихає українських виробників і динаміка випуску літаків.

Зростають й обсяги продажу. Підрахунки показали, що в 2003 р. кожним четвертим новим турбогвинтовим регіональним літаком, виробленим у світі, був Ан-140.

Отже, сьогодні Харків серійно випускає Ан-140, Ан-74ТК-200, Ан-74ТК-300 та готується до серійного випуску пасажирського реактивного Ан-148.

У планах на 2004 р. – виробництво декількох Ан-74 різних модифікацій. В кооперації з АНТК ім. Антонова, київським „Авіантом” та Воронежським ВАСО (Росія) Харківський авіазавод випустить Ан-148, темп виробництва якого до 2008 р. може зрости до 30 машин на рік. Таким чином, „Dubai Air Show 2003” дасть можливість літакобудівельникам перевірити вірність обраної стратегії.

Володимир Кравченко
УНІАН

„Чорний грудень“ української книжки

У перші дні грудня, коли українські засоби масової інформації дружно відзначали своєчасне прийняття у Верховній Раді проекту державного бюджету України на наступний рік, до редакції „Свободи“ зателефонував зі Львова головний редактор католицького видавництва „Свічадо“ Богдан Трояновський з тривожним повідомленням: прийняття запропонованого проекту бюджету ставить під загрозу і так слабенку справу книговидавництва в Україні.

Що ж сталося?

За роки незалежності держава не спромоглася створити сприятливих умов для видавання української книжки, яку прирівняли до товарів широкого споживання і оподаткували нарівні з ними. Ринок має свої правила і тому прогалину, що виникла в книгарнях, швидко заповнила дешевша книжка з Росії. Тепер розподіл книжкової маси в українській торгівлі виглядає як 1:9, тобто українські книжки становлять у ній тільки 10 відсотків. Підручники для вищих і середніх шкіл мають тепер лише 70 відсотків учнів. Підручників з української мови вистачає тільки 88 відсоткам учнів. У вищій школі підручники з технічних предметів мають 7.3 відсотка студентів, з економіки і права - 36 відсотків.

У 2002 році Кабінет міністрів вирішив вжити радикальних заходів до поліпшення становища української книжки і підготував проект закону про державну політику сприяння книговидаванню в Україні, за який 28 листопада 2002 року проголосували на диво дружно 406 депутатів Верховної Ради. Проте в уряді сталися персональні зміни і нові провідники негайно почали гальмувати виконання нового закону. Президента, якому доводилося, що впровадження нового закону може призвести до втрати 700 млн. гривень бюджетних надходжень, вдалося переконати і він відклав на рік початок дії закону. В лютому 2003 року Л. Кучма не підписав закону про пільги для українських книговидавців, що викликало нове подорожчання української книжки і нову хвилю вдвічі дешевших книжок з Росії. 6 березня 2003 року з рішенням Президента погодився парламент.

У проекті бюджету на наступний рік збережено пропозицію відкласти введення пільг для українських книговидавців ще на рік - до 1 січня 2005 року. Внаслідок цього Україна й надалі втрачатиме не тільки читача української книжки, а дохід від продажу книжок, котрий без перешкод йде до Росії. Поява цього проекту викликала тривогу і протест з боку більшості депутатських фракцій і профільних комітетів Верховної Ради, Спілки письменників, Академії Наук, професійних спілок, Асоціації банків, поліграфістів, вчителів, студентства, бібліотекарів. Президент Української асоціації видавців і книготорговців О. Афонін звернувся до Президента України з листом, в якому, зокрема говориться, що уряд В. Януковича перетворює загальнонаціональне надбання, яким є книга, на розмінну монету для латання місцевих фінансових дірок.

Українську книжку ще можна врятувати, але для цього необхідно терміново зберегти і посилити пільги на ввезення поліграфічних матеріалів і обладнання, залишити книговидавцям таку частину прибутку, яка дозволила б їм нарощувати випуск книжок і здешевлювати їх в продаж. Протести висловлено, закони прийнято, дальший крок - за виконавчою владою.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Різдво без кінця

Вже не один раз довелося писати на цю тему, або тільки згадувати про це при різних нагодах, а однак коли настає грудень і починається комерційна гарячка, бере такі паки і паки досада. Бо ж завдяки саме тим оголошенням та реклямам, співам колядок, засвіченим ялинкам - дослівно від початку грудня - коли вкінці прийде 6- січня і „наше українське“ Різдво, усі вже так пересичені пригадуванням Різдва, усіми „Сантаклявзами“, голосом дзвіночків і ясними світлами на штучних ялинках, що ніяк вже не можемо здобути так потрібного, справжнього настрою.

Розуміється, ця комерційність і постійне нагадування, що приходить час обдаровувати усіх, кого знаємо, має на нас також вплив саме у купуванні подарунків для близьких і далеких друзів, і для членів родини, потрібне це чи ні - отже, і ми самі розтягаємо цей псевдосвятковий настрій на непотрібно довгий час. Ця безкінечність різдвяного настрою є, розуміється, дуже характерною для американського світу і, здається, що вона таки сильно пов'язана із нашим перебуванням на цьому континенті.

„Колись“, пригадуємо, „у нас“ так не було, як не було усіх цих „сантаклявзів“, освічених тижнями штучними світлами ялинок і безкінечних дзвіночків в усіх публічних місцях, зокрема перед великими крамницями. Але не тільки „колись“ такого у нас не було - сьогодні також немає, хоча комерційність і в Україні зробила певний переворот, але все ж наша батьківщина далеко не має того штучного збудованого різдвяного підсоння задовго перед справжніми днями Різдва.

На жаль, ми тут вже довгі роки з'їджені бацилями безкінечного передсвяткового псевдонастрою, який безумовно впливає на те, що

коли приходить наш традиційний Свят-Вечір 6 січня, ми вже ніяк не можемо у себе пробудити дійсно почуття свят, почуття, що це - Різдво, а з ним цей особливий час із його віковими звичаями, нашими так характеристичними колядками, святвечірними стравами і зустріччю цілої родини.

Бо як може, і чи може взагалі, ця особлива Різдяна містерія тривати такий довгий проміжок часу - від грудня до січня? Чи може тут, в сьогоднішніх обставинах, зустрітися колись ціла родина, коли одні святкують у грудні, інші в січні, одні їдуть на цей час на лещата, а інші - на південні острови? Кому із українців вдасться в один час зібрати усіх близьких при Різдяному столі, як одним це догідніше зробити 24 грудня, а другим - 6 січня? А до цього, від початку грудня, усі можливі і неможливі продавці різдвяного настрою намагаються нас переконати, що прийшов час на святкування і треба виповнити усі із тим святом зв'язані вимоги.

Отже, придумайте, що кому принести під ялинку 24 грудня або 6 січня, виготовляєте довгий список, кому слід вислати святочні побажання чи безпосередньо поштою, чи вже „традиційними“ в українській спільноті побажаннями на сторінках нашої преси, чи найбільше догідними - на „вебсайті“. І знову тут треба вирішити коли, кому і в кінці доходите до висновку, що треба писати і на одні, і на другі свята, бо це відзначають одні й другі свята наші церкви.

От так прагнення усіх комерційних чинників вплинути на ваш святочний настрій так дошкулить вам, що ви ніяк не можете його справді викликати і маєте одне бажання - щоб все це щасливо та якнайшвидше закінчилося.

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видав Український Народний Союз

SVOBODA

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожен зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор - Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“

Адміністратор Володимир Гончарик

Керівник відділу оголошень

Марійка Осціславська

Передплата - Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (доп. 3041)

(973) 292-9800 (доп. 3040)

(973) 292-9800 (доп. 3042)

ПРОХАННЯ

Згромадження Сестер Службниць НДМ вибудувало дім для наших старих, хворих людей в Праковичах, біля Перемишля, Польща, який названо Екуменічним Домом Суспільної Допомоги. При ньому в короткому часі буде відкритий Центр Реабілітації і Осередок Вишколу Персоналу опіки над хворими, з метою співпраці з Україною. Найбільшою проблемою на нинішній день є викінчення та випosaження його. Трудні обставини та раптові зміни законів в державі, заставляють нас відкрити цей Дім якнайшвидше. З огляду, однак, на економічну кризу не можемо числити на допомогу держави, а наші можливості також вже вичерпалися. Звертаємось до всіх людей доброї волі, з великим проханням про фінансову допомогу у викінченні цього осередка. Буде це перший осередок для наших людей в Польщі, які так багато потерпіли внаслідок виселення з рідних земель. Будемо дуже вдячні за кожен допomoгу. Ласкаво просимо включитися у це благородне діло. Всі жертводавці будуть вписані у Книгу Добродіїв та на все огорнені молитвою.

Пожертви понад 20 дол. можуть бути відтягнені від податку.

Чеки виписувати на: UKRAINIAN CARE CENTER POLAND і висилати на адресу:
c/o Emilia Kozak, 1282 MEREDITH AVE., MISSISSAUGA, ON L5E 2E5, CANADA.

Щиро дякуємо за зрозуміння та готовість допomoги.

З пошаною і молитвою

с. Софія Лебедович,
С. Софія Лебедович

Провінційна Настоятелька

3 РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Осінній дарунок книголюбам

Коломийські енциклопедисти завершують 2003 рік новим зшитком. За порядковістю він 13-ий, а за кількістю виданих – шостий. У цьому томику вміщено 103 статті на літеру Ш. Видання щедро ілюстроване, є чорно-білі й кольорові вкладки.

Варто зауважити, що серед відомих прізвищ надбуємо низку причетних до Коломийщини діячів. Це зокрема відомі громадські діячі Богдан Шебунчак та Андрій Шекерик (Шекерек), Іван і Юрій Шепаровичі, Євген-Клим Шипайло, мисткиня Ірина Шухевич (США); Михайло Шинкарук (Англія); Ярослав і Ольга Шипайли та Олександра Тарнавська (Шипайло); Михайло Шлемкевич (Австрія). Цікаво написані статті про вшанування Тараса Шевченка на Коломийщині, про шкільництво і школи. Подано світліни усіх нинішніх пам'ятників Кобзареві в Коломийському районі.

Традиційно томики роздаровано міським коломийським бібліотекам та бібліотекам середніх шкіл Коломийського району, а також

відомим книгозбірням в Івано-Франківську, Львові, Києві та деяким закордонним бібліотекам.

Редакційно-видавничий комітет, що працює на громадських засадах і без жодних технічних засобів, складає щиро вдячність за фінансову підтримку видання українцям США: Дарії Кузик з Трентону, Степанові Тимкову, Миколі Ласійчукові, Ярославу Сметанюкові з Балтимору та Ярославу Гелеті з Каледж-Парку.

Сподіваємося на подальшу співпрацю та активнішу допомогу, особливо з боку „четвертої хвилі”. Набути „Енциклопедію Коломийщини” (6 зшитків) можна за адресою: Савчук Микола, а/с 127, Коломия, Івано-Франківська обл., 78200 Ukraine.

Тепер коломийські енциклопедисти працюють над четвертим томом, до якого входитимуть статті на літери Г-Г-Д. Отже, просимо надсилати свої пропозиції, побажання, довідкові матеріали.

Микола Савчук,
Коломия,
Івано-Франківської обл.

Спогади про минуле, тривоги про сучасне

У жовтні, на свято Покрови, виповнилося 61-річчя заснування УПА, і з цієї нагоди **Іван Йовик**, хорунжий УПА, учасник рейдувочої сотні командира Громенка, який живе тепер в Дагластоні, Н. Й., надіслав статтю з докладним описом історії УПА.

Спогад про 10-річне перебування у Венесуелі надійшов від **Оси-па Панчишина** з Чикаго, який описав не тільки особливості тамтешньої природи, а й життя української громади.

Літературознавець **д-р Богдан Чопик** нагадає нашим читачам, що 200 років тому студент Львівської духовної семінарії Маркіян Шашкевич і його найближчі товариші-однодумці сміливо стали до тяжкої праці, яка вписала золоту сторінку в історію України, – до створення літератури народною мовою як засобу національного пробудження спольонізованої Галицької Русі.

*Видкинь той камінь,
що ти серце тисне,
Дозволь в той сумний тин
Най свободности сонечко заблисне,
Ти не неволі син! –*

писав цей великий пробудитель українства.

Ряд авторів у своїх листах до редакції порушує проблеми сучасної України. **Петро Магула** переслав коментар Всеволода Речицького з Харківської правозахисної групи з приводу подій листопада цього року, коли влада організувала в Харкові „громадський форум” на підтримку змін у Конституції, які пропонує оточення Л. Кучми.

Зіновій Квіт з Філадельфії переслав статтю Наталі Зоц з Донецька „Хто на Донеччині розпалює національну ворожнечу”, у якій висвітлені дії влади, спрямовані проти регіонального з'їзду „Нашої України”.

Голова АГРУ **Божена Ольшанівська** переслала копії листів цієї правозахисної організації до губернаторів штатів Нью-Йорк, Нью-Джерсі, Коннектикат і Пенсильванії з приводу вшанування 70-ліття Великого голоду в Україні 1932-33 років. З адресатів відгукнувся і на-

діслав проклямацію тільки губернатор штату Нью-Йорк Джордж Паткі. **Д-р Роман Кухар** прислав копію листа конгресмена Джері Моргана з приводу 70-річчя Великого голоду, в якому висловлено готовність сприяти Україні у її державному будівництві.

Іван Книш з Мінесоти, який працює в християнських журналах „Післанець правди” і „Вісник правди”, прислав статтю „Людино, наверхись до Христа”, зміст якої передає її назва.

До редакції надійшли численні періодичні видання і статті з України і про неї. **Анна** з України прислала копію малюнка з періодичного видання, на якому один з прислужників комуністичного режиму розбиває жорна на очах голодної жінки і її дитини. На жаль, технічно не можна відтворити малюнок в тижневику. Багато примірників газети „Час”, що видається в Україні, надіслала **Орися Чорній** з Сомервилу, Н. Дж. Інформаційний бюлетень Товариства української культури „Коломийка” надійшов від **Петра Ляховича** з Сербії. **Іван Совірка** з Ворену, Миш., надіслав копію статті з місцевої газети про студентку тижня Ларису Куцак з Української католицької школи при парафії Непорочного Зачаття. **В. Гординська** з Брайтону, Миш., прислала статтю до 95-річчя Марії Бек, вміщену в газеті „Sterling Neights Sentry” зі світліною, яка передає нагородження ювілятки. Дякуємо за увагу до нашого тижневика!

Наш постійний дописувач **Костянтин Годзава-Дидинський** з Пенсильванії перебуває в лікарні, де написав сумну рефлексію, у якій, зокрема, просить: „Хмариночки мої біленькі! Не оминайте тут мене! Заберіть мене з собою, хай скінчиться горе моє!”. Вірші „Я чую рідну коляду” і „Різдво” прислав **Микола Горішний** з Ліндгорсту, Н. Дж., в першому з яких пише: „Я чую рідну коляду, як колядують в Україні. Я чую серцем і душею за морем на чужині”.

Тур-бик повинен стати символом України

Загальновідомо є що різні народи світу, продовжуючи древні традиції, представляють себе перед зовнішнім світом символами, які зображають найсильніших представників тваринного світу – левів, орлів і т. д. Україна такого загального символу не має. Думаю, що на 12-му році незалежності настав час впровадити такий символ народності й державності.

На тлі історичної спадщини України лише одне створіння заслуговує на цей почесний вибір – могутній тур-бик. Існує багато причин для

такого вибору. Наприклад, ми маємо славнозвісного золоторогого тур-бика з древніх коляд. На Русі прізвисько „тур” означало могутність, мужність й самовизначеність. Саме так називали в „Слову о полку Ігоревім” князя Всеволода.

Україна вже прийняла тризуб як символ держави і народу. А тризуб – це схематичне зображення тур-бика, тобто його рогів та голови. Народні синьо-жовті барви теж тісно пов'язані з тур-биком, бо ж у древні часи це були барви космічного тур-бика. Ці зв'язки між тур-биком, тризубом і синьо-жовтими барвами стають зовсім самозрозумілими під оглядом нашої початкової історії. В древніх часах земля теперішньої України була головним осередком релігійного вірування у тур-бика і через пошанування тур-бика південна частина древньої України набрала назву „Туріда” на честь „тура”. Тепер цю назву перекутили на „Тавріду”.

На мою думку, прийняття тур-бика як державного народного символу принесло б як народів, так й державі почуття гордості. Доцільність цього вибору я вже згадав у листі до Президента Л. Кучми. Моя пропозиція була передана до міністерства культури на розгляд, але це є справа не лише урядовців, а всіх відомих людей та народних установ.

Роман Семенюк,
Нью-Йорк

Виправлення помилки

Під час редагування резолюцій VIII Конгресу СКУ сталася помилка в тексті резолюції Б-7. Вибачаємося перед авторами і подаємо поправлений текст:

1. (...)підтримувати демократичні процеси в Україні, зокрема відносно президентських виборів у 2004 році, щоб Україна надалі продовжувала свій шлях затвердження демократичної форми правління; рівночасно забезпечити здійснення Конституційного права громадян України, які під час виборів перебувають за межами України. Єдиною підставою і документом для участі у виборах повинен бути паспорт громадянина України;

СКУ

Користуйтеся веб-сайтами „СВОБОДИ”

www.svoboda-news.com

„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА”

www.ukrweekly.com

УНСОЮЗУ

www.unamember.com

Випишіть „СВОБОДУ”!

Ціни за передплату (в американських доларах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	45.00	30.00
Не член УНСоюзу	55.00	35.00

☐ Передплата включена

☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу” на адресу:
(Print in English):

Name _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

Tel.: ( ) _____

☐ Член УНСоюзу, _____ Відділ

Відділ передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Микола Стефан Фог, син Івана і Памели Фогів, є новим членом 206-го Відділу УНСоюзу. Записав в членство правнука Вільям Мігован.

Дерек Джон Гемський, син Дерек Гемського і Дженифер Д'Амброзіо, є новим членом 206-го Відділу УНСоюзу. Записав в членство правнука Вільям Мігован.

Софія Катерина МаКовой, доня Дана Маковоя і Кендіс Еленор Гемської, є новим членом 206-го Відділу УНСоюзу. Записав в членство правнучку Вільям Мігован.

Фінікс Амелія Чебін'як, доня Павла Чебін'яка і Кієни Сатин, є новим членом 206-го Відділу УНСоюзу. Записав в членство правнучку Вільям Мігован.

“СВОБОДА” запрошує до праці продавців реклами

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи рекламні оголошення та передплатників для „Свободи“, а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської за тел.: (973) 292-9800, дод. 3040

Особливо приготовані в цей святочний час працівниками оселі Союзівка в Кергонксоні, Нью-Йорк:

Вареники з бараболею і цибулею	6 дол.	за 12 штук (тузін)
Вареники з капустою	6 дол.	за 12 штук (тузін)
Голубці з грибами	6 дол.	за 6 штук (1/2 тузін)
Борщ (без м'яса)	5 дол.	за 250 кварта
Вушка	6 дол.	за 12 штук (тузін)

Дозвольте Вам допомогти. Ми доставимо Ваше замовлення до East Village Meat Market (Бачинського) 139 2nd Ave., New York або до Ramada Inn, East Hanover, NJ

Замовляти можна по телефону:
(845) 626-5641

www. Soyuzivka.com
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Tel.: (845) 626-5641 • Fax: (845) 626-4638

Святкуйте Різдво з Нами!

Традиційна Українська Свята Вечеря
24 грудня 2003 р. і 6 січня 2004 р.

27.50 дол. + податки і чайові

13.75 дол. + податки і чайові, діти віком 5 – 12 років

Вечеря та нічліг

130/140 за одну особу в кімнаті

190/200 за дві особи в кімнаті

Включає: Свату Вечерю, Нічліг,
Різдвяний Сніданок, податки і чайові

За інформаціями тел.:
(845) 626-5641

216 Foordmore Road, P.O.Box 529, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641 • www.Soyuzivka.com

ТЕМНА ТІНЬ ПЕРЕЯСЛАВУ

Завдання науки – об'єктивно дослідити нашу історію

У багатьох цьогорічних публікаціях „Свобода“ заторкувала тему 350-річчя Переяславської ради і її вкрай негативного значення для долі українського народу, наші автори також коментували відомий указ Президента України, згідно з яким цей ювілей плянується відзначити на державному рівні як „свято братерської дружби“ між українським і російським народами. Оскільки 350-річчя Переяславу припадає на 8 (за старим стилем – 18) січня 2004 року, розпочинаємо постійну рубрику, присвячену цій драматичній події української історії.

Українська громадськість у діяпорі була, самозрозуміло, надзвичайно зайнята відзначенням 70-річчя Великого голоду в Україні 1932-33 років, тому не досить уваги надавала іншому ювілесві – 350-ій річниці Переяславської ради. Ця ситуація помітно контрастна з відзначенням 300-ої річниці, коли громадськість мобілізувалася проти радянського святкування події і тлумачення її як „возз'єднання України з Росією“, а також успішно впливала на засоби масової інформації, щоб радянське тлумачення було переможене об'єктивними даними. Слід зауважити, що ще перед тим, як Президент України Леонід Кучма видав указ про відзначення 70-річчя Великого голоду, він видав інший, який відзначав Переяславську раду і нагадував святкування радянських часів – зі закликами до шкільних конкурсів та мистецьких імпрез. Указ, що віддзеркалює президентський курс в напрямку Росії, викликав протести з боку української інтелігенції і критику Міжнародного конгресу українців, який відбувся у Чернівцях у серпні 2002 року.

14 червня 2002 року троє істориків з Канадського інституту українських студій (КІУС) – Зенон Когут, Сергій Плохій і Франк Сисин написали відкритий лист до істориків в Україні, в якому підтвердили свою підтримку свободі українських історичних досліджень і закликали своїх колег не піддаватися на умовляння влади взяти участь у цьому явному політичному спектаклі.

Усвідомлюючи важливість подання надійної історичної інформації про Переяслав-1654, КІУС узяв на себе ініціативу забезпечення інформації для академічних кіл та української громадськості.

У грудні 2003 року видавництво КІУСу проголошує працю Івана

Басараба „Pereiaslav 1654: A Historiographical Study“ (Переяслав-1654: історіографічне дослідження) „книжкою місяця“. Цей том – ретельне дослідження документів українсько-російських переговорів, включно з перекладами найважливіших текстів. Том досліджує погляди істориків, які писали про Переяславську угоду від XVII століття до 1970-их років.

Докладнішу інформацію про цю книжку, як і про інші публікації КІУСу, та бланки замовлення ви можете знайти на веб-сайті Видавництва КІУСу за адресою: www.utoronto.ca/cius.

У той же час Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика завершив переклад на англійську мову першої книжки 9-го тому „Історії України-Руси“ Михайла Грушевського, яка підводить читача до початку Переяславських подій. Том буде опубліковано в 2004 році, і разом з уже опублікованим 8-им томом про період 1625–1650 років він ознайомить англомовного читача з поглядами найвидатнішого українського історика на повстання Хмельницького та історичне тло Переяславської угоди. Проект „Internet Encyclopedia of Ukraine“ (IEU) зробив загальне гасло про Переяславську угоду доступним для користувачів Інтернету цілого світу на вебсайті IEU за адресою: www.encyclopediaofukraine.com.

КІУС також взяв активну участь у фінансуванні та підготуванні значної праці про Переяславську раду та угоду, яка щойно була опублікована в Україні. Ця книжка з'явилася друком у 2003 році в Києві, у видавництві „Смолоскип“, за участю Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського, Наукового товариства ім. Шевченка (США) і Канадського інституту українських студій. Головним редактором був

Павло Сохань, а його заступником – Ярослав Дашкевич. Книга під загальним „Переяславська рада 1654 року (історіографія та дослідження)“ має 888 сторінок, видана накладом 5 000 примірників і вміщує 21 статтю. Перша частина складається з 5 передруків класичних праць з української історіографії Михайла Грушевського, Вячеслава Липинського, Ростислава Лашенка, Андрія Яковлева та Олександра Оглоблина, а також включає 5 науково-публіцистичних есеїв Михайла Драгоманова, Дмитра Донцова, Романа Бжеського, Зиновія Книша і Михайла Брайчевського. Праця М. Брайчевського супроводжується публікацією матеріалів загального обговорення його довшого есею „Присудження чи возз'єднання?“ з боку Інституту історії Академії наук УРСР, а також відповідями історика його критикам, які були редаговані та прокоментовані Ігорем Гиричем. Друга частина книги – це шість статей з української, російської, польської та англомовної історіографії, авторами яких є Франк Сисин, Володимир Кравченко, Олексій Ясь, Віктор Брехуненко і Мірослав Нагельський, а також п'ять нових досліджень з цього питання Віктора Брехуненка, Віктора Горобця, Тараса Чухліба, Сергія Плохія і Ярослава Федорука. Цієї осені та взимку відбувається презентація цього монументального тому в багатьох містах по всій Україні з метою дозволити українській громадськості отримати глибше розуміння історичних подій 1654 року. Книгу „Переяславська рада 1654 року (історіографія

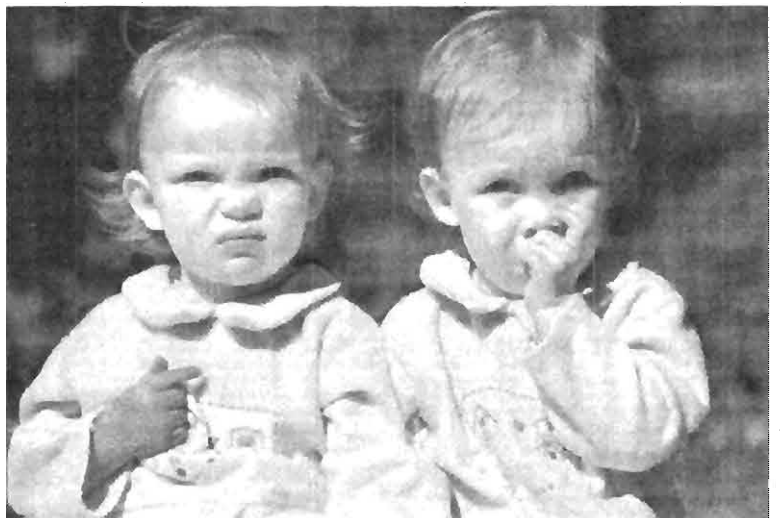
та дослідження“), вартістю 64.95 дол., можна придбати у Видавництві КІУСу.

Замовлення можна надсилати електронною поштою: cius@ualberta.ca, звичайною поштою за адресою: CIUS Press, University of Alberta, 450 Athabasca Hall, Edmonton, AB, T6G 2E8, за телефоном (780) 492-2973 або по факсу (780) 492-4967.

КІУС також частково фінансує міжнародну конференцію про Переяславські події, яка відбудеться у Києві у січні 2004 року. Мета конференції – забезпечити наукове обговорення Переяславської угоди та її наслідків і уможливити протистояння очікуваним офіційним святкуванням. Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика і Програма досліджень Східної України ім. Ковальських спонсують конференцію у травні 2004 року, у співпраці з колегами з університету Санкт-Петербурга. Завдання цієї конференції полягає у тому, щоб зібрати міжнародну групу науковців і в російському оточенні обговорити українсько-російські взаємини, включно з Переяславськими подіями.

КІУС докладає значних зусиль, щоб західній академічний світ та засоби масової інформації, українська діаспора та українська громадськість мали авторитетний матеріал про Переяславську угоду та раду. У той час, коли ці історичні питання є темами політичної та ідеологічної боротьби, ці джерела інформації набирають особливо важливої ваги.

Проф. Франк Сисин

„Юрчику, не турбуйся!
У нашому віці
забезпечення є дешево!“
„Так, Наталочко, я знаю,
але чи знають про це мої батьки?“
УНСоюз допоможе
зменшити Ваші турботи.
За докладними інформаціями
просимо телефонувати

1-800-253-9862

ПАРАФІЯЛЬНА РАДА УАПЦЕРКВИ СВ. АП. АНДРІЯ ПЕРВОЗВАНОВОГО
В ДІТРОЙТІ, МИШ.

запрошує українську громаду на

ХРАМОВЕ СВЯТО

в неділю, 14 грудня 2003 р.

і урочисте візначення історичної події
приєднання до Київського Патріархату.

Архиерейську Літургію о 10-ій год. ранку і Подячний молебень
відслужить

Преосвященний Єпископ ОЛЕКСАНДЕР
у сослуженні духівництва.

До спільної молитви запрошують всіх

СЕРГІЙ ЛАЗУРЕНКО, голова П.Ради

ГАННА БІЛИНСЬКА, секретар

ВІРА БУЛАТ, Старша сестра

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Храмове свято в церкві Архангела Михаїла

Наймолодші учасники свята

НЮ-ГЕЙВЕН, Кон. – 9 листопада українська громада при церкві Св. Архангела Михаїла відсвяткувала день свого патрона. Отець Юрій Годенчук відправив Службу Божу 8 листопада, а після Служби Божої розпочалася святкова програма.

Діти з „Рідної Школи” з директором Мироном Мельником і учителями Катрусей і Анді Бембер, Любою Дубно, Христіною Санторе, Любою Добошак приготували і виконали програму. В програмі брали участь наймолодші учні Світлички при Союзі Українок Відділу 108, яку провадить вже довгі роки Катруся Бембер. Отець Юрій прочитав гумореску „Не вдалося вмерти”.

Після програми був приготований смачний обід. Гості мали змогу виграти багато гарних речей у лотерії.

Перша церква св. Архангела Михаїла була заснована 3 січня 1911 року, а теперішня церква збудована в День подяки у 1958 році.

Марійка Антонішин

Громада Рочестеру має зв'язки з Консульством України у Нью-Йорку

Зліва: Андрій Кременський, Олександр Лях, Андрій Наджос

РОЧЕСТЕР, Н.Й. – 2 листопада 2002 року українську громаду міста Рочестеру, Н. Й., відвідали Генеральний консул України у Вашингтоні Валентин Наливайченко та віце-консул України в Нью-Йорку Ігор Сибіга. Цю зустріч організувала Українська кредитова спілка міста Рочестера. Метою зустрічі було організувати виїзну робочу групу, яка б на місці розв'язувала різні практичні проблеми членів громади.

І ось 15 лютого 2003 року з діловою візитом приїхали до Ро-

честеру Сергій Погорельцев – Генеральний консул України в Нью-Йорку та віце-консул Ігор Сибіга. В той день вони прийняли біля 60 осіб – з приводу консульського обліку видання паспортів та віз.

10 травня 2003 року відбулася третя візита дипломатів в Рочестері за останні 6 місяців. Цього разу – приїхали віце-консул Ігор Сибіга та консул Ігор Ладний. За день вони розглянули близько 80 справ. Їм активно допомагали Га-

лина Лісова, Богдан Захарчишин та Ярослав Фатяк.

30 жовтня 2003 року на запрошення дирекції, зокрема керуючої Українською кредитовою спілкою міста Рочестера Тамари Денисенко, з візитом до нашої громади приїхали віце-консул Андрій Наджос та консул Олександр Лях. Вони надали консульські послуги для 70 осіб. Люди в громаді задоволені, і бажають, щоб такі консульські візити продовжувалися і надалі, оскільки вони дають можливість просто і доступно вирішити багато питань на місці.

Також хотілося б відзначити, що останній приїзд наших консулів був пов'язаний зі святкуванням 50-річчя Української федеральної кредитової спілки, яка обслуговує близько 7.5 тисяч членів у Рочестері, Албані та Сакраменто. Свято відбулося в суботу, 1 листопада 2003 року, з участю головного промовця, колишнього посла США в Україні Вільяма Мілера. Участь брали відомий скрипаль Василь Попадюк та Народний артист України Михайло Кривень.

Андрій Кременський

УВАГА!

УВАГА!

НОВЕ ВИДАННЯ!

Автор – Степан Галамай

„У БОРОТЬБІ ЗА
УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ“

Спогади.

Львів, 2003. – 458 с., іл.

Ми просто йшли: у нас нема

Зерна неправди за собою

Т. Шевченко

Ці вічні і святі слова автор обрав епіграфом до своєї книжки. Адже головна мета його спогадів – через призму особистої долі ознайомити читача з українським національно-визвольним рухом.

Автор тепло згадує своїх побратимів, роздумує над жертвовою посвятою свого покоління справі визволення України.

Книга доктора С. Галамая вміщує власне спогади, окремі документи про діяльність ОУН, деякі статті автора, що друкувалися раніше в періодичних виданнях. В ній, крім приміток, є індекс, покажчик імен та географічних назв, багато світлин.

Ціна книжки – 20 амер. або 25 канадських доларів.

Можна замовляти:

Stephen Halamay, 8 Gramercy Park, New York, NY 10003.

„Surma“, 11E 7 Street, New York, NY 10003.

„National Trybune“, 136 2nd Ave., New York, NY 10003.

„West Arka“, 2282 Bloor St. West, Toronto, Ontario M6S 1N9.

„Homin Ukrainy“, 83 Christie St., Toronto, Ontario M6G 3B1.

Купуйте для себе і для Ваших близьких на еміграції і в Україні!

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road, Kerhonkson, New York 12446

Tel.: (845) 626-5641 • Fax: (845) 626-4638

www.soyuzivka.com • e-mail: sqss@aol.com

13 ГРУДНЯ – Micros Christmas Party
And Ulster Correctional Christmas Party

14 ГРУДНЯ – Федеральна Кредитова
Кооператива „Самопоміч“, Нью-Йорк, Ан-
дріївський полуденок, 12-та год. по пол.

24 ГРУДНЯ – Традиційна Українська Свята
Вечеря 12 страв, 6-та год. веч. 27.50 від
особи. Нічліг за домовленням.

31 ГРУДНЯ – Навечер'я Нового Року –
Святковий обід та забава до звуків оркестри
„Темпо“. Вступ 85 дол. від особи. Нічліг
за домовленням.

Просимо переночувати 3 ночі, 4-ту отримайте за дармо.

6 СІЧНЯ 2004 р. – Українська Свята Вечеря, традиційних 12 страв, 6-та год. веч. 27.50 від особи. Нічліг за домовленням.

14 ЛЮТОГО 2004 р. – „Вікенд“ з нагоди
Дня Валентина обід та мистецька програма.

21 ЛЮТОГО – Napanoch Fire Department
Banquet

28 ЛЮТОГО – SUNY New Paltz Sorority
Semi Formal Banquet

Посвячення нового приміщення кредитівки СУМА

Учасники посвячення нового приміщення кредитівки СУМА в Йонкерсі.

ЙОНКЕРС. Н. Й. – День 18 жовтня 2003 року буде вписано золотими буквами в історії української громади міста Йонкерсу. Це день посвячення нового приміщення та головного бюро Федеральної кредитової кооперативи СУМА.

Цей довго очікуваний день розпочато о год. 9-й ранку в церкві св. Архистратига Михаїла Архирейською Службою Божою, яку відправив Єпископ Василь Лостен, в сослуженні священників. В святковому слові Владика висловив подяку для Дирекції за її жертвенний вклад у збереження та розбудову церковних, культурних і молодіжних установ.

Після Святої Літургії присутні перейшли до місця, де перед новозбудованим триповерховим будинком високо майоріли український та американський прапори.

Голова Дирекції Володимир Козіцький привітав Владика Василя, священників, присутніх членів уряду України, міської управи, представників сусідніх кредитивок, місцевих організацій та членів. Коротко згадав історію кредитівки, заснованої 39 років тому групою молодих та відважних українських імігрантів.

Восени 1964 року Святослав Коцибала та Володимир Козіцький почали вписувати членів та приймати ошадності при 417 Неперган-авеню, в маленькій кімнаті, а з часом перейшли до 301 Палісейд-авеню. В такій мірі зросла Кредитівка, що виникла потреба більшого приміщення. Було створено будівельну комісію, яку очолив член Дирекції Стефан Шульган. Завдяки його співпраці з будівельним комітетом, Дирекцією, міською управою та адвокатами Кредитівка стала гордим власником будівлі, яка є прикрасою міста Йонкерсу та „свідомством зрілості” нашої громади.

Дальше ведення програми перебрав Стефан Шульган, член Дирекції, поінформував, що цей будинок стоїть на півтораакровій площі, будова має приблизно 20,000 квадратних стіп, з паркуванням на 60 авт. Стефан Шульган подякував членам будівельного комітету, які присвятили сотні годин праці для здійснення цього проєкту, а саме Андрієві Глушкові, Василеві Шпинді, Володимирові Козіцькому, Ігореві Макаренкові, Андрієві Горбачевському, Іванові Олійничові та Петрові Ярмакові. Також подякував своєму покійно-

му батькові Стефанові Шульганові-старшому, який навчив його витривалості, щоб в тяжких умовах довести працю до кінця.

Відтак виступив Лев Футала – колишній, а тепер почесний голова Ради директорів, який пішов на емеритуру, однак продовжує брати активну участь в усіх нарадах. Він докладно згадав про працю та розвиток кредитівки, яка все була для послуг членства, згідно з кооперативним кличем „Наша сила – в нас самих”.

Отець декан Пилип Виняр, парох церкви св. Михаїла, попросив до слова Єпископа Василя Лостена. Владика подякував управі міста Йонкерсу за прихильне ставлення до української громади та згадав, як тяжко було першим українським поселенцям, адже жоден банк не хотів позичити грошей на будову церков. А нині ми є щасливі, що маємо і свої церкви, і свої кредитівки, збудовані власними руками. Привіт виголосив тодішній заступник, а тепер нововибраний міський голова Филип Аміконе, який подякував українській громаді за її вклад для добра та краси міста Йонкерсу, та Боб Меніон, власник будівельної фірми. Акт посвячення довершив Владика Лостен.

По полудні в приміщенні Дому Співки Української Молоді велика святково прибранна зала очікувала гостей. Їх було майже 400 осіб. Урочистість відкрив голова Володимир Козіцький. Коротко доповнивши історію створення кредитівки, передав ведення програми Андрієві Горбачевському, який, після короткого слова, запросив ансамбль СУМА „Пролісок”, під мистецьким керівництвом А. Стаєва, заспівати американський та український гимни.

Після виступу сумівського танцювального гуртка, який привітав гостей, А. Горбачевський попросив митрофорного протоєрея о. Івана Терлецького відмовити молитву та поблагословити їжу. Після обіду присутніх вітали консул Олександр Лях з Нью-Йорку, Маркіян Кулик – член Постійного представництва України при ООН, голова Ради Директорів ЦУКА Степан Керда, від стейтової ліги – Марк Інгер. Президент СКУ д-р Аскольд Лозинський дав призначення українським кредитівкам в США, які жертвенно покривають більшість бюджету СКУ, та побажав дальшого росту. Опісля господар свята

привітав гостей, які репрезентували сусідні кредитівки. Це Б. Кекіш – президент та Мирослав Шмігель – голова Ради директорів „Самопоміч” Нью-Йорку, Всеволод Саленко – голова Української Національної кредитівки з Нью-Йорку, Ярослав Федун – голова „Самопоміч” з Нью-Джерсі, Ігор Чижович – голова „Самопоміч” з Філадельфії, Ігор Рудко – голова „Самопоміч” з Гартфорду, Ігор Ляшок – заступник голови „Самопоміч” з Чикаго, Олег Павлюк – представник „Самопоміч” з Рочестеру, Стефан Качарай – президент Українського Народного Союзу.

Від громадських установ: Михайло Ковальчин – від ЗУАДКУ, А. Качор – від Товариства колишніх політ’язнів, від управи Музею з Нью-Йорку Оля Гнатей-

ко зложила сердечну подяку за жертвенність на будову музею в Нью-Йорку.

Господар свята представив присутнього керівника телевізійної програми Р. Мариновича, а також нашого члена з Києва, власника бюро „Тріада Тревел” Сергія Головиненка з дружиною Людмилою, які подарували золотий Тризуб. Місцеві громадські організації представляли: Богдан Вітюк – УККА, Михайло Зварич – ООЧ-Су, Андрій Бурчак – СУМ, Петро Шкафаровський – УПА, Іванна Ганкевич, 193 Відділ Союзу Українок, Андріана Рудик – 30-й Відділ, Стефан Гованський – Організація оборони Лемківщини, Юлія Періх – Сестрицтво Серця Христового, Іван Куземчак – Дім СУМА.

Було вручено грамоти всім членам комітетів, які причинилися до будови, а саме: Володимирові Козіцькому, Андрієві Горбачевському, Андрієві Глушкові, Петрові Глушкові, Василеві Шпинді, Андрієві Бурчаків, Левсві Футалі, Світлані Шевчук, Любомирові Щурові, Стефанові Шулаганові, Ярославові Кіцюкові-мол., Петрові Мульові, Іванові Олійничові, адвокатській фірмі „Козіцький-Ціховляс” та керівникові міської Індустріальної розбудови Едвардові Шеронові.

На закінчення Володимир Козіцький подякував усім за участь, зокрема членам будівельного, стратегічного, технологічного, реклямового комітетів, зедучим програми, представникам організацій, гостям управі дому СУМА за обід і взірцеву обслугу, побажав щастя-здоров’я. Цей день залишиться для усіх учасників цієї історичної події приємним спогадом.

Володимир Козіцький

Пом’янули патріотів-мучеників

МІНЕАПОЛІС, Мін. – 19 жовтня в українській православній церкві св. Михаїла і св. Юрія в Мінеаполісі, після Святої Літургії була відправлена Панахида за українських патріотів, які загинули від рук німецьких фашистів у місті Рівне.

Шістдесят років тому, 15 жовтня 1943 року, із рівненської в’язниці фашисти вивезли до с. Видумка понад 2000 в’язнів, розстріляли, а тіла спалили. То була українська інтелігенція: священники, учителі, лікарі, інженери, артисти, підприємці.

Панахиду відправив о. прот. Євген Кумка, згадував у молитвах розстріляних більшовиками в’язнів з луцької в’язниці у 1941 році. Урочисто співав церковний хор під керівництвом паніматки Галини Корсун. Під час Панахиди з прапорами стояли ветерани визвольної боротьби, поряд з ними тримали засвічені свічки подруги того часу. Усі присутні також тримали перев’язані чорною стяжечкою запалені свічки.

Після Служби Божої всі перейшли до парафіяльної залі. Хор заспівав молитву „Отче Наш” і „Вічну пам’ять”, а отець Євген поблагословив страви поминальної трапези. З сумними спогадами виступили учасники тих подій та колишні політ’язні: Надія-Тамара Каркоць, Ананій Кушнір, Антін Семенюк, Марія Пундик-Смага та інші.

Щоб увічнити пам’ять жертв на місці вічного спочинку, Рівненське обласне Товариство колишніх по-

літ’язнів та репресованих зайнялося будовою храму св. Сорока Мучеників Сенастійських. Голова Товариства Всеволод Шишковський прислав листа такого змісту: „Ми, Товариство, просимо Вас, пані Надіє Мисечко-Каркоць, посприяти нам у збірці фондів на будівництво храму-пам’яті, на попелі й обгорілих кістках, де і Ваші брати, о. прот. Володимир Мисечко та інж. Олександр Мисечко, спочивають”.

А. Кушнір закликав жертвувати на цю ціль. Зоя Семенець задекларувала 500 дол. від церковного хору і закликала інші організації щедро жертвувати.

Надія Мисечко-Каркоць подякувала о. прот. Євгенові Кумці та голові Управи Олександрові Польцеві, що вони позитивно поставилися до цього проєкту. За їх згодою п. Надія замовила Панахиду і з своїми дітьми приготували поминальну трапезу. Вона також подякувала усім присутнім, які разом молилися за спокій душ невинних жертв.

Жалібні поминальні сходини закрили молитвою „Богородице Діво” та співом „Вічная пам’ять!”.

Як хтось бажатиме скласти жертву на ту благодію ціль, можна виписати чек на St. Michael’s and St. George’s Church merno „Forty Martyrs Fund – Rivne”, Nadia Mysechko-Karkoc 708 5th St. NE Minneapolis, MN 55413.

Ольга-Змага-Хоролець

Чари з дерева

Виставка творів Зенона Голубця

ЙОНКЕРС, Н. Й. – В неділю, 14 грудня, у залі церкви св. арх. Михаїла (21 Shonnard Place), від 9:00 до 1:00 год. по полудні, відбудеться виставка творів відомого художника і різьбара-мистця Зенона Голубця. Її організатором є 30-ий Відділ СУА.

Зенон Голубець народився у Львові. Дитячі та юнацькі його роки минули в мистецькій атмосфері, оскільки батько Зенона, Микола, – відомий на західних землях України мистецтвознавець, письменник, журналіст і критик, співзасновник, разом зі Святославом Гординським і Павлом Ковжуном, „Асоціації незалежних українських мистців” (АНУМ), яка гуртувала не тільки галицьких мистців, але й тих, що жили і творили поза Україною, як Олекса Гриценко, Михайло Андрієнко (Париж), Галина Мазепа, Микола Бутович (Прага), Северин Борачок (Мюнхен) та інші. Тому дорога майбутнього художника до мистецтва пролягала не через захмарні романтизації, а цілком реальні двері твор-

чих майстерень. Непомітно для самого себе вивчив малий Зенон закони творчості, графіки і композиції.

Коли ж став старшим, студіював в університеті Інсбруку (Австрія) архітектуру і мистецтво. Закінчив мистецькі студії в Чикагському інституті мистецтва, де вивчав скульптуру, живопис і архітектуру інтер'єру.

Саме в Чикаго почав свою професійну працю і згодом відкрив власну галерію. Від 1970 року творить скульптуру, особливо барельєфи. Унікальна техніка виконання барельєфів, гнучка лінеарність і композиційна завершеність є притаманна його творам.

В його працях є синтез всіх дисциплін його студій. Це барельєфи з дерева, в яких знаходимо архітектурні елементи в геометричних формах, скульптурну різьбу в його фігурах, рисунок в його плинних лініях, гру світла і тіні, а також приємний декоративний елемент – аспекти архітектури інтер'єрів. Сам мистець

говорить: „Складовою частиною моїх композицій є лінії. Я різьблю конструктивно. Це означає, що маючі конкретний задум, я вибираю різні шари дерева, оформляю окремі частини і складаю з них композицію.

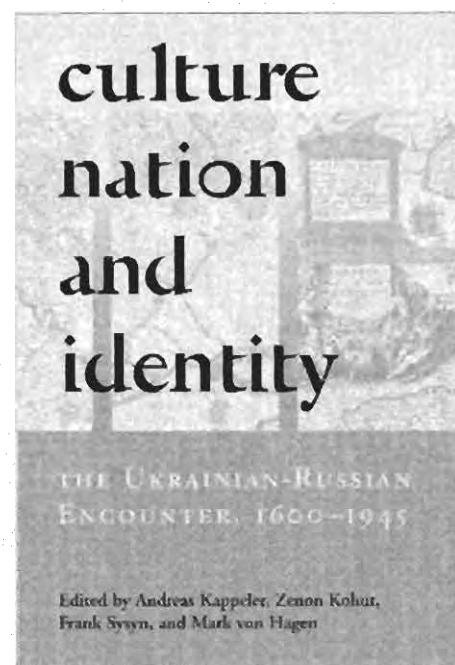
Велику роль при цьому відіграють зіставлення світла і тіні. Лінеарність в моїх композиціях є глибокою при однозначній змінній релєфності. Я працюю з такими матеріалами, як дерево, метал, термоплекс та бетон. Нерідко в одному творі поєдную кілька різних матеріалів. Та найчастіше використовую різні породи дерева – черешню, горіх, тополь, в'яз, кедр та інші”.

Перебрати творчі закони традицій українського середньовіччя і перекинути їх із столярства у скульптуру – це вже не якесь наслідування, це – ритм крові у расі мистця, що навіть на чужому ґрунті залишився собою і себе творчо усвідомив. Тепер Зенон Голубець живе і творить у Глен Спей, Н. Й.

Приходьте на виставку, на яку наш лісовий чарівник привезе чуда з дерева. Будете також мати нагоду, придбати різдвяні дарунки і святочні картки.

Оля Рудик

Тема: українсько-російські взаємини

Andreas Kappeler, Zenon E. Kohut, Frank E. Sysyn, and Mark von Hagen, eds. „Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)” CIUS Press, 2003, 381 pp.

Впродовж буремної історії України її національну ідентичність та політичну долю часто формували, а то й визначали її взаємини із сусідніми державами й народами. Не можна зрозуміти історію України, не зрозумівши культурні, суспільні та політичні стосунки українців з росіянами, поляками, німцями, білорусами, угорцями, румунами та іншими національностями Східної й Центральної Європи.

Щоб відповідно висвітлити ці складні питання, Видавництво Канадського інституту українських студій опублікувало низку багатогранних студій українсько-російських, українсько-польських, українсько-єврейських та українсько-німецьких історичних взаємин. (Описи й зразкові сторінки цих та інших видань КІУСу можна знайти на е-сторінці www.utoronto.ca/cius).

У квітні 2003 року Видавництво КІУСу випустило нову важливу працю про історичні стосунки України з її найсильнішим сусідом – Росією. Книжка під назвою „Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)” – це наукові записки чотирьох сесій конференцій, що відбувалися по чергове в Колумбійському й Кельнському університетах від червня 1994 до вересня 1995 років.

Редактори книги „Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)”, як представники Семінару історії Східної Європи Кельнського університету, Інституту ім. Гарімана Колумбійського університету та Канадського інституту українських студій Альбертського університету, запросили 70 спеціалістів розглянути українсько-російські контакти в чотирьох хронологічних симпозіумах від XVII ст. до сьогодення. У книзі надруковано шістьнадцять статей про українсько-російські взаємини – від ранньомодерного періоду до Другої світової війни. Видання книги „Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)” уможливила допомога Фонду українських студій (Нью-Йорк).

Книгу „Culture, Nation, and Identity: The Ukrainian-Russian Encounter (1600-1945)” можна придбати в CIUS Press, 450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, T6G 2E8; телефон (780) 492-4967; е-пошта: cius@ualberta.ca

Д-р Марко Стех

Навіть з закритими очима...

Ідеальна якість
Надійний сервіс
Низькі ціни
Ніяких прихованих
оплат
Інтернет всього
за \$8.99

Росія	20.0¢	9.9¢	6.9¢	8.9¢	15.9¢
Москва	15.0¢	4.9¢	2.9¢	4.9¢	6.9¢
Україна	27.0¢	14.9¢	13.9¢	14.9¢	18.9¢
Ізраїль	12.0¢	6.9¢	5.9¢	7.9¢	8.9¢
Польща	20.0¢	6.9¢	5.9¢	6.9¢	8.5¢
Місячна оплата	\$3.95	\$2.95	HI	HI	HI

All rates quoted are for direct dial service and are in effect as of 9/29/03. Rates may change without notice. Other rates may be available subject to various fees and restrictions. All long distance calls are subject to taxes and regulatory fees.

Вибір зрозумілий!

1.888.6060.WDT
(938)

Україномовні оператори

WORLD DISCOUNT TELECOMMUNICATIONS

„...Та й поїдемо доганяти літа молодії...”

Зустріч учнів шкіл таборів Мітенвальду

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – В осінній красі зустріла Союзівка 28 вересня колишніх учнів Української реальної гімназії, Учительської семінарії, Торговельної школи, Музичної школи, Народної школи та Школи фізкультури, які 1946–1950 роках існували в таборах переміщених осіб у Мітенвальді, в горах південної Баварії.

На зустріч прибуло понад сто осіб, включаючи родини і гостей з різних закутків США і Канади, навіть Оксана Лукіяненко-Паращак з далекої Англії. На з'їзді були представлені всі класи гімназії, випускники Матуральних гімназійних курсів, Учительської семінарії. З першої Матуральної класи було двоє представників – Марія (Пуся) Погорецька-Чижик із Чикаго та Любомир Гевко з Дітройту. На жаль, з різних причин не могли прибути на з'їзд троє професорів гімназії – Р. Ракочий, Е. Цареградська та М. Велигорський і деякі колишні студенти. Усні привіти були передані від проф. Р. Ракочого, Ярослава Дужого, колишніх студентів та листовно – від Ростислава Шедрина з Австралії на руки О. Пясецького.

Дехто приїхав вперше після довгих років і нелегко було впізнати навіть однокласників. Розпитували за приятелями, які цим разом не могли прибути, ділилися новинами з родинного життя. Присмодно несподіванкою була виставка, яку влаштувала Слава Геруляк. В бібліотеці головного будинку вона розмістила рисунки околиць Мітенвальду, котрі виконала ще ученицею гімназії, світлина із життя у таборі Єгеркасерне, а теж кілька своїх сучасних творів. Була також виставка фотографій з різних моментів таборового життя, пластових прогулянок і таборів. Цікаво було побачити збірку топографічних карт околиці Мітенвальду, на яких учасники знаходили місця лещетарських, альпіністичних та пластових походів. Справді, цікаво було розпізнавати людей на світлинах та шпиль гір.

Увечері, в неділю, були коктейль та ватра-співанка. Акомпаніємент на гітарі Богдана Андрушкова причинився до гарного звучання співів. Орест Гаврилюк навчив призабутої пісні „Ми гімназисти всі є з УРГ-а”. Марійка Олинець-Підлуська зачитала декілька жартів. Продовжувалися жарти, розмови та спомини. Серед споминів було кілька зворушливих моментів, часто сповнених ностальгією. Більшість учасників з'їзду була в Мітенвальді активними пластунами. Вони пригадували своїх виховників, прогулянки, вечірки і шкільні романи.

З коротким імпровізованим словом виступив член першої матуральної класи Любо Гевко. Він говорив про те, яке надзвичайно віддане, здібне і організаційного хисту було покоління батьків, до якого належали також професори мітенвальдських шкіл. Вони переживши часто неймовірні страхотти війни й окупації, зуміли в такому короткому часі без фінансових засобів в еміграційних таборах створити мікросвіт України з високопоставленим громадсько-суспільним життям, а головне – шкільництвом. Професори також зуміли викликати серед учнів надзвичайно сильну жадо до науки. Це дало добру освіту і приготувало до успішного життя в країнах поселення.

Наступного дня, в понеділок, усі зібралися в церкві, де о. Володимир Письо відправив Службу Божу і Панахиду за померлих професорів і товаришів при спільному співі. Функцію дяка виконував Богдан Балабан, який своїм співом цю відправу звеличав.

Соняшна погода дала можливість зробити спільну світлинку і багато інших – класами, пластовими гуртками і групами приятелів.

Після обіду відбулися зустрічі по класах. З деяких клас було присутніх більше десяти, з інших – лише двоє-троє. Згадували своїх професорів, розпитували про співучнів, розповідали смішні пригоди з пластових мандрівок і таборування.

Мітенвальдці з Дітройту (зліва): Любомир і Наталія Гевки, Ярема Ткачук, Віра та Богдан Андрушкови.

Комітет виготовив привіти до професорів та Ярослава Дужого – видавця книги „Мітенвальд”, які всі присутні попідписували. Вибрали комітет, який підготує зустріч за два роки, в особах Меласі Банах, Романа Канюки, Галі Кутко та Олеса Пясецького. Були пропозиції зібрати спогади і запланувати додаткове видання, присвячене виключно школам мітенвальдського табору, в якому згадати різні епізоди, які ми бачили ще дитячими очима, із щоденного життя в таборах.

Святкова вечірня відбулася в понеділок з різноманітною програмою. В першу чергу подякували членам комітету, які організували зустріч на чолі з Меласею Банах. Помагали їй Роман Канюка, Олесь Пясецький і Ігор Зелік.

Богдан Балабан чудово заспівав молитву з опери Гулака-Артемівського „Запорожець з Дунаєм”, а опісля – дві арії з опери Моцарта „Зачарована сопілка” та пісні „Ой ти дівчино, з горіха зерня” і „Два кольори”. Акомпаніювала при фортепіані Емілія Фрітчер.

Отець Володимир провів молитву і поблагословив вечерю.

Присмодно несподіванкою був виступ Ореста Гаврилюка, який виголосив список учнів своєї класи, а тоді відтворив гімназійну лекцію „як за старих часів”, переплітаючи її дотепно підібраними пісеньками з мітенвальдського репертуару. Він же заїнтонував академічний гімн „Гаудеамус Ігітур”, що його підхопили ціла зала.

Цим разом, як і на попередньому з'їзді два роки тому, Наталя Гевко розважала гостей. Вона майстерно виконала три гумористичні вірші П. Глазового, дві гуморески Едварда Козака, вживаючи кольорові ілюстрації, які ЕКО намалював був для неї до цієї гуморески. А тоді при звуках доброї оркестри присутні танцювали і розмовляли ще кілька годин.

У вівторок ще був час полагоди-ти деякі справи, пройтися стежками Союзівки, закінчити розмови.

Учасники зустрічі на Союзівці

Рута Витанович-Галібей

ВЕЧОРНИЦІ

„Червоної Камини”

оркестри:
„Щерто”
і „Луна”

субота, 7-го лютого, 2004

Hamover Marriott hotel

1401 Route 10

Whippany, NJ

і Презентацією Дебютанток

і Бенкетом

Замовлення столів:

Ігор Сохан 201-391-2581

до 1 січня, 2004

Замовлення дебютанток:

Марта Кедало 718-291-4166

Вечірній одяг

Вшанування 70-річчя Великого голоду

Учасники вечора в Петропавловську-Камчатському

ПЕТРОПАВЛОВСЬК-КАМЧАТСЬКИЙ, Росія. – 22 листопада в приміщенні школи ч. 7 відбулась відкрита лекція за сценарієм Едіти Познякової в українській класі з теми „Вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках”. В лекції брали участь представники української громади на Камчатці Світлана Кривуца, Валентин Пилипчук,

Ольга Гаврилова, Юлія Єременко, Валентина Хворостяна, Оксана Петрук, Марія Сидорик. Ольга Гаврилова розповіла про голод зі спогадів своєї мами, яка була свідком і жертвою тих подій: в їхньому селі щодня від голоду помирало декілька осіб, всі були у відчаї, бо з хати забирали останні, приховані клуночки з харчами, діти зі сльозами просили хліба, а матері були безпомічні.

У заключному слові вчителька історії Валентина Хворостяна зробила короткий порівняльний огляд матеріалів про голод в підручниках для 9-ої класи – „Історії СРСР” видання 1980-их років минулого століття та „Історії Росії” 2002 року, де про голод мовиться дуже поверхово.

**Оксана Петрук
Світлана Кривуца**

***

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 16 листопада, в Митрополичому соборі Непорочного зачаття Пречистої Діви Марії, Український громадський комітет з вшанування жертв Голодомору-геноциду 1932-33 років відзначив цю трагічну подію в історії України. Програма почалася жалібними ударами дзвонів, які звичали скорботні урочистості. Діти з нашої української „Рідної Школи” зі свічками, обвитими чорними стрічками, внесли вінок, зроблений з колосків збіжжя, який встановили перед іконостасом. Хор шкільної молоді під диригентурою Марії Камінської зворушливо заспівав „Отче наш” та „Україну” Тараса Петриненка. Дитячі голоси проникли у серця глядачів, які чисельно прибули на це відзначення. За деякими оцінками їх було до 2,000 осіб. Головну промову виголосив Митрополит-Архієпископ Української Католицької Церкви у США Стефан Сорока, який, між іншим, сказав: „Багато хто в світі прагнув залишитися пасивним чи проігнорувати штучний Голодомор в Україні, коли він там відбувався, і привів

до жахливої смерті більш як сім мільйонів осіб. Якщо ми будемо пасивні перед несправедливістю, то потуратимемо здійсненню подібних жахливих трагедій. Ми покликані бути живою совістю тих, які постраждали від цієї трагедії”.

Хор Першої української євангельсько-баптистської церкви під батутою Бориса Воеводи, при акомпаніменті на фортепіано Оксани Січкара, заспівав три духовні композиції відомих українських композиторів Дмитра Бортнянського, та М. Іполіта.

Коротке слово виголосила голова Громадського комітету у Філядельфії Уляна Мазуркевич, член Конгресової комісії США у справі Голодомору, яка представила учасникам жалібного концерту учілих від голоду і запевнила, що їхнє гірке пережиття і свідчення будуть тривалим доказом сталінського злочину.

Ансамбль українських композиторів у складі: Том Гриньків – піяно, Ігор Швець – скрипка і Нестор Цибрівський – чельо виконали „Тріо в пам'ять Тараса Шевченка” – ларго Петра Глушкова, „Ларго фюнебре” Віктора Косенка.

Молодь нашої української „Рідної Школи” читала уривки зі свідчень учілих від Голодомору. Перед кожним читанням, а було їх сім, кожна молода особа запалювала перед іконостасом свічку на семираменному свічнику. Відомий філядельфійській громаді тенор Богдан Чаплинський, при акомпаніменті Роксоляни Гарасимович заспівав пісні „Аве Марія” Ф. Шуберта та „Реквієм” Дж. Верді.

Чоловічий хор „Прометей” під диригентурою Нестора Кизимишина, і при акомпаніменті Галі Мазурок-Рей, заспівав пісні С. Людкевича, Дмитра Бортнянського і „Владико неба і землі” з опери „Запорожець за Дунаєм” С. Гулака Артемовського. Солістом був тенор Богдан Чаплинський.

На закінчення програми всі присутні приспівали до релігійної пісні „Боже Великий, Єдиний”.

Після концерту Митрополит УКЦ Стефан і Архієпископ УПЦ в США Антоній при співучасті владик-емеритів Стефана, Михайла і Володимира та численного католицького та православного духовенства відправили Панахиду за душі загиблих жертв Голодомору-геноциду 1932-33-их років. Зворушлива „Вічна пам'ять” заспівана багатоголовою масою, як і ціла імпреза, була ниткою єднання з тривогами, болями і терпіннями українського народу.

Заходами Громадського комітету 21 жовтня на телевізійному каналі відбувся показ фільму про Голодомор „Жнива розпачу” з коментарями голови Громадського комітету Уляни Мазуркевич та інших провідників і членів нашої філядельфійської спільноти, які допомогли американцям усвідомити події тих грізних сталінських років, про які вони мало інформовані. Окрім того, 16 листопада мешканці Філядельфії й околиць мали змогу бачити на телеканалі звіт про жальбну імпрезу.

Треба підкреслити, що без цінних порад Митрополита Стефана, кмітливої допомоги сестри Наталії та фінансової допомоги кредитівки „Самопоміч” і банку „Певність”, Громадський комітет не міг би організувати таку успішну імпрезу.

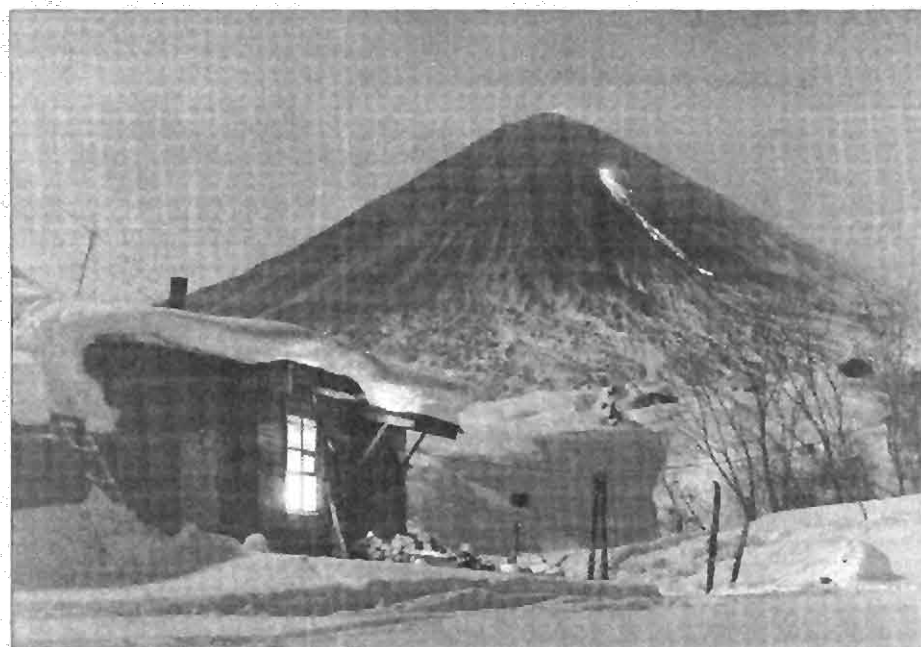
Методій Борецький

*Голодомор, війна, ГУЛАГи,
Біда чорнобильська, нова...
Це все – для ньеньки-бідологи,
Але вона жива, жива...*

Саме цими словами вірша камчатського поета Валерія Сергєєва розпочався 22 листопада День пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-33рр. Незважаючи на снігову хуртовину в приміщенні школи зібралися члени української громади, щоб схилити голови у жалобі в пам'ять про мільйони безневинно замучених голодом людей. Під величну музику „Літургії” С. Рахманінова звучав голос Едіти Познякової:

*Навіть на останнім рубежі
Промінь віри в нас ще не погас,
Боже, Україну збережи,
Господи, помилуй нас.*

Потім присутні слухали свідчення селян з книги Олександра Мішенка „Безкровна війна”, розповідь Ольги Гаврилової про жінку, що вбила одну свою дитину, щоб нагодувати інших. Цю історію вона почула від своєї матері, якій вдалося пережити цей страшний голод. З багатьох очей котилися сльози після того, як маленька Юля Сидорик прочитала „Білу молитву братика” Антоніні Листопад.

Великі сніги не зашкодили зібранню камчатських українців

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040
Tel.: (973) 763-8778

• У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
• Визові послуги в Україну (без запрошень).
• Зустрічаємо і відвозимо на літовок.
• Паспортні послуги. Обмінюємо старі паспорти на нові українські.

Roxolana Travel

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів*

НАЙНИЖЧІ ЦІНИ

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS налітками.
- Для замовлення наліток, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусії, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

*Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ROXOLANA

International Trade, LTD.
e-mail: roxolanatd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

Roxolana Money Service

В Україні: ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ		
\$100 - \$8	\$500 - \$28	\$900 - \$45
\$200 - \$12	\$600 - \$30	\$1000 - \$50
\$300 - \$14	\$700 - \$35	\$1500 - \$75
\$400 - \$20	\$800 - \$40	\$2000 - \$100

Маємо ліцензію на пересилку доларів.

НОВІ НАЙНИЖЧІ ЦІНИ

Також пересилаємо в інші країни.

*Доставка \$10 за кожне замовлення

Гарантована і конфіденційна доставка

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Найбільш популярний харчовий пакунок „РОДИННИЙ” з каталогу.

Вміст пакунку: борщівно - 20 фунтів, гречка - 10 фунтів, олія - 1 галон, тушонка - 3 фунти, сальмі - 3 фунти, ковбаски - 3 фунти, дріжджі - 1 фунт, кава в зернах - 2 фунти, шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за \$1 фунт.

Додаткова оплата за доставку - \$10 - Західна Україна, \$15 - Східна Україна

Телефонуйте безкоштовно:

1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

Вшанування 70-річчя Великого голоду

КЛІВЛЕНД, Огайо, – Цього року, у листопаді, в Україні та й в усьому світі, де живуть українці, відзначалися сумні й трагічні 70-ті роковини страшного Голодомору в Україні 1932–33 років, штучно організованого комуністичною системою на чолі з катом українського народу Йосифом Сталіном. Дослідники довели, що в 1933 році кожної хвилини помирало 17 українців від голоду. Про їх смерть світ з кожним роком все більше дізнається.

Важливою подією цього року було те, що ООН 10 листопада вперше за всю свою історію існування прийняла заяву, в якій визнала факт Голодомору в Україні. Цю заяву підписало 36 держав світу і її значення було б ще важливішим, якби ООН визнала Голодомор актом геноциду українського народу, як це вже зробили парламенти Австралії, Аргентини, Естонії, США, Канади, Угорщини. Але не варто піддавати великій критиці дії ООН з цього питання, бо ще й Верховна Рада України до цього часу не ухвалила постанови про визнання Голодомору-геноцидом, хоч проєкт такої постанови внесений до парламенту ще у вересні цього року. На жаль і Комітет нагороди Пуліцера не відкликав нагороди Волтера Дюранті за його брехливий репортаж з України на початку 30-их років ХХ століття, в яких він на догоду Сталінові замовчував штучний голод в Україні. І Америка у той найтяжчий час для України встановлювала дипломатичні взаємини з ССРСР, який доводив тоді українську націю до повного знищення.

Хоч українці у світі знали, співчували і хотіли допомогти селянам України, але большевицька влада пропагандивно завляла, що советські люди живуть добре і не потребують ніякої допомоги з-за кордону. Особливо Західня Україна, яка була окупована Польщею, хотіла допомогти голодуючим, але советські прикордонники пильно охороняли річку Збруч, щоб не допустити переходу кордону. Залишалося західнім українцям лише просити Господа, щоб допоміг єдинокровним братом на Сході України пережити цей страшний Голодомор. Про це свідчить звернення Митрополита Андрея Шептицького до всіх християн світу, до всіх віруючих у Бога, в якому зокрема говорилося: „Україна в передсмертних судорогах! Населення вмирає голодовою

смертю. Положення з кожним днем стає страшніше. Вороги Бога і людства відкинули релігію – основу суспільного ладу, відібрали свободу – найбільше добро людини, зі свободних горожан-селян зробили невольників і не мають досить розуму, щоб їх кормити за тяжку невольничу працю в поті чола. Безсильні принести яку-небудь матеріальну поміч конаючим братам, звиваємо наших вірних, щоб молитвами, постами, всенародною жалобою, жертвами і всіма можливими добрими ділами християнського життя випрошували з неба поміч, коли на землі нема ніякої надії на людську поміч”. („Львів-

У Львові 24 листопада відбулася акція скорботи під назвою „Хліб 33-го року”, присвячена 70-річчю вшанування пам'яті жертв Голодомору. Під час акції усіх присутніх пригощали таким хлібом, яким харчувалися українці в ті страшні роки, коли від голодної смерти мільйони їх загинуло. Цей хліб із лободы, шавелю та просяних висівок спекла жінка, яка пережила голод, – жителька села Базалієвки Чугуєвського району Харківської області Палагея Карацуба.

В Італії відзначили 70-ті роковини Голодомору 16 листопада. За ініціативою Апостольського візитатора Владика Гліба Лончини та громади

талітаризму. В соборі Паризької Богоматері (Нотердам) були проведені поминальні релігійні відправи в пам'ять жертв Голодомору.

Сумну й трагічну подію Голодомору 1932–33 років в Україні відзначили Українські Злучені Організації Великого Клівленду, Огайо. В неділю, 9 листопада, в парафіяльній залі св. Покрови в Пармі з великим успіхом пройшла вистава Львівського обласного музично-драматичного театру ім. Юрія Дрогобича „Сльози Божої Матері”. Вистава інсценізована О. Мосійчуком за твором Уласа Самчука „Марія” і присвячена Голодомору в Україні. Перед виставою головний режисер театру Роман Валько виступив з короткою доповіддю про 70-ліття голоду в Україні і відображення цих подій у виставі. У понеділок, 24 листопада, в Клівленді біля Українського музею-архіву о 5 год. вечора зібралося понад 200 осіб, щоб віддати шану пам'яті мільйонам невинно убитих українців, які загинули в період Голодомору в Україні на початку 30-их років ХХ століття”. Вечір пам'яті відкрив вступним словом голова УЗО Василь Ліщинський. Потім із розповіддю про Голодомор виступив директор Українського музею-архіву Андрій Фединський, який назвав декілька імен присутніх тут людей, що пережили цей страшний голод.

Панахиду в пам'ять жертв Голодомору відправили 11 священників Українських католицьких і православних Церков Великого Клівленду з участю хористів українських церков під диригуванням Анни Келер. Шану пам'яті жертвам Голодомору віддали представники українських молодіжних і ветеранських організацій – СУМ, Пласт, УПА, Дивізія УНА, Українські Американські ветерани, схиливши свої прапори під час відспівування „Вічної Пам'яті”. Опісля були прочитані проклямації від урядових чинників штату Огайо. Від губернатора Роберта Тафта проклямацію прочитав його представник Роман Федьків, від Кваягога Каунті і міста Клівленду – Василь Ліщинський, від Ради Парми і новообраного посадика – Микола Житовка. На закінчення Вечора пам'яті жертв Голодомору всі присутні заспівали Молитву за Україну „Боже Великий Єдиний...”.

Петро Твардовський

Виставка в пам'ять Великого голоду

НЬО-ГЕЙВЕН, Кон. – 6 грудня в Центрі етнічної спадщини, 270 Fitch Street, New Haven, Connecticut, при Стейтовому університеті Коннектикату, відкрито виставку в пам'ять 70-річчя Голодомору 1932–33 років в Україні. Виставка триватиме до 21 грудня та буде відкритою з вівторка до суботи від 10:00 год. ранку до 5:00 по полудні. У четверги від 10:00 год. ранку до 8:00 вечора, а в неділі від 12:00 полудня до 5:00 по полудні. Вступ на оглядини виставки вільний. Виставка вшановує пам'ять мільйонів загинувших від цього штучно створеного комуністичною владою Голодомору. Історики стверджують, що жоден інший народ не зазнав так багато жертв впродовж ХХ сторіччя, як український.

Ініціаторами згаданої пересувної виставки був 108 Відділ Союзу Українок Америки в Нью-Гейвен, у співпраці з Українсько-американським історичним товариством Коннектикату, членом Центру етнічної спадщини. Їхньою метою було познайомити громадськість з тією історичною трагедією. Виставка включає архівні матеріали та знімки Романа Крутиска з Київської української фундації „Меморіал”. За додатковими інформаціями звертайтеся до Центру етнічної спадщини на тел. (203) 392-6126 або на веб-сторінці www.ethnicheritagecenter.cib.net

ські архієпархіальні відомості”. Львів, 15 липня 1933 р.).

Окрім мирних протестів галичан проти Голодомору в Україні, послідували і насильницькі дії проти представників советської влади за кордоном. Так, 22 жовтня минуло 70 років, коли того ж дня 1933 року молодий 18-річний націоналіст Микола Лемика, виконуючи доручення ОУН, здійснив атентат на московського агента НКВД Майлова в приміщенні консульства ССРСР у Львові. Цей постріл був карою представникові московського уряду за масовий геноцид українців під час штучного голодомору. Відразу після замаху Лемика не втік, а дав себе заарештувати і суд над ним ОУН використала для пояснення всьому світові сенсу цієї акції. Про нелюдські злочини Москви заговорила вся західна преса, „залізна завіса мовчання” була пробита кулею з револьвера Лемика.

відбулося вшанування жертв геноциду 1932–33 років у Святій Софії в Римі. Була відслужена Архиєрейська Свята Літургія, Панахида за загинувших, а ввечері відбувся концерт-реквієм, була продемонстрована музейна експозиція „Забуттю не підлягає: хроніка комуністичної інквізиції”, виготовлена Київською міською організацією „Меморіал”.

У столиці Франції Парижі 23 листопада розпочалися Дні пам'яті жертв Голодомору. У Сорбонському університеті відбулася на цю тему міжнародна наукова конференція, в якій взяли участь відомі вчені, політики, правознавці зі США, Канади, ФРН, Франції та України. Вони у своїх доповідях наголошували на тому, що трагедія 70-літньої давності має нагадувати нинішньому та прийдешньому поколінням про те, яку загрозу людству може принести будь-яка форма то-

НЬО-ЙОРК. – 14 листопада в ООН відбувся пропам'ятний концерт на пошану 70-річчя Великого голоду в Україні, під час якого промовляли одна з посередників СКУ в ООН Марта Кокольська (на світлинці зліва) і президент СКУ Аскольд Лозинський.

Із своїми проблемами - до своїх

СІСТЛ, Ваш. - Український Громадський Центр - чи не найперша установа новоприбулих на Північному Заході. Він офіційно визнаний Федеральним урядом як безприбуткова організація українців на території штату Вашингтон. З'явився Центр якраз всупереч попередженню деяких вихідців із Советського Союзу, що поприліплювались до інституцій з надання допомоги біженцям й хотіли усіх українців зарахувати до „русская-зичних” - звісно, разом з коштами, які держава виділяє для підтримки кожної етнічної групи.

Центр засновано з ініціативи громадських та церковних діячів Олега Пинди, Степана Касянюка, Віталія Марковича та багатьох інших. Завдання центру - сприяти

новоприбулим у соціальних, економічних і освітніх аспектах. Під опікою української установи іде процес отримання „зеленої картки” та громадянства, діють різні гуртки - англійської мови, основ комп'ютерної справи, малювання, засновано „Рідну школу” і журнал „Погляд”, відбуваються зустрічі пенсіонерів під назвою „Коло друзів”, екскурсії. Кожна ділянка праці вартує окремої розповіді. Чим же відрізняється Український Громадський Центр від інших установ, що виконують подібні функції? Мабуть, почуттям гуманності. Тут ніколи не скажуть: „Наші можливості вичерпані, співчуваємо, але нічим не можемо допомогти”.

Володимир Мигович

Працівники Центру Олег Пинда (справа) і Віталій Маркович оглядають матеріали для випуску журналу.

Активна учасниця культурних програм піаністка Анна Мигович.

Під час екскурсії, організованої Українським громадським центром, до Музею повітро-плавання авіобудівельної компанії „Боїнг”.

Відділ „Самопоміч” звітує за рік праці

Секретар товариства Дарія Дроздовська і Наталія Дума

НЬО-ЙОРК. - Відділ ОУА Т-ва „Самопоміч” в Нью-Йорку може завжди похвалитися плідною та корисною діяльністю. Це особливо виявляється в часі річних зборів, коли звітують члени Управи. Нью-Йоркський відділ відбув свої чергові загальні збори 22 листопада, на які зібралася велика кількість учасників разом з членами Управи. Після молитви, яку відмовив парох церкви св. Юра о. Пилип Сандрик, збори відкрив голова Наталія Дума. На її заклик присутні одностайно мовчанкою згадали тих членів, що відійшли в останньому році у засвіти, а колись були активними у „Самопоміч”.

Обраний головою зборів д-р І. Серант надав слово для звітування активним членам Управи та Контрольної комісії. Велика та активна поміч членам української громади в Нью-Йорку, а особливо старшим віком - це завдання товариства, яке всеціло виконують члени Управи, а передусім дві постійні працівниці - Оксана Лопатинська і Ірина Д'Алессіо. Члени Управи допомагають не тільки новоприбулим, а й старшим членам

ньюйоркської громади і постійно готують програми для них, які самі впроваджують в життя.

Н. Дума підкреслила у своєму звіті те, що саме „Самопоміч” в Нью-Йорку допомогла створити суботню школу українознавства, яка має 186 учнів та 17 учителів. Усі члени Управи звітували про 22 сходи, що відбулися впродовж року, щотижневі сходи сеньйорів, лікарські доповіді за ініціативою д-ра І. Магуна, поїздки старших на різні цікаві імпрези, відвідування самотніх у лікарнях і вдома, висилання допоміжних пачок в Україну, видання апікацій для нових членів. Одне слово, звітування усіх членів Управи „Самопоміч” вказувало на величезну працю, яку виконують добровольці під проводом голови Н. Думи. То ж не дивно, що присутні обрали на черговий рік тих же членів Управи, а голову Головної управи товариства „Самопоміч” Богдан Михайлів побажав працівникам і добровольцям цього важливого відділу дальших успіхів у їхній великій праці.

О. К.

Українська Централя

ЗАПРОШУЄ ВСІХ НА

„НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ”

31-го грудня 2003 р.

В Українській Централі
240 Hope Avenue
Passaic, New Jersey

Початок о год. 8:30 веч.

ГРАЄ ОРКЕСТРА:

*** **ХВИЛЯ** ***

Вступ:

50 дол. ВІД ОСОБИ - включає забаву, гарячий буфет та напитки

25 дол. ВІД ОСОБИ - Забава - Танці

СТРІЙ ВЕЧІРНІЙ

Резервація столів у пані Віри Чернянської
Тел.: (973) 473-3379

ШКОЛА СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ У НЬОАРКУ, Н. ДЖ.

щиро запрошує всю Українську громаду на

Традиційне святкування різдвяної КОЛЯДИ

Студенти школи виконують мистецьку програму надзвичайних колядок

в неділю, 21 грудня 2003 р. о год. 11:30 ранку

в церкві св. Івана Хрестителя:
719 Sanford Avenue, Newark, NJ

Вступ безкоштовний (приймаємо добровільні пожертви на утримання нашої школи)

Дякуємо і чекаємо на Вас.

Фундація Володимира-Юрія Даниліва в дії

Зліва: Дін Майкл Марус, президент Фундації Андрійка Даниліва і проф. Петро Потічний

ТОРОНТО. – Фундація ім. Володимира-Юрія Даниліва, створена в 2002 році, зробила новий вагомий крок у своїй діяльності. 14 жовтня в Центрі російських та східноєвропейських студій Університету Торонто відбулася інавгураційна лекція „Україна – перехід до чого?“, присвячена Володимирові-Юрієві Даниліву.

Першим доповідачем у цій постійній серії викладів про Україну став відомий шведський науковець і дипломат Андерс Аслюнд, директор Російської та євразійської програми при установі

„Carnegie Endowment for International Peace“ у Вашингтоні та дорадник уряду України. Програма зібрала велике число зацікавлених учасників.

Фундація також започаткувала курс лекцій про Україну в Департаменті політичних наук для завансованих студентів (єдиний в усій Канаді), який в цьому році веде д-р Тарас Кузьо.

Фундація надає стипендії науковцям та студентам для наукових досліджень сучасної України.

Проф. Петро Й. Потічний

Чи визнають...

(Закінчення зі стор. 3)

лективізацію в Радянському союзі, в якій особливий наголос зробив на подіях в Україні. Звичайно, німецькі історики не розглядали голодомор окремо від загальної історії України. Водночас варто зазначити, що більшість дослідників історії Східної Європи головну увагу звертали на Росію – це була головна тема досліджень. І німецькі історики теж здебільшого займалися не стільки дослідженням, зокрема, голодомору, скільки загальною проблемою злочинів сталінізму. І лише в часи перебування інтерес до окремо взятої історії України і такої її трагедії, як голодомор, значно зріс”.

Може в Німеччині й не було багато спеціальних досліджень саме голодомору в Україні, але ніхто не ставив його під сумнів, ніхто не вважав легендою. Всі знали, що це було наслідком брутальної примусової колективізації. Коли в 1983 року відзначалося 50-річчя голодомору, західні журналісти запитували членів делегації Української РСР в ООН: чи буде ця подія якось відзначатися в Україні, як зараз ви розглядаєте цю трагедію? Тоді українські представники в ООН потрапили в досить скрутну ситуацію, їм бракувало аргументів, щоб щось довести чи спростувати. Зрештою, це змусило радянське керівництво створити спеціальну комісію, яка мусила, так би мовити, „розвінчувати брехливу буржуазну пропаганду“.

У дискусіях про голодомор в Україні щоразу частіше звучить слово „геноцид“. Наскільки є виправданим вживання цього терміну?

Вільфред Ільге говорить: „Безсумнівним є те, що голодомор в Україні носив особливо брутальні форми і спричинив дуже серйозні демографічні наслідки. У будь-якому випадку ця проблема є надто глибокою та комплексною, щоб її можна було сформулювати в одній тезі”.

Професор Станіслав Кульчицький з України не погоджується з німецьким колегою. На його думку, події 1932-33 років мали всі ознаки геноциду: „Те, що це геноцид – абсолютно точно. Але це складно довести. Документально можна підтвердити лише техніку організації голоду. Техніка була дуже проста: забирали все продовольство і залишали селян у січні 1933 року до липня, тобто до наступного врожаю, ні з чим. Причому це був геноцид і за національною, і за класовою ознакою. За класовою ознакою: оскільки удару було завдано по селянству. І за національною: бо це були саме українські селяни, громадяни Української РСР. Українська республіка, принаймні формально, була державою. І для того, щоб не дати можливості розвинути сепаратизму, Сталін, як це він часто робив, застосував превентивні репресії проти селян в Україні”.

Іван Павло II, закінчуючи згаданого листа до глав католицьких церков в Україні, підкреслив, що „усвідомлення помилок минулого спонукає будувати майбутнє, де немає місця будь-якій ідеології, що спотворює життя, і людську гідність”. Чинячи так, переконаний Святіший Отець, Україна зможе зробити „свій особливий внесок у побудову європейського дому”.

Любомир Петренко
„Deutsche Welle“

„ДУШЕЮ ЗАВЖДИ З УКРАЇНОЮ“

У другій половині 2002 року в Києві
вийшла з друку нова книжка під назвою

„Душею завжди
з Україною“.

Книжка має поверх 500 сторінок і кілька розділів. Це збірник наукових праць, присвячений пам'яті відомого українського політолога і правника Володимира-Юрія Даниліва, який був одним з ініціаторів і організаторів створення в 1982 році Міжнародної комісії з розслідування голодомору в Україні в 1932-33 роках.

Крім того, науковці незалежної України розглянули в цій книжці різноманітні проблеми, зокрема українсько-кримські питання, проблеми солідарності і солідаризму, статті присвячені українському національно-визвольному рухові в роки Другої світової війни та ін.

Ціна книжки 15 дол.

Книжку можна набути

у Фундації Володимира-Юрія Даниліва,
319 King St. West, Suite # 300, Toronto, Ontario, M5V 1J5

телефонічно (416) 368-5480

e-mail: danyliwfoundation@sympatico.ca

Пластова

МалаНка

2004

Прийдіть розвеселитися
Прийдіть розвеселитися

Запрошуємо Вас відзначити з нами

50-ту МАЛАНКУ

яка відбудеться в

суботу 10 січня 2004 року

Metro Toronto Convention Centre
Constitution Hall

255 Front Street West, Toronto, ONT

Квитки 100 дол.
на продаж у Пластовій Домівці

Tel.: 416-769-9998 • Fax: 416-767-5277

Оркестри:

„НОВЕ ПОКОЛІННЯ“

„THE ORIGINAL STARS BAND“

У програмі Кабаре

Зібрані фонди будуть призначені на перебудову Пластової Січі

УКРАЇНА І СВІТ

27 таборів української мови відбулося в Україні

Зустріч учасників таборів української мови у Львові з Архiepіскупом УГКЦ Любомиром кардиналом Гузаром влітку 2003 року

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 12 таборів з вивчення української мови відбулося нинішнього року в Україні, а всього їх відбулося вже 27 – для дітей українського походження, які з певних причин не володіють рідною мовою. Переважно ці табори відбуваються в містах на заході України, де українську мову ще чути навіть на вулиці. Але серед юних таборовиків кожного разу є діти також з міст і сіл східних областей України, навіть з Росії, Татарстану і Криму.

У творчу програму наших таборів входить свeрідна присяга на вірність українській мові, курси української мови, зустрічі з визначними особистостями української культури, відвідування різних музеїв, історичних місць, участь у Службах Божих і вивчення молитов та всього того з духовної спадщини нашого народу, що збуджує в дітях любов і повагу до рідного, українського. Більшість цих дітей стає активними носіями живого українського слова у своїх околицях.

Під опікою учителів – членів Української Світової Спільки Професійних Учителів в Україні створено сотні гуртків Прихильників української мови. Певна річ, діяльність УССПУ та гуртків постійно потребує підтримки з боку громади. Хто з читачів хоче докладніше довідатися про нашу діяльність, подаю свою адресу: Zynovij Kwit, 804 N. Woodstock St., Philadelphia, PA, 19130, USA.

Зиновій Квіт

Українці на Балканах – організована громада

17 травня ц. р. у Сербії і Чорногорії створено Українську Національну Раду. До її складу обрано 18 осіб. Ухвалено Статут, а найвищим органом Ради затверджено семичленну Президію: Василь Дацишин – голова, Славко Микитишин – віце-голова, Мирослав Гочак – віце-голова, Петро Копестинський – віце-голова, Євген Кулеба – секретар. Василь Небесний та Іван Москалюк – члени ради. Також затверджено чотири відділи – з освіти, культури, інформування та фінансів і економіки.

НОВИЙ САД, Сербія. – В останній тиждень жовтня міністер прав людини та національних меншин Сербії і Чорногорії д-р Расим Ляїч прийняв делегацію керівників централі української громади країни, Української Національної Ради.

Українська Національна Рада презентувала діяльність до теперішнього часу, відбулося два засідання президії і самої ради. Рада тепер готує програму дій у співпраці з іншими товариствами, і ця програма повинна бути врахована в бюджеті на наступний рік.

Одночасно міністрові Р. Ляїчеві

представлено глобальний план на 2004 рік, де передбачено проведення Фестивалю української культури, продовження традиції Літніх шкіл україністики „Просвіта“, створення всюди, де є бажання, клясів української мови з елементами національної культури для дітей початкових шкіл. Одночасно обговорено і одержано підтримку міністра в справі статусного вирішення Української редакції Радіо і телебачення в Новому Саді, як сьомої редакції. Є також ідея, щоб з бюджетних надходжень було засноване пропційне числові населення українців мале видавництво, де друкувалися б україномовні видання.

Делегація Української Національної Ради мала також зустріч з віце-головою Виконавчої ради Во-

єводини д-ром Душком Радосавлевичем, під час якої обговорено найважливіші питання збереження української національної ідентичності в нашій етнічній меншині.

Виконавча рада Воєводини, яку очолює Джордже Джукич, на своєму засіданні 29 жовтня прийняла постанову про зміни, які гарантують партнерські взаємини Національних рад у Воєводині і Виконавчої ради у галузях освіти, культури та інформування мовою національної меншини.

В останній тиждень жовтня новий Посол України в Сербії і Чорногорії Руслан Демченко з дружиною влаштували прийняття у Београді з приводу дня Незалежності України.

Інформаційна служба Товариства „Просвіта“

Tri-County Ob-Gyn Associates, PA.

Д-р АНДРІЙ В. ГНОЙ

Gynecology, Obstetrics and Infertility

64 Stelton Road
Piscataway, NJ 08854
(732) 968-4444
Fax (732) 968-1675

328 Greenbrook Road
Green Brook, NJ 08812
(732) 805-9997
Fax (732) 805-5655

Лікар приймає за попереднім домовленням

ГУРТ „ГАЛИЧАНИ“

Граємо:
концерти,
забави,
весілля.

Забезпечуємо
озвучення
фестивальних
концертів.

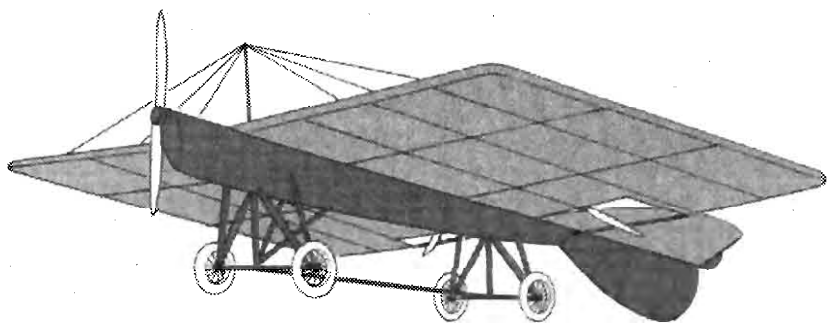
Звертатись в студію „HALL SOUND“ до Віктора Сидіра (718) 996-0777 (917) 327-8098

100 років тому піднявся в повітря літак братів Райт

17 грудня 1903 роки відбувся перший лет літака братів Вільбура і Орвила Райтів, виробників велосипедів з Огайо. Впродовж чотирьох років перед цим летом вони експериментували з планером і коли переконалися, що він може літати, поставили на планер 12-сильний бензиновий двигун, який приводив у дію повітряний гвинт. В пустельному місці Кіті Гок, у Північній Кароліні, літак чотири рази відірвався від землі, був в повітрі загалом 97 секунд і подолав відстань 120 футів.

Треба сказати, що брати Райти не були самотніми у спробах побудувати літак: ця ідея вже здавна цікавила багатьох допитливих людей, а в другій половині XIX століття набула форм практичного пошуку. Літаки будували до братів Райтів в ряді країн Європи, але інформація про перші лети не була поширена і братам Райтам пощастило посісти місце перших в загальному сприйнятті історії літакобудування. Нижче ми розповімо про те, яке місце ця справа посідала в українській історії.

1882 р. Літак О. Можайського (малюнок з книжки „The Lore of Flight“)

Влітку 1876 року мешканці села Вороновиці, що лежить у 24 кілометрах від Вінниці, були здивовані небаченим видовищем: дорогою мчали коні, якими управляв власник місцевого маєтку Микола Можайський, а за ними летів у небі повітряний змії, на якому усі побачили його молодшого брата Олександра, військового моряка.

У 1863 році командир військового корабля „Вершник“, капітан-лейтенант Олександр Можайський у зв'язку зі скороченням російської флотії був увільнений зі служби і повернувся у своє село на Поділлі. Випала нагода зайнятися дослідженням можливостей лету людини на апараті, важкому від повітря, що давно був мрією моряка. Вивчення летів птахів дало йому нагоду визначити залежність між підйомною силою і чоловим опором на 17 років раніше відомого німецького дослідника Лілієнтала. Можайський будував моделі літаків і водночас досліджував можливості створення досконалого повітряного гвинта.

У 1876 році він двічі піднімався у небо і літав на безмоторному планері, який тоді називали „повітряним змієм“. Це був перший у світі лет. Свідок події інженер-полковник П. Богословський за-

писав, що Можайський „літав з комфортом“. Француз Майо полетів на змієві через 10 років, англієць Баден-Повел – через 18, австралієць Гаргрев – через двадцять. Того ж 1876 року Можайський побудував модель „літаючого човна“ з годинниковою пружиною, яка добре літала з вантажем вагою один кілограм.

Через три роки, в 1879-му, його знову покликали на флотську службу і він повернувся до Санкт-Петербурга у званні капітана першої ранги, що на суходолі відповідає званню полковника. Викладаючи морську практику майбутнім морякам, він продовжив створення свого літака. На той час він вже мав рішення спеціальної комісії, яку очолював відомий вчений Дмитро Менделєєв, про доцільність проектування. Можайський першим обрав схему конструкції літака, яка випередила пошук західних конструкторів на 30 років і залишилася незмінною до наших днів. Він першим застосував елерон – невелику керовану площину з крилом для збереження стабільності лету. Це геніальне відкриття француз Фарман застосував тільки через 31 рік, а брати Райти взагалі нічого про це не знали. Повітряний гвинт Можайського теж

був першим у світі. На 11 років він випередив Лілієнтала у визначенні залежності підйомної сили від швидкості лету – вирішального закону аеродинаміки. Корпус літака був човном, тому машина могла сідати на воду. Вперше гідролітак за такою схемою створив у 1913 році Дмитро Григорович.

3 листопада 1881 року Можайський отримав патент на свій літак – теж перший у світі. Дві парові машини для нього він замовив в Англії.

На військовому полі в Красному Селі під Петербургом було загороджено майданчик для будівництва літака. Влітку 1882 року машина була готова. Ширина її крила становила 24 метри, вага 950 кг. Для злету побудовано дерев'яний настил. 20 липня 1882 року на полі зібралися представники військового відомства та інженерного товариства. Можайському летіти не дозволили, за-

кермо сів механік. Літак піднявся в повітря, пролетів певну відстань, нахилився на крило і зачепив землю. Крило було пошкоджене. Численні свідки описали цю подію. Але дальша доля літака виявилася невеселою: його було оголошено військовою таємницею (на літаку було передбачено скидання бомб і навіть встановлено приціл для цього) і повідомляти про нього у пресі заборонили. Конструктор вирішив посилити силу двигунів і став клопотатися про виділення державних коштів для цього. Але російські чиновники не зрозуміли важливості відкриття, якого ще не було на Заході, тому не дали грошей. 65-річний конструктор, контр-адмірал Олександр Можайський помер 19 березня 1890 року. Його літак не зберігся, але музейні експозиції, присвячені цій події, є в Красному селі і у Вороновиці. Прізвище О. Можайського занесене до Британської енциклопедії, згадується в американських виданнях з історії авіації. Подробиці першого у світі лету вже багато років досліджує у Петербурзі Євген Гришин, який телефоном розповів мені чимало цікавих подробиць про літак Можайського. Дослідник має надію знайти в архіві воєнно-морського шпиталю прізвище моряка, який був першим летуном і дістав травму в той історичний день.

Левко Хмельковський

2003 р. Поштова марка США до 100-річчя першого лету зі зображенням літака братів Райт

РІЗДВЯНІ І НОВОРІЧНІ РАДІО-ТЕЛЕПЕРЕДАЧІ ГОДИНИ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ

РОМАНА МАРИНОВИЧА

Нью-Йорк: WXNY-TV, Русло 35: 21 і 28 грудня; 5 і 12 січня 2004 р. – год. 9-та веч.
Філадельфія: WYBE-TV, Русло 35: 21 і 28 грудня; 5 і 12 січня 2004 р. – год. 8:30 веч.
Чикаго: WFBT – TV, Русло 23: 22 і 29 грудня; 5 і 12 січня 2004 р. – год. 7:00 веч.
Сакраменто: KVIE – TV, Русло 7: 20 і 27 грудня; 3 і 10 січня 2004 р. – год. 7-ма веч.
Радіо: WNYE – 91.5 FM, год. 7-ма веч. 24 і 31 грудня; 7 і 14 січня 2004 р.

З радісним роковим празником Різдва Христового щирозердечні побажання Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року українському духовенству всіх віровизнань, державному правлінню України, вшановним спонзорам, добродіям і приятелям наших програм, товариствам і установам і усьому страждаючому українському народові на рідних землях та в діаспорі

бажає

власник і керівник телепрограм від 1955 р.
у Нью-Йорку, Чикаго, Філадельфії, Сакраменто
й радієвої від 1952 р. в Нью-Йорку

РОМАН В. МАРИНОВИЧ
з родиною у Вашингтоні, Д.К.

P.O. Box 2257, Washington, D.C. 20013 • Tel.: (202) 269-1824 • Fax: (202) 638-8995

ШАНОВНА УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО! ПОДАРУЙ ТВОЮ КОЛЯДУ

на місячний журнал для дітей молодшого віку „Світ Дитини“ і дитячі видання, друковані у Львові для БЕЗКОШТОВНОГО розподілювання у школах зросійщених областей України, а саме в Харкові, в Луганському, в Донецькому, в Запоріжжі, в Криму, в Одесі і т. д.

Всі жертводавці від 50 дол. одержать посвідки для податкових цілей, а їхні мена і прізвища, як вислів особливої подяки і приклад патріотичної жертвенности, будуть надруковані в цих виданнях в таких категоріях:

Прихильники – від 50 – 100 дол.; Добродії – до 250 дол.;
Фундатори – до 500 дол.; Почесні Фундатори – до 1,000 дол. і
Меценати – 1,000 і більше.

Крім цього будуть поміщені тамже знімки
Почесних Фундаторів і Меценатів.

Листи з пожертвами просимо присилати на таку адресу:
Friends of „CHILDREN'S WORLD“ Publishers in Lviv
2150 Bloor Street West, Suite 96, Toronto, ON M6S 1M8 Canada.

На чеках просимо написати: SVIT DYTNY.

ЗА ВАШУ ЩЕДРУ „КОЛЯДУ“ – ЩИРА ВАМ ПОДЯКА!

За Комітет:

Дарія Дяковська
Дарія Дяковська – голова

Геня Гунчак
Геня Гунчак – секретар

Наталка Бундза
Наталка Бундза – мистоблюва

Ганя Цірка
Ганя Цірка – скарбник

Бог предвічний
народився...

Наближаються свята...

нехай VISA картки Кредитівки
"Самопоміч" допоможуть Вам
збагатити свої святкування

**Процентну
ставку
знижено***

☒ VISA Credit картка* виберіть одну з шести різних видів:

- VISA Classic & VISA Classic Secured
- VISA Gold
- VISA Platinum (3 види)
- 25 денний "grace period"

☒ VISA Debit картка* доступ до konta з майже кожної ATM (може бути за додатковим коштом) оплата закупів прямо з чекового konta

☒ Провірте своє VISA konta по Інтернет* програма "EZCardInfo" провірте сальдо свого VISA konta - сплатіть місячну заборгованість

Selfreliance.Com

В околиці Чікаго

Home Office*
Chicago NW*
Bloomington
Palatine
Palos Park
Munster, IN

2332 W. Chicago Ave.
5000 N. Cumberland Ave.
300 E. Army Trail Rd.
761 S. Benton St.
8410 W. 131st St.
8624 White Oak St.

773-328-7500
773-589-0077
630-307-0079
847-359-5911
708-923-1912
219-838-5300

Jersey City*
Newark*
Parsippany*

558 Summit Ave. 201-795-4061
734 Sandford Ave. 973-373-7839
2200 Rte 10W 973-451-0200

* Full Service Offices

Your Savings Insured to
\$100,000
NCUA
National Credit Union
Administration,
a US Government
Agency

*Існують певні обмеження. Потрібно внести аплікації і подання
на ці послуги і бути кваліфікованим. Процентну ставку знижено
на "VISA Gold" і "VISA Platinum Rate". Тільки для наших членів!

Самопоміч

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

Selfreliance

Ukrainian American Federal Credit Union

Українці Греції представляли батьківщину на міжнародному фестивалі

АТЕНИ, Греція. – Товариство української громади в Греції „Українсько-Грецька Думка”, за сприяння Посольства України в Грецькій Республіці, взяло участь у Міжнародному культурному фестивалі, що відбувався 11-12 жовтня в парку м. Егалео в Атиці. Фестиваль проходив під егідою Міжнародної організації міграції (МОМ).

МОМ – це міжнародна організація, до складу якої входять 98 країн та 34 країни-спостерігачі. Її центральні органи управління розташовані в столиці Швейцарії Женеві. Заснована в 1951 році МОМ співпрацює з урядами

країн та іншими міжнародними організаціями, вивчаючи процеси міграції, становище економічних мігрантів та інших людей, які змушені були покинути батьківщину, та допомагає урядам, а також окремим особам у вирішенні міграційних проблем. За час свого існування організація надала допомогу понад 11 млн. людей. В Греції, яка є однією із країн-засновниць, МОМ діє з 1952 року.

Метою фестивалю, що проводився в рамках програми „Шлях прогресу”, було викликати зацікавленість у суспільстві іншими етнічними громадами та спонукати суспільну думку до

боротьби з расистськими стереотипами через презентацію культурних особливостей кожної громади мігрантів, біженців, репатріантів, що взяли участь у заході, – зазначив голова грецького філіалу МОМ Даниїл Есдрас. Таким чином, кожна громада-учасник мала можливість показати культуру рідної землі через професійно облаштовані стенди-кіоски із зразками робіт майстрів народної творчості, книгами, засобами масової інформації, національною кухнею, піснями і танцями.

Участь у фестивалі взяли громади Бангладешу, Грузії, Колумбії, Латинської Америки та Іспанії, Сенегалу, Іраку, Єгипту, Мадагаскару, Таїланду, Болгарії, Румунії, Албанії, Судану. Окремими стендами були представлені Центр досліджень рівноправності, Центр Інформації Організації Об'єднаних Націй, Радіостанція „Філія“ (Дружба), грецьке відділення ООН для біженців.

Біля українського стенду було особливолюдно та гамірно. Веселі українські народні пісні приваблювали чисельних відвідувачів, а вбрані в яскраві вишиванки дівчата жваво розповідали зацікавленим про народні звичаї та традиції. Варто відзначити, що між радою правління товариства „Українсько-Грецька Думка” та керівництвом Радіо „Філія” – одним зі спонзорів фестивалю – було досягнуто угоди щодо трансляції передач українською мовою, а до закриття виставки велика частина людей, які прийшли відвідати чи взяти участь у заході, мали на собі щось українське, що сповняло серця членів українського товариства гордістю за власну країну, за жовто-блакитний прапор, який завжди буде майоріти високо в небі над кожним українцем, на чийй землі він би не опинився.

Учасники фестивалю в Атиці

Товариство „Українсько-Грецька Думка”

„На те вони люди...” Музеєві Лесі Українки – 10 років

ЯЛТА, Україна. – В Ялті, коли настає оксамитовий сезон і спадає шалений вир спекотного літа, вже стало традицією проводити літературно-мистецьке свято „Лесина осінь”. „Три осені я бачила в Ялті”, – писала в одному з листів поетеса. Відчуття незримого присутності Лесі Українки протягом трьох днів свята – його найважливіше завдання. Теперішня „Лесина осінь”, наприкінці вересня, була особливою, оскільки музей, ініціатор такого вшанування великої української поетеси на кримській землі, відзначав свій 10-річний ювілей. З нагоди цієї події його вітали керівники міста, громадськість, гості з багатьох куточків України, зокрема працівники літературних музеїв. Опинитись в центрі такої уваги після тривалого часу самоствердження і врешті, (не побоююсь сказати трафаретно) боротьби за право на місце під сонцем – було незвично і незручно.

Проте... Відгриміли марші духової оркестри, – і прийшов час для роздумів та висновків.

Перше. Коли занепадав СРСР, кримські дисиденти відстояли ідею музею як ялтинської домівки Лесі Українки, проявивши у тому нерівному двобої неабияку мужність. Це зокрема педагог Олексій Нирко та кобзар Остап Кіндрачук. Остаточно ідею Музею Лесі Українки в Ялті врятувала незалежність України. Завдяки наполегливості членів Товариства „Просвіта” та Союзу

Українок Ялти 10 вересня виставка „Леся Українка і Крим” дістала статус Музею поетеси (відділу Ялтинського історико-культурного музею). І тоді наступила черга вже не героїзму, а важкої праці професіоналів, оскільки музей – це не лише стіни і дах над головою. Поступово росло число експонатів, збільшувались і урізноманітнювались музейні акції. Зустрічі з визначними сучасниками, недільна школа українознавства, клуб української творчої інтелігенції Ялти, літературний конкурс для молоді „Кримська плеяда”, студентський гурток „Апостол”, ексклюзив-театр „Сім-муз” – і цей список, що складає повсякдення музею можна продовжувати, хоча за штатним розкладом в ньому працює тільки два науковці.

Друге. Музей Лесі Українки навіть за сприятливих обставин не став би тим, чим він є, якби не допомога українців з Америки.

Одним з перших близько перейнявся проблемами музею відомий мовознавець Петро Одарченко, який протягом низки років опікується нами. Тяжко переоцінити внесок Тамири Скрипки, дослідниці життєвого шляху Лесі Українки і невтомного колекціонера, що безкорисливо поповнює нашу експозицію безцінними експонатами. А скільки разів надходили до нас посилки з книгами від високоповажного Віліяма Стана з Бостону, скільки пачок з експонатами і вживаним одягом надіслали Василь та Маргарет Кеці!

Найактивнішим і найпослідовнішим меценатом нашого музею є Союз Українок Америки. Повсякчасну підтримку відчуваємо з боку Сестрицтва Святої Ольги парафії св. Андрія Первозваного (Метрополія Вашингтону) і бачаємо в ньому нашого янгола-охоронця. Важко уявити, як би ми обійшлись без добродійно-благодійного Товариства „Кобзар”, про яке прочитали в газеті „Свобода” (для нас її передплатує Сестрицтво Святої Ольги): сьогодні в музеї тільки один комп'ютер, а подарував його „Кобзар”. Не можна не згадати про співпрацю з НТШ-А, що виступає нерідко ініціатором творчих плянів і дбає про їхнє фінансове забезпечення. Підтримує розвиток музею і Український Братський Союз. А фундація ім. Івана Багряного є надією і опорою літературного конкурсу „Кримська плеяда”, який щороку відбувається під час відзначення дня народження Лесі Українки. А допомога Кредитової спілки Нью-Йорку дозволила нам відкрити сайт музею, презентація якого відбулась на святі

„Лесина осінь”.

Відтепер в мережі Інтернету з'явився ще один український музей, що працює цілодобово, і ви знайдете його на сайті за такою адресою: <http://lesiaukrainka.crimea.ua>

І нарешті, третє. Це гарна пора для установи культури – 10 років. Є вже досвід, виробився характер, і є нестримане бажання до руху вперед. Зформувався колектив одностудійців, маємо друзів, які не залишать у час скрути. Не соромно і нам, чесно пройшовши цей десятирічний шлях, звернутись при потребі за допомогою. Як просто і як мудро свого часу написав наш Тарас Шевченко: „...Без людей і грошей не втну нічого. Та здається, що ще ніхто нічого не зробив без цього товариства. На те вони люди, на те вони гроші, будьте ласкаві, помагайте мені, ви маєте і силу, і славу, і любите ту країну, що я...” (З листа до М. А. Цертелєва від 23 вересня 1844 р.).

Світлана Кочерга

В пам'ять Володимира Мономаха

1050 років тому народився великий князь київський Володимир Мономах (1053 - 1125). В пам'ять про нього в Україні випущено поштовий блок з зображенням князя і його характеристикою: „У ратях вельми хоробрий і вмілий, до всіх він був милостивим і щедрим на пожертви”. Автор мініатюри – Катерина Штанько.

„Бо то наше...“

(Закінчення зі стор. 5)

повсюджують знання і вчать охочих традиційним ремеслам гуцулів – таким, як вишивка, ткання, різьба, робота зі шкірою, писанкарство, а також традиційним танцям, співам і грі на народних інструментах. Разом з тим сам виступ ансамблю завжди є колективним зусиллям учасників і потребує певної злагоди та постійного творчого взаємопорозуміння, яке досягається певною настановою до виконання.

На теперішній час вік виконавців „Черемошу” – від 10 до 18 років, хоча були періоди, коли з ансамблем виступали і більш досвідчені старші танцюристи. З 1960-их по 1980-ті роки інструментальна група ансамблю включала дві скрипки, сопілку, цимбали і бубон. Один із засновників групи Дмитро Сороханюк навчив гри на цимбалах принаймні чотирьох членів Товариства, два з яких стали грати до танців, а один ще не досяг такого рівня. Сопілкар Микола Павлюк, який помер в 1996 році, з неопояснених ним причин не захотів нікого вчити своєму мистецтву і у відповідь на прохання бажаного просто виїмав сопілку і давав йому: „Грай!”. Тому що інструментальна група почала потребувати поповнення, тан-

цюристи стали використовувати до танців записи, зроблені інструменталистами в 1980-их роках.

Заохочення до танцювальної групи завжди було значно легшим. Умовами є бажання вчитися традиційних танців та одноразовий членський внесок. Товариство забезпечує загальні мистецькі настанови та гуцульську ношу для виконавців. Оскільки фундатори Товариства були в більшості з села Жаб'є, то вони відродили типові костюми цього куточка Гуцульщини. Однак, якщо учасники мають свої власні регіональні гуцульські костюми, вони вдягають їх до танцю.

Більшість танцюристів належать до першого та другого покоління українців, народжених в Америці. Вони, переважно, ще не мали змоги відвідати Україну. Також є двоє учасників, народжених в Україні. Вони виїхали до Америки перед закінченням початкової школи. Всі, крім одного, українського походження з боку обох батьків. Всі танцюристи також активні в інших організаціях діаспори. Вони частіше говорять про себе як про українців, і дуже рідко – як про американських українців. Вони признають, що американська ідентичність очевидна для них, бо вони живуть в Америці, вчаться в американських школах та університетах. „Так, звичайно, ми американці, кожен це знає, але ми не просто

американці”, — говорять учасники ансамблю. Причиною того, що вони називають себе українцями, є бажання відрізнитися від тих своїх американських колег, які не мають стійкого почуття етнічної належності.

Коли я запитала, що саме спонукує їх почувати себе українцями, відповідь більшості була (подано в послідовності важливості причини): 1) участь в соціально-культурних подіях, ритуалах та традиційному мистецтві; 2) віра в Бога, і 3) вільне володіння українською мовою. Хоча чинник мови був на третьому місці, всі молоді танцюристи наголосили на ньому. Треба відзначити, що навчання в ансамблі провадиться українською мовою, і молоді люди мають змогу розвинути свій запас слів та комунікаційні навички. Учасники ансамблю також наголошували, що важливо одружитися з українцями і виховувати дітей в українській мові. Мої розмови з батьками танцюристів, інструкторами та старшими членами товариства виявили наявність подібних же поглядів на те, чому вони хочуть, щоб діти брали участь в ансамблі.

Традиційна музика і танець для учасників „Черемошу” мають велике емоційне значення. Двоє з інструкторів прийшли до ансамблю як вмілі танцюристи в 1980 році. Вони почували, що „Черемош” був більш

українським, ніж інші танцювальні групи, і це їх притягнуло. Танцюристи відчують свою внутрішню спорідненість зі стилем музики і танцю, плеканим в „Черемоші”. Він „промовляє” до них і надає відчуття приналежності, яке вони називають відчуттям „нашого”. „Наше” означає щось, що є українським. Це може бути пряма репліка культури чи тільки її „аромат”, чи навіть щось, чим українці володіють, або зроблене українцями. Це відчуття української естетики і визнання когось чи чогось приналежним до української громади і української культури. Використання терміну „наше” в повсякденному спілкуванні подібне потиску руки або пароллю таємного товариства: хто не знає цього знаку, той не є одним з нас. Вживаючи „наше”, спрощуєш шлях до спілкування. „Наше” не треба розшифровувати, і воно має безперечний авторитет. Інструктор „Черемошу” пояснює танцюристам, що щось зроблене ними є правильним чи неправильним, вживаючи фрази „то є (або не є) по-нашому”, і йому не треба більше нічого говорити, щоб його зрозуміли.

„Наше” є не тільки загальнозрозумілою дефініцією, але називає також і почуття, які виникають при сприйнятті чогось, що належить до цієї дефініції. Відчуття, що щось є „наше” – достатня причина для визнання його українськості. Якщо об'єкт, процес або людина ідентифікуються як українські, вони є „нашими”. В „Черемоші” найвагомішою причиною дотримуватися інструкцій в навчанні танців або гри на інструментах є те, що пропонований інструктором шлях веде тебе до глибшого відчуття свого українства.

У зв'язку з важливістю цього емоційного підґрунтя існують різні погляди на рівень готовності танцюристів до виступу перед публікою. Одна з позицій виходить з того, що оригінально на Гуцульщині танці були частиною повсякденного життя та соціалізації молоді на селі, і не кожен був добрим танцюристом, і ніхто не танцював на публіку, тільки для власного задоволення. Деякі з членів товариства бачать в танцювальному ансамблі соціальний інститут для збереження культурної спадщини через спілкування українців один з одним, і при цьому самі виступи можуть бути більш формальними, ніж первісно в гуцульському селі. Інші ж з учасників хочуть справді „показатися” на сцені, репрезентуючи гуцульський танець та традиційне мистецтво. Вони розуміють, що участь у танцювальному ансамблі не є частиною повсякденного життя. Натомість для багатьох американських українців повсякденними були б балетні танці в клубах або танці в дискотеках. Об'єднуючим моментом для всіх трьох позицій стає бажання зберегти свій зв'язок з українською культурною ідентичністю, почувати себе українцями.

Своєрідність „Черемошу” проявляється на тлі загальноамериканської тенденції до вивчення танців інших народів. Так, в одній з досліджених мною балканських танцювальних груп більшість танцюристів не була балканського походження і просто цікавилася оригінальним стилем танців як музейним раритетом.

Звісно, інструктаж там проводився по-англійськи і поняття „нашого” було б там немислимим. З іншого боку, існує сильний вплив балетних шкіл, де вчать техніці танцю, яку треба представляти на найвищому можливому рівні. „Черемош” же вимагає від своїх танцюристів пережити свою українську ідентичність через входження в конкретну гуцульську традицію, „бо то є наше”.

**Тільки АероСвіт
Українські Авіалінії
пропонують безпосадкові
рейси літаками Boeing 767
Нью-Йорк – Київ,
Київ – Нью-Йорк**

**А також через Київ в
Одесу
Дніпропетровськ
Львів
Івано-Франківськ
Сімферопіль
Донецьк
Запоріжжя
Тель-Авів
Софію**

**1.888.661.1620
1.212.661.1620
sales@aerosvit.us
або звертайтеся у Вашу агенцію**

**Вантажні перевезення
1.718.376.1023
express@aerosvitcargo.com**

**АероСвіт –
ЗОЛОТІ
ВОРОТА
В УКРАЇНУ**

АероСвіт
UKRAINIAN AIRLINES

www.aerosvit.com

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Вечір, присвячений великому меценатові мистецтва

Малюнок Олексі Новаківського „Князь Церкви”

НЮ-ЙОРК. – 31 жовтня у Літературно-мистецькому клубі „Маяна” відбувся вечір, присвячений діяльності Митрополита Андрея Шептицького як мецената мистецтва. До вечора Ярослава Геруляк підготувала експозицію з портретами Митрополита. В основному це були репродукції з творів Олексі Новаківського. Багато з тих портретів не збереглися, бо були знищені у 1952 році органами КДБ у Національному музеї у Львові, разом з іншими творами кінця XIX – початку XX ст. С. Гнатенко прочитала доповідь, у якій якомога ширше старалась вияснити слухачам велич Митрополита як організатора та мецената Українського мистецтва. Він фінансував та організовував Національний музей у Львові, поставив його працю на наукову основу, притягнув професійних мистецтвознавців, передусім директора та мистецтвознавця Іларіона Свеніцького, який створив науковий центр у музеї, налагодив професійний опис та реставрацію експонатів, який відповідав рівневі західно-європейських музеїв.

При музеї була створена школа реставраторів: деяких Митрополит Андрей посилав вчитись до Риму, а деякі, як от Ярослава Музику – до Москви, до майстерні Грабаря, щоб володіти реставраційною школою іконопису візантійсько-романтичного стилю. Митрополит підтримував

творчість мистців у різних напрямках: наприклад, Модест Сосенко виконував іконостаси у стилі сецесії по церквах Галичини, Олексі Новаківському він сприяв не лише у його творчості, але й допоміг організувати малярську школу, у якій сам Митрополит викладав історію світового мистецтва.

Так чи інакше – ми маємо, завдяки цій людині, єдиний музей в Україні, де представлено мистецтво від княжої доби до сьогодення хронологічно, усіма жанрами та усіма школами, що були в Україні.

У другій половині вечора були демонстровані відео-фільми. Композитор Володимир Ткаченко з Києва професійно змонтував відео-фільм з промовою Митрополита Андрея, використовуючи світліни з різних років його життя. Ця частина вечора на усіх присутніх справила незабутнє враження. Доповненням відео-фільму була музика Ігоря Соневицького та ікони Мазурика. На закінчення присутні змогли подивитись фрагменти з відео-фільму Валерія Герасимчука „Андрей”. Завершила програму Лаврентія Туркевич, яка прочитала вірш Богдана Лепкого „У храмі св. Юра”.

Це вже втретє Ярослава Геруляк влаштувала вечір, присвячений Митрополитові Андреєві. Шкода, що у галерію приходять мало відвідувачів. Цей вечір відповідав слову „мистецтво”....

С. Гнатенко

Бандура – в центрі музичної прем'єри

САКРАМЕНТО, Каліф. – 15 листопада відома українська бандуристка Оксана Герасименко вперше виконала твір Юрія Олійника „Третій концерт для бандури і симфонічної оркестри”, разом з симфонічною оркестрою „Камелія” під диригуванням Євгена Кастільо. Зала була переповнена, а відгуки преси – у вищій мірі похвальні.

Ще перед концертом в Інтернеті появилася стаття під заголовком „Світ на струні” з великою кольоровою фотографією солістки на головній сторінці мистецької частини „Sacramento Bee”. Патриція Смит, головний критик музичних імпрес, пише: „Українська бандуристка-віртуоз допомагає симфонічній оркестрі „Камелія” у відкритті 41-го сезону”. Перебуваючи під враженням від гри львівської бандуристки Оксани Герасименко, котра виступила напередодні свого дебюту з сольо-програмою для викладачів та студентів коледжу в Сакраменто, авторка статті зазначила, що бандуристка показала величезні тональні можливості цього українського музичного інструменту, який спеціально для неї власноручно виготовив її батько – Василь Герасименко. Музикознавець стверджує, що голос Оксани нагадує голос Едіт Піяф, що Оксана є композитором і співачкою, має вищу музичну освіту. Авторка згадала також, що гра на бандурі відома в Україні з давніх давен, але колись бандура, або її прототип – кобза, мали меншу кількість струн.

Цей концерт для бандури, присвячений Оксані Герасименко і відрізняється від попередніх побудовою музичних фраз, які часто зливаються одна з другою. Вступ нагадує стародавню музику своїми паралельними квінтами та періодичними ударами гонгу, переходить у бандурний пасаж, ведучи слухача до першої теми, де струнні, поєднані з дерев'яними, створюють бадьорий маршовий настрій. Напруження, яке проходить через майже увесь концерт, спричинене частими змінами тональностей, модуляціями, характерними для музики Олійника. Друга, повільна частина, нагадує українські мотиви з імпресіоністичним супроводом і має дещо швидший епізод всередині. Остання – це токато у швидкому темпі, яка вимагає віртуозного виконання на бандурі. Тут також часто вживається ксилофон, який відсутній в інших концертах композитора. Поєднання звуків бандури, гонгу та ксилофону посилює екзотичний характер концерту. Треба підкреслити, що в першій частині є коротенький мотив, запозичений з „Елегії” Оксани Герасименко.

Юрій Олійник вже знаний композитор, бо його концерти для бандури з оркестром (ч.ч.1, 2 та 4) вже прозвучали в США та Україні, й були записані на компакт-диск його дружиною Олею Герасименко разом з львівською оркестрою „Віртуози” під керуванням талановитого диригента, лавреата Шевченківської премії, професора Львівської музичної академії Юрія Луціва.

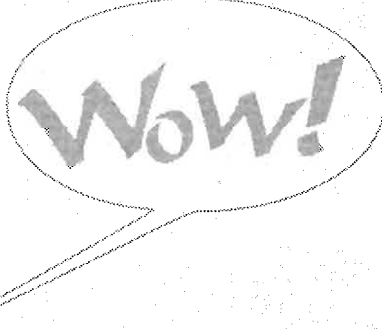
Перебування Оксани Герасименко в США тривало лише три тижні, але вона встигла виступити перед школярами української суботньої школи в Сакраменто, а також в українських католицьких церквах Сакраменто та Сан-Франціско. Разом зі сестрою Олею Оксана мала змогу брати участь у програмі про Голодомор 1932–1933 років та познайомитися з відомим автором книги „Жнива горя” („Harvest of Sorrow”) Робертом Конквестом у Стенфордському університеті. Бандуристка повернулася до Львова, щоб продовжувати виховання української музичної молоді в

тому дусі, що бандуру слід трактувати як інструмент з великим потенціалом, який повинні розвивати сучасні українські композитори та виконавці.

Записи музики на компакт-дисках Юрія Олійника („Три концерти для бандури з оркестром”) та Оксани Герасименко („Таїна”) можна придбати за адресою: 5253 Glancy Drive, Carmichael, CA 95608. Тел.: (916) 482-4706. Там же можна придбати компакт-диск „Українське Різдво” (22 колядки у виконанні Олі та Оксани Герасименко в супроводі бандур та струнного ансамблю Львова). Кошт разом з пересилкою 18 дол. за компакт-диск і 12 дол. за касетку.

Бандуристка Оксана Герасименко та композитор Юрій Олійник на концерті 15 листопада 2003 року.

10-10-719
Україна

14.9¢

КРАЇНА	AT&T	STARTEC	збереження %
Україна	27¢	14.9¢	45%
Росія	20¢	9.9¢	51%
Москва	15¢	4.9¢	67%
Санкт-Петербург	15¢	4.9¢	67%
Ізраїль	12¢	7.9¢	34%
Вірменія	61¢	29¢	52%
щомісячна оплата	\$3.95	Нема!	100%

Нема щомісячної оплати

Нема необхідності переключатися

Нема обмеження на час розмов
Це дуже просто!
США і КАНАДА: 10-10-719
+ код міста + номер телефону
Для дзвінків за кордон: 10-10-719
+ 011 +код країни + код міста
+ номер телефону

Починайте користуватися нашими послугами відразу, це значне заощаджування.

Ваше запитання? Телефонуйте: **1-888-279-8666**
або відвідайте нас на Інтернеті: **www.1010719.com**

Обслуга:

startec^{SM}

THE WORLD, CLOSER TO HOME

Ціни за з'єднання у США стосуються тільки до міжнародних дзвінків, за винятком Аляски і Гаваїв. Дзвінки за кордон з мобільних телефонів можуть бути іншими. Обов'язковою є універсальна плата за обслуговування і низька плата за з'єднання – 30 центів. Ощадності „StarTec” у порівнянні з „AT&T AnyHour International Savings Advantage Plan” із „City Savings” разом із „AT&T One Rate 10 Plan” на день 25 листопада 2003 р. Теперішні клієнти обслуги (10-10-719) повинні подзвонити до Центру обслуги, щоб отримати ці ціни.

СПОРТ

Міні-збірна з футболу УСЦАК гостювала в Англії

Міні-збірна футболу УСЦАК на українському турнірі в Стокпорті в Англії (в першому ряді зліва): Роман Головінський, Лена і Марко Гованські, (в другому ряді): Левко Голубець, Андрій Панас і Гриць Сергій.

9-15 листопада відбулася третя з черги поїздка збірної УСЦАК до Англії (перші дві відбулися - у 1991 році в Україну і в 1999 році до Парижу). Головними ініціаторами поїздки були молоді спортивні активісти, члени проводу футбольної ланки УСЦАК - Левко Голубець з УСТ „Львів”, Клівленд і Марко Гованський з СК СУМ „Крилаті”, Йонкерс. Завдяки тісній співпраці з членами проводу футбольної ланки УСВТ „Чорноморська Січ” в

Ньюарку їм вдалося здійснити цю далеку поїздку на власний кошт. Вони взяли участь в футбольному турнірі 15-ти міні-дружин в пам'ять Петра Медича в Стокпорті. Дружини склалися з п'яти футболістів - кожна.

На початку змагання проходили в кількох групах, по закінченні яких відбулися міжгрупові ігри, починаючи від чвертьфіналів. Міні-збірна УСЦАК успішно подолала суперників в своїй групі і дійшла до чверть-

фіналу, в якому зазнала поразки і вибула з дальших ігор.

Остаточні перші три місця турніру зайняли:

1. УФК „Динамо”, Манчестер „Б”
2. УФК „Динамо”, Манчестер „А”
3. УСК Стокпорт

В складі міні-збірної УСЦАК виступили: Левко Голубець - УСТ „Львів”, Клівленд, Марко і Лена Гованські - СК СУМ „Крилаті”, Йонкерс, Андрій Панас, Гриць Сергій і Роман Головінський - УСВТ „Чорноморська Січ” з Ньюарку, Н. Дж. Члени збірної УСЦАК були розміщені в родинних українських спортивців, які гостинно їх приймали в своїх домах протягом цілого тижня.

Перед поверненням до Америки футболісти збірної УСЦАК побували на футбольних змаганнях київського „Динамо” з лондонським „Арсеналом”, де поряд з українцями з усіх куточків Вели-

кої Британії підтримували киян. Змагання проходили в серіях за Чашу Ліги європейських чемпіонів і цим разом „Арсенал” „відплатив” за поразку в Києві з мінімальним рахунком - 1:0.

З нагоди цих змагань футболісти УСЦАК зустрілися з представниками Федерації футболу України. Ярославові Грисю, голові Федерації футболу Львівської області, вони вручили останнє видання УСЦАК - книжку „УСЦАК і спорт в Україні”.

В загальному перша поїздка футболістів УСЦАК до Великої Британії, випала досить успішно. Наші молоді спортивні активісти зміцнили дружні зв'язки з українськими спортовими діячами та численними спортовцями в цій країні, зустріли спортових „братів” з України, яких поінформували про існування українського організованого спорту, зокрема футболу, на північно-американському континенті.

Омелян Твардовський

Зліва: Роман Головінський, Марко Гованський, Андрій Панас, Ярослав Грисю, Левко Голубець

Бокс

Віталій Кличко 6 грудня подолав останню перешкоду на шляху до свого бою-відповіді з англійцем Ленноксом Льюїсом за звання чемпіона світу за версією „WBC”. Кличко-старший у нью-йоркському „Медісон Сквер Гарден” у другому раунді чистим нокавтом переміг канадця Кірка Джонсона.

За шість секунд до кінця канадець впав, а весь зал скандував лише одне прізвище: „Кличко!” Віталій дав гарну відповідь своїм прихильникам та критикам, хто нині реальний претендент на чем-

піонський пояс. Після червневої заміни Джонсона на Кличка у двобої з Льюїсом, саме перемога над канадцем дозволила Віталію знову претендувати на бій з англійцем.

На поєдинку Віталій Кличко - Кірк Джонсон було багато українців. Молодь з української діаспори несамоовито підтримувала Віталія Кличка. У залі було багато синьо-жовтих прапорів. Водночас трибуни були „прикрашені” плякатами антикучмівського змісту, але через швидкоплинність бою українські плякати не потрапили на екрани телевізорів.

Футбол

Остання гра першого групового турніру Ліги чемпіонів між київським „Динамо” та італійським „Інтером”, відбулася 10 грудня, коли це число „Свободи” було в друкарні. Гру довірено обслуговувати французькій бригаді арбітрів на чолі з Жилем Вєсьєром. На рахунку Вєсьєра вже є дві гри за участю „Динамо” і в обох київський клуб мав перемоги.

Після перемоги лондонського „Арсеналу” в гостях над міланським „Інтером” кияни опинилися на останньому місці у своїй відбірковій групі. Зараз на першому місці - москвичі, але кожен клуб зберігає шанси на вихід до 1/8 фіналу.

Кияни гарантують собі місце серед 16 найсильніших у разі домашньої перемоги над „Інтером” 10 грудня. Поразка чи нічия не дозволить динамівцям навіть отримати місце у Чаші УЕФА.

***

У Лісбоні відбулося жеребкування груп фінальної частини чемпіонату Європи з футболу в Португалії влітку 2004 року. 16 країн-учасниць було розподілено на 4 групи.

У групі А гратимуть Португалія, Іспанія, Росія та Греція. У групі В - Франція, Англія, Швейцарія та Хорватія. У групі С - Італія, Болгарія, Данія та Швеція. У групі D - Чехія, Німеччина, Голландія та Латвія.

Олімпіада - 2004

Жіноча збірна України з ручного м'яча вийшла до другого групового етапу чемпіонату світу, який проходить у Хорватії і зіграє з командами Словенії, Німеччини та Угорщини. Українки у своїй групі виступають у ролі провідника - вони вже мають 3 очки (у залік йшли ігри з командами, що посіли у групі 2-3 місце - це збірні Норвегії та Румунії). Для поїздки на Олімпіаду українській команді потрібно посісти одне з двох перших місць, щоб потім вийти до півфіналу.

***

Чоловіча збірна України з волейболу 24 листопада втратила останній шанс для поїздки на Олімпійські ігри. У першому кваліфікаційному турнірі українська команда, поступившись у півфіналі збірній Фінляндії з рахунком 1:3 завершила свою боротьбу за поїздку до Атен. Єдину путівку до останнього відбіркового етапу здобула саме команда Суомі, яка у фінальному матчі перемогла словенців (3:1) і стала володарем квитка до головного кваліфікаційного турніру. Переможець турніру поїде до Атен.

***

Українка Віта Павлиш 26 листопада позбулася однієї з головних суперниць на Олімпійських іграх в Атенах у секторі зі штовхання ядра. За рішенням Міжнародної асоціації легкоатлетичних федера-

цій (ІААФ) білоруська олімпійська чемпіонка Яніна Корольчик дискваліфікована на два роки за вживання допінгу.

Культуризм

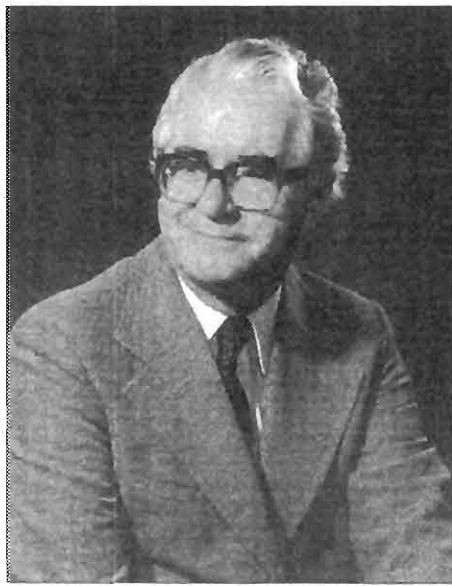

29 листопада у Львові під егідою Федерації бодібілдингу та фітнесу (культури тіла) України відбувся традиційний Міжнародний відкритий турнір „Чаша Лева-2003”, в якому взяли участь понад півсотні учасників зі Львова, Києва, Одеси, Вінниці, Дніпропетровська, Луцька, Рогатина, Ужгороду, Стрия та штату Огайо, США.

На фото: переможниця турніру 15-річна Мар'яна Градзик (Львів).

Фото УНІАН

До 85-ліття Романа Петра Смика

Д-р Роман Смик

3 приємністю повідомляємо наше Медичне товариство та українське громадянство, що 3 жовтня 2003 року д-рові Романові Смиківі виповнилося 85 років благородного й трудівничого життя. Він добре знаний як лікар-меценат, філателіст та релігійно-громадський діяч, а особливо як великий звеличник і подвижник Патріярха Йосифа Сліпого та поета Богдана Лепкого. З нагоди ювілею цієї непересічної людини хочемо коротко згадати про його життєвий шлях та про його шляхетну діяльність.

Народився Роман Смик 3 жовтня 1918 року в Україні, в селі Жовчів, що на Івано-Франківщині, у патріотичній священичій

сім'ї отця Петра й Ростислави, з роду Кузелів. В родині була ще сестра Стефанія, старший брат о. Богдан та два молодші брати, Євген і Мирон, які віддали свої молоді життя в боротьбі за волю України.

Р. Смик закінчив середню освіту в Українській державній гімназії в Станиславові (тепер Івано-Франківськ), де в 1937 році склав іспит зрілості. Медичні студії розпочав у Кракові. Там він жив у свого вуйка, поета Б. Лепкого. Медичну освіту закінчив у 1945 році в Берліні, захистивши докторську дисертацію на тему „Українська народна медицина”. Згодом продовжував своє навчання, спеціалізуючись у шкірних та венеричних недугах в університеті в Ерлангені, Німеччина, де я з ним вперше познайомився.

Деякий час д-р Р. Смик працював лікарем і директором в лікарні „ІРО” в Ансбах, Німеччина, та медичним офіцером „ІРО” на Баварію. У 1950 році емігрував з родиною до США, відбув „інтерншип” в штаті Нью-Йорк, а в 1953 році склав нострифікаційні іспити в Чикаго, після чого почав свою приватну лікарську практику в Кол Сіті, Ілліной. Тут його лікарські послуги, як сімейного лікаря, тривали впродовж 36 років. Американські колеги-лікарі його шанували, а пацієнти любили й мали до нього довір'я.

Д-р Р. Смик є членом НТШ і

УЛТПА та членом кількох американських та українських товариств. За свою активну працю одержав багато нагород.

Успішний лікар та відданий громадський діяч, д-р Р. Смик мав щасливе родинне життя. Був одружений з Лідією Кожушко, яка відійшла на вічний спочинок 1988 року. Вони виховали трьох синів – Євгена, який став інженером-хіміком, Марка, який закінчив поліцейську школу при Іллінойському університеті, та Романа, який пішов слідами батька, став лікарем-хірургом. Пані Лідія була надзвичайно доброю дружиною й мамою, помагала чоловікові в його многогранній праці.

Окрім професійної праці, д-р Р. Смик цікавився музейними справами, особливо філателією і пропам'ятними виданнями для популяризації справи помісності й патріархату Української Греко-Католицької Церкви. Він спонзорував та видавав багато філателістичних та пропам'ятних видань, пов'язаних переважно з особою Патріарха Йосифа Сліпого, зокрема 176-сторінкову збірку „Блаженніший Патріарх Сліпий у філателістичних та пропам'ятних виданнях Помісної УГКЦ”.

Д-р Р. Смик також готував постійні виставки філателістичних та пропам'ятних видань, які експонувалися в Америці, Канаді, Австралії та в Україні, після чого були подаровані для кількох музеїв на постійне зберігання.

Рівночасно д-р Р. Смик піклувався про збереження, збагачення і впорядкування архіву визначного поета Богдана Лепкого та повернення його творчої спадщини в Україну. Він організував і спонзорував десятки літературно-музичних вечорів та виставок творів Б. Лепкого. Завдяки його старанням, появилося чимало публікацій Б. Лепкого, спочатку в діаспорі, а потім в Україні. Також було видано чотири книги документів і матеріялів, ілюстрованих фотографіями та репродукціями картин під назвою „Повернення Україні Богдана Лепкого”.

Завдяки активному сприянню д-ра Р. Смика, пам'ять про Б. Лепкого належно вшановано на Поділлі. В селі Кругульці, Гусятинського району, відкрито пам'ятник-погруддя письменника та організовано музей Б. Лепкого при школі в селі Жукові, де його батько був священиком. Врешті, д-р Р. Смик організував в Україні численні експозиції про життя й творчість поета, як також спонзорував видання творів Богдана Лепкого у двох томах та інші публікації. Можна з певністю говорити про те, що ювіліат зробив багато для того, щоб вшанувати та зберегти пам'ять про Патріярха Йосифа Сліпого та визначного поета Богдана Лепкого.

Бажаємо йому доброго здоров'я та сил, щоб він ще міг видати свої спомини та публікації окремою книгою.

Д-р Павло Пундій

МІСТ MEEST Корпорація МІСТ - вибір тих,
хто добре рахує
свої гроші!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ПАЧКИ ЛИСТИ, БАНДЕРОЛІ

в Україну та по цілому світі
в найкоротші терміни!

Міст - це завжди надійно!

**Грошові перекази
за декілька хвилин***

*Тільки ми доставляємо гроші
безпосередньо до рук адресата*

* існують деякі
обмеження

**Пачки, листи, бандеролі
та інші вантажі**

Підбираємо пачки з дому

*Щоденна висилка контейнерів
літаком або кораблем
в найкоротші терміни*

*Щохвилинний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення*

До Ваших послуг маємо понад 380 агентів в США та Канаді.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: **1-800-288-9949**

ПОЖЕРТВИ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЄВІ

203 Second Avenue • New York, NY 10003 • T: 212 228-0110

2002 р.

Fax: (212) 228-1947 • www.ukrainianmuseum.org

Український Музей висловлює щиру подяку своїм прихильникам, приятелям та всім любителям української культури і мистецтва, які постійно і щиро підтримують УМ та подають йому фінансову допомогу. Завдяки жертвенності членів нашої громади, таких як Ви, Український Музей сьогодні успішно працює і розвивається.

В поданій нижче листі жертводавців, що протягом 2002 року підтримали Український Музей датками 25 дол. і більше, Ви можете знайти і свою пеглинку. Повну листу всіх жертводавців подаємо щомісячно в журналі „Наше Життя” і щороку в музейному Річному Звіті.

Управа й Адміністрація Українського Музею

* = Donations to the Building Fund
** = Donations to the General Fund
*** = Donations to Endowment/Memorial Funds

DONATIONS over \$500,000

Eugene & Daymel Shklar - 534,939***

DONATIONS BETWEEN \$30,000 - \$20,000

Julian & Maria Baczynsky - 29,000*
George Garko - 20,000*
Dr. Yar W. Mociuk - 50*/20,000***
Arkadi Mulak-Yatzkivsky - 500*/25,000***
Self Reliance Association of American
Ukrainian NY - 20,000*
Wasył Sosiak - 100*/700**/26,350***
Ukrainian National Home Lorain OH - 25,000*

DONATIONS BETWEEN \$19,999 - \$10,000

Eudokia Blawacky - 15754***
Estate of Dr. John Lesko - 10,000**
Dr. Wolodymyr & Anna Rak - 10,000*/300**/
5,000***
The Heritage Foundation of First Security
Federal Saving Bank - 10,000*
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union-
15,000*

DONATIONS BETWEEN \$9,999 - \$5,000

Ksenia Antypiv - 5,000***
Mark & Dr. Ariadna Bach - 7,072*
Mary Federko - 6,000***
Lydia Ficalowych - 5,000*/100**
Myron & Olga Hnateko - 6,900*/200**/200***
Dr. Artur & Irene Hryhorowych - 5,000*
Dr. Irena L. Komarynsky - 5,100*
Estate of Michael Kuczer - 5,895**
Dr. Leo & Iryna Kushnir - 125*/250**/5,000***
Myron & Marijka Martiuk - 5,000*
Rostyslav & Helena Milanytch - 345*/6,669***
George & Anisa Mycak - 6,050*/300**
Ada Osinchuk - 5,050*/50**
Victor & Larisa Shevchenko - 5,000*
Mary Szorobura - 5,000***

DONATIONS BETWEEN \$4,999 - \$1,000

Dr. Roman & Anna Alyskewycz - 2,400*/
100**/200***
Roman & Svitlana Andrushkiw - 1,000*
Andrew & Marta Baczynsky - 1,390**
Oksana Bajko - 1,275*/3,000***
Melania Banach - 1,000*
David & Natalia Baron - 1,000***
Yaroslawa Barusewych - 1,000*
Nadia Bihun - 100*/20**/1,000***
Drs. Oleksa & Larissa Bilaniuk - 1,000***
Eng. Myron & Slavomyra Bilas - 1,050*
Orest & Lidia Bilous - 3,100*
Walter & Katheryna Bula - 2,000*
Vera Trojan & Mark Carthy - 1,100*
Wiaczeslaw A. Cetenko - 2,000*
Dr. Bohdan & Roxana Charkewycz - 1,200*/400**
Olena Charkewycz - 1,000*
Dr. Areta Podhorodecki & Zenon Chernyk -
2,000*
Nestor & Olga Cherwinsky - 1,000*
Jaroslav & Olga Chypak - 1,100*
Jaroslav & Katria Czerwonik - 2,315*/
150**/75***
Stefania Czorny - 1,000*/50**/100***
Irena E. Mostovych & Dr. Yuri Deychakiwsky -
1,100*/100**
Mr. Adrian & Dr. Larissa Dolinsky - 1,000*
Friends of Stephanie Chelsky - 1,094*
Dr. Orest & Judy Garbowski - 1,000*
Orest & Lydia Glut - 2,050*/300***
Maria Grabsky - 2,000*
Borys Halahan - 1,000*/500***
Mykola Haliv - 1,100*
Andrey H. Hankevych - 1,000**
Maria Teshakovec & Roman Hawrylak -
860*/150**
Ihor & Roma Hayda - 2,000***
Bohdan & Irene Hlushewsky - 1,000*
Timish & Anna Hnateko - 1,045*
John & Deanna Hynansky - 1,000*
Drs. D. & J. Jarosewycz Memorial Charitable
Foundation - 2,000**
Evstachij & Marta Jarosz - 1,000*/80**/100***
Dr. Lubemir & Maria Jawny - 1,000*
Daniel Kashimer - 1,000*
Iryna Kashubynska - 1,070*
Dr. Bohdan & Daria Kekish - 1,000*/20**
Sviatoslav & Dr. Arkadia Kocybala - 1,200*/25***
Natalia Kowal - 1,100*/50**
Ana Goshko & Dr. Marko Krushelnitsky - 1,000*
Dr. Irma Krushelnitsky - 1,000*/500**
Lidia Krushelnitsky - 250*/2,000***
Alexander & Maria Krychuk - 1,000*
Jaroslav & Iryna Kurowyckij - 1,300*/50***
Dr. Jaroslav & Alla Leshko - 3,800*/100**
Osy & Zinaida Lewycky - 2,050*/30**
Cathy Ann Longinotti - 1,000*/25**
Rev. Deacon Yuriy & Zoria Malachowsky - 1,000***
Natalie Andrusiw Martynec - 1,500*

Zenon & Susan Masnyj - 750*/190*/150***
Vera Mencinska - 3,000*
Wolodymyr & Zoriana Mohuchy - 1,000***
Jaroslava Mulyk - 1,000*
Olha Nahimy - 1,000*
Northern International, Inc. - 2,490**
Natalie Danysh & Stephen O'Connell - 2,000*
Dr. Taras & Roma Slobodian Odulak - 1,000*
Dr. Michael & Lubomyra Palij - 2,000*
Irene Pashensnik - 500*/500**
George & Maria Pazuniak - 2,000**
Marta Pereyma - 3,000*
Charles & Roxolana Podpirka - 1,100*
Andrew G. & Taisa Rak, Esqs. - 2,000**
Christina Reik - 1,000*
Rochester Ukr. Federal Credit Union - 1,000*
Wolodymyr & Olympia Rohowsky - 1,000*
Stefania Sawczuk - 3,000*
Dr. Ihor & Alexandra Sawczuk - 2,000*
Oleh & Lidia Sawkiw - 575*/575**
Maria Sawyckij - 1,100*
Self Reliance New York Federal Credit Union -
2,699*
Stefania Semusach - 1,015*
Bohdan & Chrystia Semyk - 1,000*
Roman & Halyna Shramenko - 1,100*
Vera Shul - 1,300*/20**
Olena Shyprykevich - 2,000*
Iwanna Skarupa - 2,095*/45**
Dr. Oleh Skupchinskyj - 1,000*
Spiridion & Sophia Szczesniuk - 2,000*
Orest & Daria Temnycky - 1,000*
Dr. Andrew & Tatiana Tershakovec - 635*/
1,300**/100***
Dr. Ostap & Vera Tershakovec - 2,000*
Brian & Andrea Tomko - 4,000*
Roman & Dr. Oksana Tresniowsky - 1,010**
Drs. Oleh & Renata-Holod Tretiak - 1,000*
Dr. George Truchly - 1,020**
Olena Turula - 1,000*
Dr. Stephan & Tamara Tymkiw - 2,000*
Org. for the Defense of Four Freedoms of Ukr./
Women's Org. of Four Freedoms of Ukraine,
& Ukr. Youth Association - Astoria - 1,000*
UNWLA Branch 67 - 100*/3,098***
UNWLA Regional Council of PA - 2,000*
Veselka Coffee Shop - 1,000*
Wellington Management Company, LLP - 1,100*
Nigel & Lida Wilson - 3,250*
Gary & Irene Wolfe - 3,000*
Wolodymyr & Catherine Wolowodiuk - 1,500*/
100**

DONATIONS BETWEEN \$999 - \$500

Richard S. Belas - 500*
Yaroslav Bihun - 500*
Dr. Ihor & Barbara Chelsky - 600*
Dr. Mary Holowinsky & William Chen - 500*
Marta Cymbalisty - 500*
Mykola & Zorina Darmochwal - 550*/50***
Lesia Goy - 500*/50**/50***
Maria Kohutiak Hladky - 652**
Alexandra Holuka - 500*
Kyril & Irene Hryhorowych - 500*
Mykola & Anna Jeina - 520*
Dr. Ivan Kochan - 500*
Slyvester & Kateryna Kostyk - 500*/25**
Yaroslav & Kalyna Kozak - 500*/100**
Ada Kulyk - 500*
Myroslaw & Anna Kushnir - 500*/50***
Ksenia Kuzmich - 600*
Olga Leschuk - 500*
Andrew & Alexandra Lopatynsky - 600*
His Excellency Basil Losten - 500*
Michael & Roksolana Luci - 500***
Vera K. Maceluch - 500*
Eustachij & Sonia Masnyk - 500*
Nadija Masyk - 500*/330**
Dr. Zenon & Nadia Matkivsky - 500*
Dr. Brian & Daria McKay - 500*
Myron & Christine Melnyk - 700*
Meridian Partners LLC - 500*
Micros Retail Systems Inc. - 500*
Iwan & Irena Mokriwsky - 500*
Antin Mulyk - 500*
Dr. Chrystyna Dolyniuk & George Mykytyn - 500*
Maria Z. Odezyj - 500*
Zenia Pinckney - 500*
John & Christine Pluta - 500*
Dr. Myroslaw & Luba Prokop - 40*/500**
Paul Pryjmak - 500*
Dr. Iwanna Ratych - 500**
Olga Rudensky - 35*/500***
Self Reliance (N.J.) Federal Credit Union - 509*
Martha Shyprykevich - 500*/80**
Peter & Ilona Shyprykevich - 500*/50**
Ihor Slabicky - 901**
Natalie Sluzar - 500**
Stefan & Wolodymyra Stywotzky - 80*/500***
George & Zorianna Stawnychy - 500*
Thomas & Odarka Polanskyj Stockert - 560*
Stride and Ride Event (Raffel) - 509*

Gloria Switlyk - 500*
Myroslaw & Nadia Trojan - 600*
Marian & Roma Tymchysyn - 500*/100***
Ukrainian Federation - 500***
George & Maria Ukrainskyj - 500*
UNWLA Branch 24 - 500*
UNWLA Branch 66 - 500*
UNWLA Branch 78 - 500*
UNWLA Branch 113 - 600*
UNWLA Branch 119 - 500***
UNWLA Regional Council New York - 500*
Eng. Roman Wolchuk - 500*
Borys & Zwenslawa Zacharchuk - 500*
Lubomyr & Maria Zobniw - 607*/25**
Dr. Marta Lopatynsky & Ihor Zwarycz - 620*

DONATIONS BETWEEN \$499 - \$100

Dr. Sophia Andriaschuk - 100**
Bohdan & Maria Antonyshyn - 100*
Lidia Prokop & Wolodymyr Artymsyn - 100*
Stefania Babij - 100*
Ludwyk & Ariadna Bach - 185*
Evhen Bachynskyj - 100**
Ulena Baczynskyj - 250**
Maria Badiak - 200*
Roman & Irene Badiak - 100**
Daria C. Bajko - 300*/50***
Gloria Lanza Bajo - 100*
Maria Bakalec - 150*
Basil & Olga Balaban - 250*/15**
Bohdan Barabash - 100*
Dr. Nicholas & Christina Baranetsky - 50*/100***
Katrina Rakoczy - Barsigian - 100*
Mary Bartosiewicz - 100*/25**
Peter & Daria Basalyk - 50*/100**
Wolodymyr & Lydia Bazarko - 100**
John & Daria Bekersky - 100*
Yaroslav Berezowsky - 250*
Elmer & Olga Bertsch - 100*
Renata Bihun - 100*
Yaroslawa Bilyk - 100**
Marta Birchard - 100*
Jason Birchard - 100*
Lily Bochenko - 100*
Michael Bochno - 100**
Dr. Witalij Bohdaniv - 200*/40**
Ludmila Bojko - 100**
Leonard & Christine Bonacorsa - 100*/100***
Maria Borkowsky - 50*/45**/100***
Taras & Maria Borkowsky - 100***
Roman & Lydia Borysiuk - 250**
Dr. Bohdan & Mirosława Burachinsky - 150*
Luba Buryk - 100*
Walter Buszczak - 50*/50**
Irena Capar - 100**
Dr. Bohdan & Joanne Celewycz - 250*
Orest & Lubomyra Chapelsky - 25*/125**
Andrew & Tania Charchal - 100**
Dr. George Charuk - 100***
Ghasan & Kristina Chehade - 100*
Ihor George & Alla Cherny - 100*/100***
Ollie Chemiahivsky - 100**
Lubomira Choma - 50*/50**
Anna Chornobil - 125*
Wolodymyr & Stefania Chornodolsky - 100*
Maria Chraplyvy - 200*/100***
Ihor & Bohdanna Chuma - 250*
Lubomyra Cichowlas - 25*/75**/25***
Walter Clebowicz - 200**
Myroslawa Cybriwsky - 100**
Dr. Roman Cybyk - 100**
I. James & Christine Czechowicz - 140**
Walter & Eileen Czepizak - 200**
Ihor & Natalia Czernyk - 100*
Paul & Maria Czerwonik - 50*/50**
Iwan & Natalia Danylenko - 100*
Mirosława Danylyshyn - 300*
Dr. Mrs. B. Z. Danysh - 150**
Dmytro & Alexandra Demediuk - 100*
Dr. George & Christine Demidowich - 200*
Pearl Dent - 100**
Eustachij Derzko - 100**
Nadia Deychakiwsky - 150*
Vera Deychakiwsky - 100*
Volodymyr & Ulena Diachuk - 100*
Hedwiga Djatschenko - 100*
Dr. Tatiana & Marta Doberczak - 100**
Sergei Dobrowolsky - 100**
Lubow Lewicky & Zenon Dobrowolsky - 150*
Roman Dorosz - 200**
Daria Drozdowsky - 100*
Dr. Stephen & Olha Lucia Dudiak - 100*
Wolodymyr & Romana Dyhdalo - 100*
Daniel & Barbara Biskup Dzamba Jr. - 55*/85**
Mychajlo Dziman - 100***
Malyna Dziuba - 150*
East Village Chiropractic - 250*
Nicholas Fadeyko - 200**
Dr. Dmytro Farion - 100*/50**
Eugene & Oksana Farion - 100*
Orest & Adia Fedash - 100*/50***
Roman Fedorciw - 250*
Drs. Wasył & Theodora Fedorciw - 175*
June Gowryluk-Feldman - 100*
Stefan Felenczak - 100**
Roman Ferencvych - 50*/50**
Jurij & Chrystyna Ferencvych - 50*/50***

Luba Firchuk - 125*
First State Bank of East Detroit - 100*
Maria Fitio - 100**
Dr. Ivan & Maria Fizer - 100*/80**
Lew & Halyna Futala - 100*/50***
Lubomyr & Anna Galuga - 100*
John & Anna Galuga - 100*
Garubbo, Romankow & Rinaldo - 100*
Anna Gbur - 100*/50**
Michael & Chrystyna Gbur - 203*
Roman & Helen Geletkarycz - 50*/50**
Anita Gerasimchik - 100*
Maria Gonzales Trust - 300**
Oksana A. Gudzowaty - 100***
Helen Gural - 100*
William Gural - 100*
Dr. Bohdan & Tamara Guran - 225*
Andrew & Romana Hadzewycz - 150*
A & T Haidukewych - 100***
Bohdan & Lydia Hajducok - 125*/50**/25***
Anne Hamuka - 100*/100**
Aleksandra R. Hanas - 250*/20**
Dr. Damian & Renata Handzy - 210*
Dr. Jerry & Alexandra Handzy - 100*
Myrosia Dragan & Tymish Hankewych - 100**
Iwanna Hankewycz - 20*/100***
Olha Hanushevsky - 125*
Andrei Harasymiak - 250*
Eva Harayda - 100*
Andrey Harmaty - 150*
Paul & Anna Harmaty - 150*
Dr. Ltc. Roman & Kathryn Hayda - 100*/100**
Borys & Halina Bachar Hayda - 50*/50**
Marko & Roxana Hayda - 100*
Olga Hayduk - 100*
Mychajlo & Alla Heretz - 100*
Victor & Irena Herlinsky - 100*
Titus & Sophia Hewryk - 125*/30*/100***
Peter & Luba Hill - 100*
Irene Hladkyj - 100**
Dr. Boris & Ulena Hlynsky - 400*/50**
Iwan & Sophia Holowka - 225*/100**
Edward & Tamara Kukrycka Homer - 250*
Halyna Homziak - 50*/50**
Olga Horodecky - 145*
Daria Horodysky - 100*
Christine Hoshowsky - 100*/100**
Ewstachia Hoydysh - 100**
Jurij & Myroslawa Hrab - 150*
Ihor & Olha Hron - 250*/200**
Robert & Oksana Hrubec - 50*/100**
Joseph & Ingrid Hucal - 50*/50**
Olha Huhlewych - 100*/100**
Dr. Taras & Olha Hunczak - 250*/200**
Stefania Hurko - 100*
Mychajlo & Olga Ilkiw - 200*/200**
Ksenia Ilnyckij - 100*
Nina Ilnyckij - 100**
Areta Pawlynsky & Yaron Inbar - 300*
Eugene & Eugenia Ivashkiv - 50*/50***
Wasył & Irene Iwanczysyn - 90*/95**
Nicholas & Susan Iwanisziw - 100*
Bohdan & Joanne Iwaskiw - 250*
Christine M. Izak - 100*
Alexandra Jablonskyj - 100*
Romana Jakymec - 100*
Olga Johnson - 100*
Olena Kachala - 150*/60**
Stefan & Swiatoslawa Kaczaraj - 100**
Christine Karpevych - 100***
Olga Kekish - 40*/100***
Ivan & Karen Kis - 200*
Gerald M. Klaczany, DDS - 145**
John & Christine Klufas - 100***
Zorianna Klufas - 150*/250***
Dr. N. Terebus Kmety - 150*
Bohdan & Ulena Kobzar - 50*/100**
Andrew & Tamara Kobziar - 250*
Ihor Kocur - 200**
Dr. Nestor Kohut - 50*/55**
Teodozj & Irena Kolasa - 100*
Jurij & Irene Kolodij - 100**
Marta Kolomayets - 100*
Peter & Maria Kondrat - 100*
Natalie Kononenko - 50*/50**
Irena Kopacz - 50*/50**
Martha Kopacz - 50*/50**
Michael & Taisija Korchynsky - 25*/100**
Drs. Ivan & Natalia Koropecky - 100**
Mykola & Oksana Koropecky - 75*/40**
Nina Koropey - 100*/25**
Benjamin & Vera Korsun - 100**
Dr. Roman & Irena Kostubiak - 100*/200**
Dr. Petrusia Kotlar - 250*
Marian Kots - 100**
John & Anna Kott - 125**
Oleh & Alexandra Kowenko - 200*
Walter & Anna Kozicky - 100***
Bernard & Anna Krawczuk - 100**
Natalia Krawczuk - 200*/50**
Alexandra Krumszyn - 100***
Dr. Theodosij & Lubomyra Krupa - 200*/100**
Olga & Stephanie Kudlak - 200**
Sophie Kudryk - 100*
Maria Kulczyck - 100**
Mary Ann Kulish - 100*
Peter & Olga Kulynych - 120**
Dr. Ihor & Zenovia Kunasz - 250*

ПОЖЕРТВІ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЄВІ

2002 р.

Catherine Kunka - 100* 10**
 George & Irena Kupchynsky - 100*
 Alicia M. Kurlak - 250*/10**
 Miriam Kurlak - 250*
 Volodymyr Kurylo - 100**
 Myroslawa Kusio - 100**
 Bohdan & Halyna Kutko - 100*
 Jaroslav & Zenia Kuzil - 100*
 Dr. Chrystyna Kuzmowych - 100**
 Mr. & Mrs. Rostyslaw Kuzmowych - 100**
 Daria Kuzyk - 50*/50**
 Stephen Kynio - 140**
 Jennie Kyrlyuk - 100*
 Roman & Mira Kyzik - 150*
 Iya Labunka - 250*
 Miroslav & Ilia Labunka - 100*
 Maria Lawro - 200**
 Ann M. Lemp - 80*/70**
 Orest & Marta Lesiuk - 100*
 Luba Lapychak & Mychajlo Lesko - 50*/100**
 Borys & Martha Lewicki - 100**
 Dr. Mychajlo & Svitlana Lewko - 350*
 Rev. Alexis Limonczenko - 250*
 Igor & Dr. Daria Lissy - 250**
 Merrill & Maria Lileplo - 200***
 Sam & Olha Lileplo - 160*/20***
 Dr. Ronald & Nadia Lileplo - 100*
 Walter A. Litwinsky - 250*
 Oksana Lobachevsky - 100*/40**
 Prof. Ivan & Halyna Lobay - 200*
 Jeronim Logush - 150**
 Nadia Lomnicki - 100**
 Oleh & Oksana Lopatynsky - 100*
 Douglas & Gail Lopez - 100**
 Ivan & Yaroslava Luchchko - 350* 25**
 Dr. Vasyl & Mary Luchkiw - 200***
 Ksenia Lutzky - 230* 75**
 Anna Lytwyn - 200*
 Iwanna Maczaj - 200* 25**
 Maria M. Maik - 150*
 John & Tatiana Makar - 100*
 Roman & Anna Maksymowych - 100*/115**
 Bohdan & Stephanie Makuch - 250*
 Stefan & Anna Makuch - 100*
 Anne Malan - 175*/275**
 Andrew Iwan Maleckij - 100**
 Hal & Adriana Malone - 250**
 Myra Mandzuk - 225**
 Mark & Renia Manko - 150*
 Luba Wyznyckij & Kirby Martensen - 200*
 Dr. Tatiana Masyk - 400*
 Aleksander & Oksana Maziar - 100***
 McSorley's Old Ale House Inc. - 411*
 Luba N. Melnyk - 200**
 Mr. & Mrs. Ihor Melnykowsky - 250*
 Emily Midera - 100*
 Anne Banasewicz - Miele - 100*
 Eustachia Milarynych - 175*
 Motria Milarynych - 175*/20**/300***
 Nickolas I. & Germaine Milarynych - 115*/250***
 Orysia Mishko - 100**
 Bohdan & Lydia Moczula - 150*
 Dr. Leonidas & Oksana Mostowycz - 100*/70**
 Dr. Mary Motyl - 350*
 Luba Myrholotzy - 100**
 Daria Mudryj - 200*
 Dmytro & Mary Mulyk - 100*
 Jaroslav & Jaroslava Mulyk - 286*/50**
 Alexander & Irena Mychaluk - 100*
 Nadia T. Mykety - 100**
 Dr. Daria Myndiuk - 100*
 Basil Mysak - 200*
 Nadia Nahim - 100*
 Osyp & Nadia Ninytowycz - 100*/25**
 Dr. Taras & Irene Nowosiwsky - 100*
 Dr. Stephen & Irene Nychay - 200**
 Wasyl William Nykyforuk - 250*/100***
 Jaroslav & Halyna Oberyszyn - 180**
 Dr. Jaroslav Oceretko - 100**
 Orysia Ochymowych - 100**
 John & Halyna Odulak - 200*
 Dr. Oresta Bilous & Andrij Oleksij - 100*
 Ivan & Natalia Oleksyn - 100*
 Dr. Paul & Constance Omelsky - 200*
 Dr. Joseph & Lidia Oryshkevich - 100*/75**
 Bohdanna Osadca - 100*
 Dr. Chrystyna Padoch - 200***
 Wasyl & Oksana Palijczuk - 100*
 Vera Panchak - 130*
 Dr. Jaroslav & Jaroslava Panchuk - 150*
 Porfiry & Tamara Pankewycz - 100**
 Anna Paprocky - 100**
 Joseph & Daria Halaburda Patti - 100*
 Stefan & Larissa Sygida Peleschuk - 450*
 Adrian & Dana Pencak - 150*
 Stephen Petryk - 300***
 Prof. Volodymyr Petryshyn - 300*
 Chrystyna Pevny - 50*/60***
 Alex & Lydia Piaseckij - 200*
 Peter & Oksana Piaseckij - 200*
 Ivan Pidhirny - 200**
 Roman & Olena Pidhoreckij - 100*
 Mary Pinaha - 100*/50**
 Roman & Sonia Platosh - 100*
 Paul & Nelia Pleczen - 50*/100**
 PNC Bank - 136*
 Myroslaw & Eugenia M. Podolak - 150*/50**
 Bohdan & Mimi R. Polanskyj - 310*
 Lavro & Oksana Lukasewycz-Polon - 100*
 Dr. George & Natalie Popel - 100**
 Orest Popovych - 100***
 Oleh Alex & Margaret Poslusnyj - 100*
 Emynij & Anna Prokopowych - 100*
 Andrew W. Pychodko - 100*
 Halina Prytula & Natalie Prytula - 100*
 Dr. Wolodymyr & Irma Pylyshenko - 100*

George & Alexandra Rakowsky - 100***
 Maria Rejnarowycz - 100*
 Mary Wood Rhodes - 100**
 Dr. Andrew & Ruta Ripcey - 100*
 Maria Robak - 100*/50**
 Olga Rohozynskyj - 250**
 Walter & Zvenyslava Romaniw - 75*/50**
 Col. Roman & Ulana Rondiak - 150*
 Martha Rudyk - 300*/75*/50***
 Myron & Irene Russnak - 175*/100**
 Serge & Eva Sacharuk - 100*
 Dr. Wasyl W. Salak - 190*
 Zenon & Vera Salewycz - 100*
 Daria Samotulka - 100*
 Daniel & Mary Savitsky - 100*
 Michael Sawicki - 100*
 Zynowij Sawyckij - 150*/50***
 Eugene Schaffran - 100*
 Alex & Helen Kupchynska Schaffer - 200*/200**
 Self Reliance Assn. of American Ukrainians - 200*
 Anna Senkiw - 100**
 Dr. Murray Senkus - 350**
 Ann Shashkevych - 100***
 Theodore & Natalia Shatynski - 100*
 Taras & Julianna Shepelavy - 100*
 Ilia & Maria Shevchuk - 90*/20**
 Nadia Shkilnyk - 300*
 Dr. Asya Shkolnik - 100*
 Roma Shuhan - 275**
 Ihor & Daria Shust - 250*
 Maria Shust - 100*/50*/50***
 Tetiana Silecky - 100*
 Oleh & Tania Sklepkovych - 100*/40**
 Alexander & Sophie Skop - 190**
 Roman Slish - 100*
 Dr. Chrystia & Maya Slywotzky - 100***
 Olha Smal - 100*
 Eugene Smereka - 100*
 Bernard & Sonia Czerewko Smith - 100*/120**
 Myroslaw & Zoriana Smorodsky - 100***
 Mark T. Smylie - 100*/50**
 Yara Smylyk - 230*/80*/100***
 Taras Sochan - 200*/225**
 Neonila Sochan - 175*/50**
 Dr. Oleh & Liubomyra Sochan - 100***
 Anastazia Sochynsky - 100*/40**
 Dr. George Soltys - 100**
 Chrystia Wolynec Sonevsky - 100*
 Roman & Chrystyna Sorobay - 250*
 John & Ulana Sos - 350*
 Dr. Alexander Sosiak - 266*
 Walter & Stella Sosiak - 100**
 Dr. Dennis & Myra Stachiv - 25*/75**
 Myron & Nancy Stachiw - 100*
 Jaroslava Stasiuk - 50*/50***
 Marian & Martha Stasiuk - 100*
 Stefania Stasyshyn - 100*/30**
 Dr. Yaroslav & Olga Stawynsky - 100*/100*/50***
 Lidia Stebelsky - 200*/100**
 Myron & Alexandra Stebelsky - 200**
 Bohdan M. Steciw - 150*/20**
 Dr. Eugene Stecki - 300*
 John Roman Stecura - 200*
 Dr. Stephan Stecura - 200**
 Drs. George & Luba Stefaniwsky - 100*
 Tekla Stepankiw - 200*
 W. C. & Marie Stith - 100**
 Dr. Wolodymyr & Myroslawa Stojko - 180**
 Dr. Alexander R. Strilbyckij - 100**
 Ihor Strutynsky - 200**
 Peter & Anna Switnicki - 130**
 Dr. Gerald & Oksana Sydorak - 100*/100**
 Natalia Sygida - 100*/100**
 Dr. Walter & Anna Szczupak & Family - 100*
 Alicia Szendiuch - 100*
 Vera S. Szerszen - 300**
 Jerry & Lora Sztendera - 100*
 Nancy Taras - 100**
 Maxim & Marta Tarnawsky - 100*
 Dr. Iryne George Ternyckij - 200**
 Jakym Teniuch - 200*
 Dr. Nestor & Marta Terleckij - 100*
 Tamara Tershakovec - 200*/100**
 Drs. Bohdan & Motria Tomkiw - 100*
 Jaroslav & Maria Tomorug - 100*/150**/100***
 Iryna Torrance - 100*
 Dr. Roman & Alla Trochymchuk - 100***
 Swiatoslaw & Martha Trofimenko - 100***
 Fylyp & Tatianna Troch - 100**
 Dr. Yurij & Oksana Trytyak - 125*/25***
 Ulana Tymkewycz - 100**
 Andrij & Sofia Tytla - 100*
 Ukrainian American Senior Citizen's Assn. (PA) - 100*
 Ukrainian National Federal Credit Union - 150*
 Dr. Motria Ukrainkyj - 250*
 United Design and Construction Corp. - 250*
 UNWLA Branch 10 - 150*
 UNWLA Branch 12 - 150*
 UNWLA Branch 28 - 250**
 UNWLA Branch 30 - 100***
 UNWLA Branch 33 - 100*
 UNWLA Branch 35 - 200*
 UNWLA Branch 71 - 100*
 UNWLA Branch 90 - 250*
 UNWLA Branch 106 - 100*
 UNWLA Branch 108 - 100*
 UNWLA Branch 115 - 100*
 UNWLA Branch 118 - 100**
 UNWLA Branch 127 - 100*
 UNWLA Regional Council Chicago - 250*
 UNWLA Regional Council New England - 200*
 Ihor & Tamara Vitkovitsky - 100*
 Myroslawa Nowakiwsky Voloshin - 125*
 Profs. Roman & Zirka Voronka - 100*
 Dr. Ihor & Marta Voyevodka - 250*
 Marian & Lidia Vyrta - 100*

Walter & Katherine Walchuk - 100*
 Christina Walsh - 100**
 Wolodymyr & Wolodymyra Wasiczko - 150***
 Ludmila Wasynczuk - 100*
 Ostap Wengerchuk - 200*
 Oksana Wengerchuk & Andrea Wengerchuk - 25*/75***
 Christine Wenglowyskyj - 100*
 Mark Weremchuk, M.D. - 100*
 Westchester Medical Center-Pharmacy Dept - 150***
 Jeffrey D. Wilde - 100*
 J. Bendrych Wirszczuk - 100***
 Stephanie Wochok - 100*
 Stephan & Natalia Wojcicki - 250*
 Taras Wolansky - 250*
 Dr. Stefan & Emilia Wolanyk - 225*
 Gregory Woloszyn - 200*
 Alexander & Irena Worobec - 200*
 Oksana Wanchycka Woroch - 250*
 Wolodymyr & Maria Woroch - 100*
 Alex & Helen Woskob - 110**
 Myron & Natalie Wozniak - 100*
 John & Dorothy Wylder - 100**
 Dr. Michael & Roxolana Yarymowych - 200*
 Irenaeus & Olena Yurchuk - 100***
 Marianne Zadojany - 75*/45**
 Andrew & Lydia Zakrewsky - 50*/105**
 Dr. Ihor Zalucky - 200*
 Myron Zaluckyj - 100***
 Iwanna Zownir - 120*
 Dr. Andrew & Christina Zura - 100*

DONATIONS BETWEEN \$99 - \$50

Wayne & Martha Anderson - 50*
 Martha Andriuk - 50*
 Bohdan & Vera Andrushkiw - 50**
 Maria Andrusjak - 90**
 Areta Arlen - 50**
 Modest & Lidia Artymiw - 55**
 Luba Artymyshyn - 10*/55**
 Maria Oksana Bachynsky - 63**
 Mary Bandini - 50***
 Mark & Christine Barabolak - 50*
 Myron & Ann Barankewicz - 50*
 Drs. Roman & Stephanie Baranowskyj - 25*/25**
 Lidia Baransky - 35*/25**
 Nestor & Marta Bazarko - 50*
 Ann Kit Berczuk - 50**
 Drs. George & Stephanie Bereznicki - 50*
 Andrew J. & Vera Berezowsky - 50***
 Luba Bihun - 50*/25**
 Wasyl & Barbara Bilan - 45*/25**
 Yaroslav & Wira Bilinsky - 80*
 Lubomyr & Luba Bilyk - 50*
 Luba Bodnar - 50*
 Mary Bodnar - 50**
 Dr. Myron & Martha Bodnar - 50*
 Dmytro & Alice Bodnarczuk - 50***
 Hanyia Wozniak Brayman - 50**
 Brinkmann Instruments, Inc. - 75**
 Adrian Bryttan 20*/30***
 Lidia Buk - 75*
 Jaroslav & Jaroslava Bukachevsky - 75*
 Peter & Natalia Buniak - 50*
 Anna Bura - 50**
 Walter & Mary Anne Bura - 50**
 Dr. Andrew & Valerie Burachinsky - 75***
 Tatiana Butovich - 50**
 Fred & Mafalda Carchietta - 50**
 Greiner Card - 50*
 Ihor & Joan Charischak - 50*
 Maria Chernych - 50*
 Mary D. Chimow - 25*/50**
 Nestor Chodnowsky - 50*/25**
 Myron & Luba Himiak-Cholhan - 50*
 Stefania Choma - 50*
 Oksana Chranewycz - 90**
 Andrew & Christine Chraplyvy - 50***
 Marc & Renee Marie Chuma - 50***
 Marian & Nadia Ciolko - 50*
 Ann Z. Cirelli - 50*
 Iwanna Czajka - 50*
 Bohdan Czajkowskyj - 50*
 Olha Czmla - 25*/25**
 Maria Hrobelsky Danyliw - 75**
 Alejandro & Vera Sus Danylyshyn - 50**
 Wolodymyr & Luba Delkewycz - 50*
 Tatiana Didoshak - 50*/25**
 Drs. Leo & Areta Dobrianskyj - 50**
 Bohdan & Hanyia Dombchewsky - 55*
 Olha Dubyk - 25*/35**
 Dr. Paul J. & Iryna Dzul - 90**
 Zenon & Daria Ehyjiw - 35*/15**
 Dr. Bohdan & Olha Faraoniw - 50*
 Roman & Anne Fedkowskyj - 80*
 Dmytro & Josephine Fedkowskyj - 80*
 Rozalia P. Fenchynsky - 50*
 Osyp Firishchak - 50**
 John A. Flis - 50***
 Karl Frantz - 50*
 Mychajlo & Lydia Furda - 50**
 Ralph & Zoreslava Gallo - 50***
 Hryhorij & Anna Gina - 75*
 Marie Glowa - 50**
 Roman & Valentyna Gluch - 50*
 Oksana Gnoy - 50*
 Robert & Catherine Gorham - 50*
 Victor & Vera Gorloff - 50*
 Nadia Haftkowycz - 50*/30**
 George & Daria Hanushevsky - 70*
 Romana Harasymiak - 50*
 Anna Harmaty - 50*
 Halyna Harmaty - 50*
 Mr. & Mrs. A. Hartler - 50***
 Olha Hayetskyj - 70**
 Zoya Hayuk - 50*/20**
 Y. & L. Herman - 50*
 Olena Himiak - 50*

Maria Hirniak - 50*
 Kateryna Hlyniansky - 50***
 Wasil Hodeczak - 50*
 Nicholas & Dzwinka Holian - 50*
 Osyp & Justine Holowackij - 50*
 Dr. Ivan & Natalka Holowinsky - 55**
 Vera Bacwyn Holowinsky - 50**
 Alexandra Holubec - 50*
 Lew W. & Halyna N. Holubec - 50*
 Dr. Zenon & Myroslawa Holubec - 50*
 Oksana Horajekyj - 50*
 Dr. Andrij & Daria Horniatkewycz - 95*
 Andrew & Motria Horodysky - 50*
 Mr. & Mrs. Peter Howansky - 50***
 Roman & Aurelia Hrab - 50*
 Melanie Hrybowych - 50*
 George & Lydia Huk - 50*
 Jurij & Chrystyna Hura - 50*
 Tekla Husiak - 25*/50**
 Walter Hywel - 50*
 Wasyl & Ola Ilchyshtyn - 70*
 Irenaeus & Oksana Isajiw - 50***
 John & Maria Iskiw - 70**
 Dr. Bohdan Iwanetz - 50**
 Alexandra Jackewych - 50**
 Walter & Maria Janusz - 50*
 Olga Jarema - 50*
 Bohdan & Halyna Kandiuk - 80*
 Boris & Olga Karash - 80**
 Irena Karatnytsky - 50*
 Nicolaus & Maria Kasian - 50*
 Wolodymyra Kawka - 20*/40**
 Borys Kekish - 50*
 John & Wendy Keryk - 70*
 Jaroslav & Dr. Maria Kiciuk - 50***
 Jaroslawa Kinal - 50*/20***
 Nadia Klos - 35*/15**
 Andrew Kmety - 50*
 Stefania Kobylecky - 50**
 Stephen & Romana Kohut - 25*/50***
 Lubow Kolensky - 50*
 Dr. Yaroslav & Maria Kolybabiuk - 50**
 Dr. Wolodymyr & Halyna Korol - 80**
 Ihor & Stefania Korol - 50*
 Ulana Koropey - 50*
 Serge & Asa Kosachuk - 50**
 Dmytro & Stefania Kosovych - 50**
 Dr. Peter & Lilia Kozicky - 75*
 Michael Krawczuk - 50**
 Zenon & Dozia Krislaty - 50*
 Yuri Krochmaluk - 50***
 Patricia S. Krysa - 70**
 Eva Kryzaniwsky - 50*
 Edward Kuchar - 50***
 Roman Kucil - 50*
 Irena Kucyj - 50*
 Myron & Marie Kukuruza - 50*
 Bohdan & Christine Kulchyckij - 50**
 Lev & Areta Kulchytsky - 50*
 Eugene & Oksana Kulyk - 50*
 Myroslaw & Zenovia Kulynych - 50*
 Dr. Bohdan Kupczak - 50*
 George & Nina Kurylo - 50*
 Andrei & Raissa Kushnir - 50*
 Walter & Sofia Kuzyk - 50*/25**
 Bohdan & Oksana Kuzyszyn - 50**
 Maria Kuzyszyn - 50*
 Dr. Tatiana Kyshakevych - 50*
 Prof. Myroslaw Labunka - 50***
 Stephan & Ludmyla Ladanaj - 50*
 John & Jane Laszek - 55**
 Dr. Stefanie Makar-Laudi - 50**
 Dr. Milas & Zvenyslava Lebedovych - 50***
 Pazia Lehwych - 50*
 Natalia Leoczko - 70*
 Petro & Maria Leshchyshtyn - 50*
 Lincoln School # 22 Faculty & Staff - 50*
 Iva Lisikewycz - 40*/30**
 William Lobur - 50**
 Marian Loginsky - 50*
 Daria Lomnyckij - 40*/30**
 Eugene & Natalia Luciw - 75*
 Bohdan & Eva Luzniak - 60**
 Mr. & Mrs. George Lykety - 50*
 Oleh & Nadia Maczaj - 50*
 Wolodymyr & Lydia Magun - 50*
 Oleh & Natalia Mahlay - 50*
 Dr. Ihor & Iryna Mahlay - 50*
 Anna Makuch - 50*
 Oksana Mykolajiska Mandybur - 50*
 Dr. Basil & Oksana Marchuk - 50*
 Walter & Jean Markewycz - 50*/20**
 Dr. Lydia O. Martynec - 50*
 Iwanna Martynetz - 75*
 Larysa Martyniuk - 50*
 Thomas G. Mason - 90*
 Alda Caparrelli & Roman Matkiwsky - 75**
 Wolodymyr Maziar - 50*
 Edward & Helen Melnyczuk - 50*
 Orest & Swiatoslawa Mencinsky - 75*
 Andrew & Nancy Midera - 50*
 Dr. Jaroslav & Nadia Mihaychuk - 50**
 Olga Moroz - 50**
 George & Yaroslawa Mrozowski - 50*
 Orest Muzychyszyn - 50*
 Kathy Mychajluk - 50*
 Wasyl & Stefania Naum - 50**
 Nicholas & Dioniza Nenadkevich - 60***
 John & Helen Norka - 25*/25**
 Olha Novakivska - 50*/20**
 Slavko & Nadia Nowytski - 50*/10**
 Maria Nycz - 50*
 Stefania Obuszczak - 25*/25**
 Dr. Arkadij & Gloria Oceretko - 50**
 Mr. & Mrs. Stephen Oleksyn - 70**
 Anastasia Onuferko - 50*
 Jurij & Nadia Oransky - 50*
 Nina Orel & Family - 50**
 Dr. George & Myroslawa Oryshkevych - 50*

ПОЖЕРТВИ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЄВІ

203 Second Avenue • New York, NY 10003 • T: 212 228-0110

2002 p.

Fax: (212) 228-1947 • www.ukrainianmuseum.org

Chrystia Anna Shashkewych Oryshkevych - 50***
 Dr. Bohdan & Atanasia Osadca - 50*
 Mark Dawson & Dr. Juliana Osinchuk - 50*
 Dr. Yaroslav & Irena Ostapiuk - 50**
 Vera Pak - 75*
 Jewell E. Papowitz - 50*
 Dr. George & Christine Perfeky - 50*
 Gregory & Christina Piaseckij - 75*
 Nina Piaseckij - 50*
 Xenia Piaseckij - 50*
 Dr. Bohdan & Christina Pichurko - 50*
 Fylymon Piniaz - 50**
 Walter & Maria Plakys - 25*/25**
 Paul & Melania Platosh - 50*
 Irena Phys - 50**
 Zenon Podubynskyj - 75**
 Bohdan & Maria Polanskyj - 25*/25***
 Mary Porytko - 50**
 Damian & Elizabeth Porytko - 50*
 Halyna Porytko - 50*
 Valentina Presko - 50***
 Luba Procyk - 30*/25**
 Bohdan & Elrozyna Prynda - 50*
 Alexander & Anna Pryshlak - 25*/25**
 Mychajlo & Ivanna Pylypchak - 40*/20**
 Yanina Pylypchak - 50**
 Roman & Jaroslava Rakoczy - 50*
 Jeremy & Christine Rakowsky - 50*
 Rostyslaw & Helen Rabytz - 50*
 Anne Reuter - 75**
 Emilia Rojowsky - 50**
 John I. Romanation - 50**
 Arnold & Mary Rudakewycz 25*/50***
 Wolodymyr & Daria Rudakewycz - 75*
 Stephania Sagaty - 50**
 Mychajlo & Oksana Saldyt - 50**
 Natalka Salik - 50*
 Marta Salyk - 70**
 Nina Samokish - 25*/50**
 George & Patricia Sawchak - 50***
 John & Nadja Sawchuk - 50*
 Vera Sawchyn - 50*
 Peter J. Sawick - 25*/25**
 Rostyslaw & Tetiana Schuter - 25*/50**
 Sofia Semaryszyn - 25*/50***
 Vira N. Sendzik - 25*/50**
 Sophia Senezhak - 50**
 Maria Senkiw - 50*
 Gen Col. Paul & Anastasia Shandruk - 50*/10**
 Bohdan Shashkewych - 50***
 Nadia M. Shechowych - 70*
 Halyna Shembel - 50*
 Christine Shepelavey - 50*
 Ihor Shevchuk - 60**
 Myroslaw & Nadia Shmigel 75*
 George & Maria Shtohryn - 50**
 Nestor & Anisa Shust - 50*
 Wolodymyr Shypailo - 50*
 Wasyl & Anna Sierant - 90**
 Myroslaw & Areta Skamay - 50*
 Michael & Natalia Slobodansky - 30*/40**
 Dr. George & Aurelia Slusarczyk - 50*
 Sophie Sluzar - 70*
 Wolodymyr & Bohdanna Slyz - 30*/50***
 Milton Somkaylo - 50*
 Melania Sonevitsky - 50*
 Staff of Brecksville Library - 75*
 Mykola & Anna Stasiw - 55**
 Iryna Staszkiv - 50**
 Arcadia Stehelsky - 70**
 Ihor M. Stecko - 50*
 Charles & Frances Stek - 50**
 Maria Struk - 50*
 Mr. Jurij & Dr. Natalka Strutynsky - 50**
 Nadia Strychar - 20*/45**
 Ann Sulyma - 25*/50**
 Michael & Elizabeth Swinchuck - 40*/25**
 Jaroslav & Marta Sydir - 50*/10**
 Stephen & Stephanie Sydoriak - 50*
 Joseph P. Szafransky - 50*
 Taras & Katherine Szmagala - 50*
 Walter & Paraskewia Szpaczynsky - 80**
 Jaroslav & Katherine Szendera - 50*/10**
 Demeter Szumylo - 50**
 Bogdan & Urszula Szymala - 50*
 Irena Teluk - 50*
 Walter Temnycky - 50*
 Marta Terlecki-Edwards - 50*
 Dr. Ihor & Olenka Terleckyj - 50**
 Basil & Marika Tershakovec - 50***
 Michael Timney - 50*
 Jaroslava Tomycz - 50*
 Maria Turchyn - 50*
 John Tynes - 38*/13**
 Natalia Tyda - 50*
 UNWLA Branch 18 - 91*
 UNWLA Branch 64 - 50**
 UNWLA Branch 91 - 50*
 UNWLA Branch 120 - 50*
 UNWLA Branch 128 - 70*
 Helene Utrysko - 50*
 Walter & Maria Uzdejczyk - 50**
 Alexander & Oksana Voronin - 60**
 Wladimir & Lidia Welyczkowski - 50**
 Maria Mandrusiak-Welyczkowski - 50*
 Elias & Dr. Daria Wojtyna - 50*
 Maria Woloszyn - 50**
 Marianne Woloszyn - 50*
 Orysia Woloszyn - 50***
 Dr. Renata Wolynec - 50*
 Rose Worobel - 25*/50**
 Dr. Serge & Nellie Wynarsky - 50*
 Ostap & Vera Kushnir Wynnuk - 50*/20**/25***
 Roman & Irene Wynnuk - 50*
 Myroslawa Wyshywany - 50***
 Lubomyra Yoldas - 50**
 Darylo & Xenia Zacharczuk - 50*
 Maria K. Zachariawycz - 40*/20***
 Nina Zahniynij - 60**
 Jaroslav Zaplitny - 50**
 Zenon & Lidia Zawadowycz - 25*/45**

Teodosij & Olga Zazula - 50*
 Marta Zielyk - 50*
 Mary S. Zilg - 50*/30**
 Anna Pylypchak Zubrycky - 50**
 Maria Zukowsky - 75**
 Borys & Lubow Zura - 50*
 Hanna Zyruk - 50**

DONATIONS BETWEEN \$49 - \$25

Mary Alessi - 30*
 Helen Allen - 25**
 Mykola & Tekla Andruchiw - 25**
 Zenon Antoniuk - 25*
 Myron & Uiana Babiuk - 25*
 Jarema & Barbara Bachynsky - 45**
 Emilia Balaban - 25**
 Shirley Balmer - 25**
 Peter & Virginia Bard - 10*/30**
 John Barston - 25*
 Mykola & Sophie Barusewycz - 20*/20**
 Lisa Basarab - 40*
 Stephen & Bohuslawa Z-P Bass - 25*
 Paul & Margaret Batkiw - 25*
 Iwan & Anna Bekersky - 40*
 Lesia Bekersky - 25*
 Oksana - Berezyckij - 25*
 Ivan & Anastasia Bezubiak - 25**
 Ivan & Andrea Bilaniuk - 25*
 Irene Bilyk - 40*
 Alexander & Iwanna Bilyk - 30*
 Paul & Ewdokija Bodnarenko - 25**
 Drs. Susan Segel & Roman Bohonowych - 25*/15**
 Book Lovers Club (Knyhobub) Rochester NY - 25*
 Alexandra Borregaard - 25**
 Eugene & Paraska Bortkiewicz - 30**
 Teodora Bryttan - 20*/20***
 Anne V. Buday - 25**
 Areta Buk 25*
 Lubow Terlecka Burrows - 25**
 Orysia Calka - 25*
 Wasyl Cap - 30**
 Matthew & Nina Cardillo - 25*
 Andrij & Larysa Charambura - 30*
 William & Doris Chirash - 25**
 Halyna Cigash - 30*
 Iwanna Ciolko - 20*/15**
 Luba Ciolko - 25**
 Maria Cisyk - 25***
 Mr. & Mrs. Sviatoslav Cybruch - 30*
 Martha Cybyk - 25*
 Andrew & Mary Czorniak - 25*
 Wolodymyr Danyliw - 30**
 Dr. Jaroslav & Ksenia Danylyshyn - 25**
 Volodymyr & Cecilia Debaylo - 25*
 Ivan & Katalina Debelluk - 25*
 Tillie K. Decyk - 25**
 Maria Demianowych - 25**
 Edward & Katherine Denega - 20*/25**
 Ivan Denysenko 30**
 Mr. & Mrs. Andrij Denysenko - 25*
 John Dobransky - 25**
 Luba Dombchewsky - 25*
 John & Pauline Dragan Jr. - 25**
 Maria Dumenko - 25**
 Maria Durbak - 30*
 Maria Durbak - 25**
 Jurij & Olga Dyba - 25*
 Duane & Denise Fahrion - 40**
 Luigi & Andrea Faustini - 25*
 Daria Fedak - 25*
 Eugene & Theodosia Fedak - 25*
 Nellie Sharkiewicz-Federkiewicz - 40**
 Boris Fedorciw - 30*
 George & Daria Fedoriw - 25*
 Dr. Martha Fedorko - 25*/15**
 Roman & Iwanna Fedyk - 25*
 Janice Dykes Felton & Sons - 35*
 Joseph & Anne Fifolt - 25*
 Friends of the Brecksville Library - 25*
 Eugene & Olga Fylypowycz - 20*/20**
 Ostap & Maria Gatz - 25**
 Damian Gecha - 40**
 Anthony & Synthia Georgiadis & Family - 25*
 Dr. Eugene & Anisia Gill - 38*
 Tamara Gladys - 25*
 Rev. Taras & Donna Golonzka - 40*
 Stefan & Ludmilla Golub - 25**
 Don & Marta Kosarchyn - Goodnature - 25*
 Oleh & Ludmyla Grabowsky - 40**
 Kenneth Graham - 15*/15**
 Alice Gural - 5*/30**
 Katrusia Hadzewycz - 25**
 Henry & Jaroslawa Halaway - 25*/20**
 Osyp & Jaroslawa Hapij - 25*/10**
 Mychajlo & Lucia Harasymiw - 25*
 Myron & Lidia Harwanko - 35**
 Halyna Hawryluk - 40**
 Stefan Hawrysz - 25**
 Rev. Pavlo & Christine Hayda - 25**
 Ivan Himyj - 25**
 Dmytro & Rose Hlushko - 25***
 Mr. & Mrs. Roman Hlushko - 25***
 Thomas Hnatow - 30**
 Stefan & Maria Holian - 25**
 Maria Anna Holod - 30**
 Stefan & Olga Holub - 25**
 Nestor & Larissa Holynskyj - 25***
 Peter Homka - 15*/10**
 Larissa S. Hordynsky - 25*
 Irena Tamara Hordynsky - 25***
 Roman & Wasia Hordynskyj - 45**
 Ivan & Luba Horodyskyj - 25*
 Myron Hramiak - 30*
 Michael Hrubciak - 25**
 Dr. Peter & Rea Hrycak - 25*/5**
 Theodosij & Lucia Hryciw - 25*
 Stephanie Hryciushko - 25**
 Wolodymyr & Natalia Hrycyn - 45**
 Dr. Ihor Hulawij, PH D - 25**
 Petro & Olha Hursky - 25**

Daria Struk Husar - 40*
 William & Nancy Huzar - 25**
 Lydia Ihnat - 25**
 Dmytro & Dagnara Jaremenko - 30**
 Myron & Daria Jarosewich - 25*/20**
 Wadym & Maria Jarowenko - 25**
 Zenowia Jasinskyj - 20*/10**
 Nadia (Netti) Jensen - 25**
 Judy Johnson - 30**
 Joy Mining Machinery - 35**
 Alexandra Juzeniw - 25**
 Christine Kachynycz - 30**
 Sofia Kaczor - 25**
 Vera Kalba - 25*
 Maria Kaminsky - 25*
 Wasyl & Pauline Kaminsky - 30*
 Rev. Bohdan Karas - 30*
 Boris & Tetiana O. Karpenko - 25**
 Roman & Marta Kassaraba - 25*
 Mary Kassen - 30**
 Rev. John Kaszczak - 25*
 Robert Kent - 25**
 Wasyl & Margaret Kiec - 25*
 Mr. & Mrs. Thomas Kinsella - 30*
 Dr. Albert & Oksana Kipa - 25*
 Dr. Wolodymyr & Vera Klisch - 25*/10**
 Josephine Kmet - 30**
 Thomas & Melinda Knuppel - 25*
 Roman & Olga Kobryn - 25*
 George Kobyluch - 25**
 Lubomyr & Anna Kociuby - 25**
 Alexandra Kocko - 25**
 Melania Kokorudz - 30**
 Nestor & Magda Kolcio - 25*
 Anthony R. Koltuniuk - 20*/25**
 Mykola Konrad - 40**
 Constantin Kopaczynsky - 25**
 Peter & Oksana Korduba - 40*
 Lida Korolyshyn - 25**
 Halina Korsun - 30**
 Wieslaw & Olga Kosc - 25*
 Michael Kost - 20*/20**
 Jurij & Daria Kostiw - 10*/30**
 Michael & Luba Kostyba - 25**
 Wasyl & Antonyna Kowal - 25*
 Kathryn Kowalczyk - 25**
 Anastasia Kowaluk - 25**
 Christine Kowcz - 25*
 Ihor & Anisia Kozak - 25*
 Larissa Kozicky - 25*
 Dr. Orest & Maria Kozicky - 25*
 Walter Kramer - 25**
 Martha B. Kramarchuk - 25**
 Stefania Krasivsky - 25*
 Mitchell & Dianne Kruszynski - 30*
 Rev. Stephen & Juanita Kryszalka - 25**
 Maria Kryzaniwsky - 20*/15**
 Mary Kuduk - 15*/15**
 Michael Kukurudza - 40*
 Anna Kulchycky - 25**
 Maria Charyna & Z. L. Kulczytzky 25*
 John Kupina 10*/20**
 Mykola Kurczak - 25*
 Dr. Myron & Alexandra Kuropas - 25***
 Yaroslav & Theodosia Kushnir - 25*
 Olha Kuzmowycz - 40**
 Katherine Kuzylak - 30*
 Natalia Labenska - 25*
 Amelia Lambert - 25*
 Vera Lashczyk - 25*
 Christine K. Lazor - 30**
 Wolodymyr & Sonia Lechicky - 30*
 John Lechicky - 25*
 Katherine Lechicky - 25*
 Marianna Legun - 35**
 Dr. Ivan & Michalina Leseiko - 25***
 Anna Leventer - 30***
 Wira Lewycka - 30**
 Wasyl & Wira Liscynsky - 25*
 Victor & Olga Liss - 25**
 Frank Litowynsky - 40**
 John & Margaret Litwak - 25*
 Myroslaw & Martha Lomaga - 25**
 Irene (Orysia) Lonchyna - 25**
 George & Sofia Lonszyn - 40**
 Natalia O. Luchanko - 25**
 Iwanna Lucyszyn - 25*
 Natalia Lukasewycz - 25*
 Alexander & Mary Lushnycky - 25**
 John & Mary Luszczyk - 25**
 Bohdan & Lydia Lysak - 25**
 Wolodar & Martha Lysko - 25*
 Beverly A. Macuk - 15*/15**
 Iwan Magockyj - 25**
 Gregory & Tamara Maik - 40**
 Emilian & Czeslawa Majkowskyj - 15*/15**
 William & Joanne Malick - 25*
 Malutza Family - 25*
 Zenon & Orysia Mandicz - 30*
 Nadia Mandrusiak - 25*
 Wasyl & Anzia Mandzij - 25*
 S. & G. Marchese - 25*
 Bohdan O. Markiw - 25**
 Theodor Marschewsky - 20*/20**
 Allen & Anna Martin - 20*
 Halyna Martyn - 20*
 Wasyl & Anastasia Maruszczak - 25**
 Roman & Oksana Maselko - 25**
 Maria Maxymuk - 25*
 Lewko Maystrenko - 30**
 Dr. & Mrs. Roman Melnyk - 30*
 Dmytro Melnyk - 25**
 George & Oksana Melnykovich - 40**
 Myron J. Metznic - 10*/20**
 Zenon & Natalia Miahky - 25*
 Stephan & Roksolana Misilo - 25*
 Natalia Mohyla - 25*
 Frank & Vera Molls - 25*
 Irena Moroz - 25*
 Dr. Gleb & Luba Moysaenko - 25*
 Mark & Lubomira Mycio - 25**

Myroslawa Myroshynchenko - 25*/20**
 Wolodymyr & Oksana Myskiw - 25**
 Maryann Mysyshyn - 25**
 Helen Nagy - 25**
 Myra Smylyk & Bohdan Nakonechny - 20*/25**
 John Nalavany - 15*/10**
 Anna Natyna - 35**
 Yuriy & Chrystyna Nawrocky - 20*/25***
 Orest & Maria Nebesh - 40**
 Natalie Newmerzhysky - 25*
 Artemisia Nikorovich - 25*/20**
 Martha Noukas - 25*
 Mary Deyck Nowadly - 25*
 Lydia Nykolak - 25*
 Y.D. Oleksiw - 25*/10**
 George Olesnicki - 25**
 Taras J. Olesnyckij - 30*
 Stefan & Irene Olshansky - 30*
 Gregory Onufriw - 25**
 Zenon & Irena Onufryk - 25*
 Borys & Luba Oryshchyn - 13*/13**
 Teodor & Anna Ostrowskyj - 25*/20***
 Ihor & Bridget Pacholuk - 20*/16**
 Nina Panchak - 25**
 Olha Paproski - 25*
 Daria Pasiecznik - 45**
 William Patch - 25**
 Dmytro & Larissa Pencak - 25*
 Martha Pidlipchak - 25**
 William Pidlipchak - 25**
 Anna Pleskun - 30*
 Mr. & Mrs. Borys Polon - 25*
 Jaroslava / Adrienne Prociw - 25***
 Olha Procyk - 25**
 Stefania Purij - 30**
 Peter & Larysa Pylypszyn - 25*
 Helen Pypyk - 25**
 Edward Rokisky - 15*/5**
 Olegue & Anna Rosputko - 25*
 Myrosia Kostiv & Ihor Rudensky - 40*
 Dr. Roman Rychok - 25**
 Maria Rywak - 25*
 Michael Sachno - 25**
 Dr. Olena Saciuk - 30**
 Sofia Saldan - 40*
 Anna Samutyn - 25*
 Mychajlo & Orysia Sawchak - 25*
 Drs. Heinrich & Maria Schneoes - 25**
 Walter S. & Joan Semeniuk - 30**
 Steven Sharga - 25**
 Wasyl Shevchuk - 25*
 Andrij Shulha - 25*
 Lubomyra Siletsky - 25**
 June I. Sitka - 25**
 Maria Slobodian - 25**
 Orest & Marika Slupchynskyj - 25*
 Anastasia Smereczynska - 40**
 Gregory Smolyn - 25*
 Gregory Sobchuk - 25**
 Olga Solovey - 25*
 Andrew & Helene Stachniw - 30**
 Marko & Melany Stawynczyj - 30***
 Ivan & Irena Stecura - 30*
 Roman & Klaudia Stefaniuk - 25**
 Zenowij & Oksana Stelmach - 25**
 Julia Sterenczak - 25**
 Bill & Irene Stevenson - 25*
 Audrey E. Strong - 25*
 Joseph Struk 10* - 30**
 Ronald Sulyma - 25**
 Patricia & Jeanne Swadosh - 25*
 Mychajlo Switlyk - 25*
 Dr. George & Christine Swyschuk - 15*/15**
 Tamara Sydoriak - 40**
 Petro Szkarawski - 20*/25***
 Stefan & Stefania Szkarawsky - 25**
 James & Dorothy Taft - 30*
 Zenowia Chorna & Norman Thompson - 25*
 Helena Thomson - 25*
 Oksana Trabocco - 25*
 Michael Trezza - 20*/10**
 Dr. Wira Slobodianiuk Trigos - 35**
 Natalie Trojan - 25**
 Iryna Twerdochlib - 20* 10**
 Stephen & Anna Tychanski - 25**
 Myron & Olena Tyckyj - 25*
 Maria Tymoczko - 30**
 Wasyl & Olga Tysak - 25**
 Dr. Stefania Tysowskyj - 25*
 Barbara E. Uhera - 25*
 Ukrainian Art Digest - 34***
 UNWLA Branch 97 - 25*
 Louis & Saralynn Vollmer - 25*
 Louis R. & Joan A. Vollmer - 25*
 Peter Vollmer - 25*
 George & Maria Walchuk - 25***
 Samuel Walczuk - 25*
 Olena K. Warvariv - 25**
 Anastasia Warycha - 20*/10**
 Osyp & Maria Waskiw - 25**
 Michael Wasylshyn - 40**
 Kateryn E. Wilmer - 25*
 Bronislaw & Anna Winnick - 25**
 Nestor & Lesia Wirstiuk - 25*
 Marilyn Wirtz - 25*
 Semen Wishka - 30**
 Dr. Oleh H. Wolansky - 10*/20**
 Jaroslav Woloszczuk - 25**
 John & Mary Woroniak Jr. - 25*
 Leo & Barbara Wysochansky - 25*
 Olga Wyszewecyj - 30**
 Joan Yanchyshyn - 25**
 John & Alice Yarysh - 25**
 Deanna Yurchuk - 25**
 Maria Yurkewych - 25*
 Anna Zabrocky - 25*
 Orest & Jaroslava Zahajkewycz - 25**
 William & Maria Zakotiria - 25***
 Anna Zaraszczak - 45**
 Maria Hawryszczuk/Petro & Ann Zaryckij - 25*
 Stephen & Irene Zdan - 25**

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНЬСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА В РОЧЕСТЕРІ

Celebrating 50 Years
of Service to Our
Members and
the Ukrainian
Community

50 Років Відданої
Праці на благо
наших членів
і Української
Громади

Savings Accounts
Share Draft & Checking
Credit Cards
Vehicle Loans
Mortgage Accounts
Signature Loans
Business Loans
Commercial Loans
CD's & IRA's

Investments
Youth Accounts
Direct Deposit
Fund Transfers
International Transfers
Audio Response System
Notary Service
Translation Services
Student Scholarships

ROCHESTER UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION

RUFCU Albany
1828 Third Ave.
Watervliet, NY 12189
Tel: (518) 266-0791
Fax: (518) 338-2980

RUFCU Rochester
824 Ridge Road East
Rochester, NY 14621
Tel: (585) 544-9518
Fax: (585) 338-2980

RUFCU Sacramento
6029C San Juan Ave.
Citrus Heights, CA 95610
Tel: (916) 721-1188
Fax: (585) 338-2980

Out of State, Call Toll Free 1-877-968-7828 - Audio Response Line: 585-338-2980

ПАЧКИ В УКРАЇНУ DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну
та з України, зробити візи до України.
До вибору 99 візців хусток!
Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ
688 Sanford Ave
Тел.: (973) 373-8783
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA
1801 Cottman Ave
Тел.: (215) 728-6040

SUMA (Yonkers) Federal Credit Union Федеральна Кредитова Кооператива СУМА Пропонує

Найновіші, Найшвидші і Найвигідніші Послуги.

- Вікно Каса (Drive thru teller window)
- Mon-Fri: 8:00 A.M. - 3:00 P.M. Fri: 8:30 A.M. - 8:00 P.M.
- АТМ машина - 24 години, 7 днів
- Додаткові години урядування
- Обслуга від понеділка до суботи
- Ранні і вечірні години урядування
- Позики на землю (vacant land loans)
- Позики на будову (construction loans)

Тільки у нашій кредитівці СУМА в Йонкерсі Вам не потрібно
шукати за паркуванням, платити за паркування і висідати із
машини. Всі Ваші фінансові справи можна полагодити дуже
швидко через Вікно Каси (Drive - thru teller window), а також
дістати гроші у вигідний для Вас час через АТМ машину.

Головне Бюро:

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701-6841
Phone: (914) 220-4900
Fax: (914) 220-4090
Monday-Thursday: 9:00 A.M. - 3:00 P.M.
Friday: 9:00 A.M. - 8:00 P.M.

Філія у Йонкерсі:

301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: (914) 965-8560
Fax: (914) 965-1936
Tuesday - Thursday: 3:00 P.M. - 8:00 P.M.
Saturday: 9:30 A.M. - 12:30 P.M.

1-888-644-SUMA

E-mail: Sumayonfcu@aol.com

Філія у Стемфордї:

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Road, Stamford, CT 06902
Phone/Fax: (203) 969-0498
Tuesday, Wednesday, Friday:
4 P.M. - 8 P.M.

Філія у Спрінг Велї:

SS Peter & Paul Ukr. Catholic Church
41 Collins Avenue, Spring Valley, NY 10977
Phone/Fax: (845) 425-2749
Tuesday, Friday:
5:30 P.M. - 8:30 P.M.

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

ощаджувати чи позичати найкраще в ньюйоркській кредитівці Самопоміч!

найвищі відсотки на різні ощадністеві конта
найнижчі відсотки на позичках
найкращі умови сплати позичок

Завжди конфіденційна, швидка, та професійна обслуга!

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Головне бюро: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Вигідно розташовані філіяли:

Кергонксон: 6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

Юніондейл: 226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

Асторія: 32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL

Visit our website: www.selfreliancenyc.org

E-mail: SRNYFCU@aol.com

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон®.

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 130 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші

телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 5000 філій в Україні або якої небудь із 150000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чикаго до Монреалю - Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон - це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

Ukrainian National Federal Credit Union

Main Office

215 Second Avenue
New York, NY 10003
(212) 533-2980

Brooklyn Office

1678 East 17 Street
Brooklyn, NY 11229
(718) 376-5057 or
(866) 857-2464

South Bound Brook Office

35 Main Street
South Bound Brook, NJ 08880
(732) 469-9085

Carteret Office

265 Washington Avenue
Carteret, NJ 07008
(732) 802-0480

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION

АДВОКАТ ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

Dunwoodie Travel Bureau Ltd.

800-550-4334 914-969-4200

771-A Yonkers Ave., Yonkers, NY 10704

Fax: 914-969-2108

e-mail: dunwoodtvi@aol.com

АероСвіт Авіалінії (з Нью-Йорку)

	Київ	Львів (і інші міста в Україні)	Москва і Варшава
9/1 - 10/31	\$510	\$600	\$510
11/1 - 12/11	\$450	\$520	\$450

Маємо великий вибір на інші авіалінії з усіх
міст США в Україну, рівнож в усі частини світу.
Круїзи, відпочинкові курорти на карибських
островах, Гаваях, Мексико.

Користайте з низьких цін. Полагоджуємо візи.

Понад 30,000 читачів
тижнево дивиться
на реклами!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ!

• ПРАЦЯ •

Потрібна поважна жінка до прибирання
у сервісі на довший період часу. На 40
годин в тиждні. Доїзд забезпечую з
Orange, NJ. Праця від 27 грудня 2003 р.

Тел.: (973) 489-5335

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК
РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ -
ВИБЕРІТЬ - СВОБОДУ!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В
ДІАСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

РЕКЛЯМА - ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!

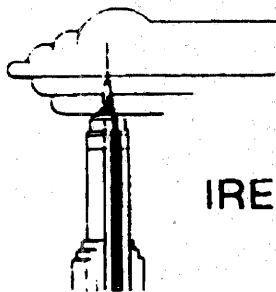
ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛЯМИ

Тел.: (973) 292-9800 дод. 3040

Fax: (973) 644-9510 • E-mail: svoboda@att.net

Поштою: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

ADVERTISING DEPARTMENT

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

40-07 Westmoreland Street
Little Neck, N.Y. 11363
(718) 225-4492

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

**YURI
INTERNATIONAL**

TRADE, TRAVEL, PARCEL SERVICE

Пакунки, авіаквитки, доляри, харчі, бандеролі, візи з Америки і Канади до:
України, Росії, Білорусі, Молдови, Балтії, Польщі, Середньої Азії та Кавказу

- Запрошення до Америки, візи в Україну, продовження віз в Америці
- Відвозимо і зустрічаємо на летовищах Львова, Києва, Москви, Торонто і Нью-Йорку
- Допомогаємо полагодити еміграційні справи з "Green Card"
- Відправляємо пакунки з України до Америки і Канади

Відбираємо пакунки з кожного дому в Америці

Відеотрансфер PAL/SECAM - NTSC

Дзвінки в Україну 14¢ за хвилину • Москва 4¢ за хвилину

4166 Union RD., Cheektowaga, NY 14225

(716) 630-0130 • Fax: (716) 630-0133

E-mail: Yuriinter@hotmail.com

Web-Site: www.yuriinter.com

**ЙОСИФ
КУПЧАК**

ВЛАСНИК

**JOSEPH
MEAT MARKET**

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: **(732) 442-4660**

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

Ціни від 1 листопада
до 10 грудня 2003 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з НЬЮ-ЙОРКУ до:

ЛЬВОВА	540 дол. + податок	(в обидві сторони)
	370 дол. + податок	(в одну сторону)
РИГИ	450 дол. + податок	(в обидві сторони)
ВІЛЬНЮСА	325 дол. + податок	(в одну сторону)

МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ

500 дол. + податок (в обидві сторони)

350 дол. + податок (в одну сторону)

Пропонуємо низькі ціни на

„FINNAIR“, „LUFTHANSA“, „AEROSVIT“ і „AEROFLOT“

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Тел.: **(718) 383-7211 • (718) 383-0083**

Fax: **(718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973**

http://www.albatravel.com

e-mail: albatravel@aol.com

DNIPRO

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

АВІАКВИТКИ
в УКРАЇНУ
туди і назад
починаючи від
\$640.00

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**

за
фунт **69¢**

Картки
Телефонічні
до України
\$10.00
за 100 хвилин
безкоштовного
з'єднання

Переписуємо
відеокасети з
Європейської на
Американську
систему і навпаки

ПРОДУКТОВІ
ПАЧКИ

Пачки в країни
Балтії, Польщу,
Росію, Білорусь,
Молдову, Чехію
і Словаччину

ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ
до УКРАЇНИ

**Ukrainian
Gift Shop**

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
повідомляє своїх членів та громаду, що 7 грудня 2003 р. відійшов з цього світу

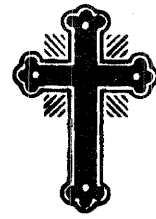
бл. п.

д-р МИРОСЛАВ ПРОКОП

дійсний і почесний член НТШ, довголітній член Управи НТШ-А,
дослідник сучасної історії України, автор праць „Україна і українська
політика Москви“ (1981), „Напередодні незалежної України“ (1993).

Дружині й Рідним складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ в АМЕРИЦІ

Ділимося сумною вісткою з рідними, друзями, близькими,
приятелями і знайомими, що у неділю, 7 грудня 2003 р в Нью-Йорку
відійшов до Отця небесного, що його сотворив – найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

МИРОСЛАВ ПРОКОП

нар. 6 травня 1913 р. у Перемишлі.

ПАРАСТАС був відправлений у четвер, 11 грудня 2003 р. о год. 7:30 веч
у похоронному заведенні Петра Яреми, при 129 East 7 Street, New York.
Заупокійна Свята Літургія у п'ятницю, 12 грудня о год. 9:30 ранку
в церкві св. Юра при 7-ій вул. Тлінні останки Покійного будуть похоро-
нені на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті і засмучені:

дружина – ЛЮБА
дочки – ХРИСТЯ з мужем НІЛЕМ ГОЛБЕРГ
– ЛІДА з мужем
ВОЛОДИМИРОМ АРТИМИШИН
внуки – МАКСИМ і ЛІЛЯ
ближча і дальша родина в Україні і діаспорі.

Замість квітів на свіжу могилу в пам'ять Покійного можна складати
пожертви на: „Літопис УПА“, Патріарший Собор у Києві або
на Український Музей в Нью-Йорку.

Вічна Йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Зі смутком повідомляємо, що
в неділю, 7 грудня 2003 р.
закінчився життєвий шлях

МИРОСЛАВА ПРОКОПА

доктора права, політолога, журналіста,
редактора, патріота, людини високих ідеалів,
члена-кореспондента УВАН

Вічна Йому пам'ять!

Глибоке співчуття дружині п. ЛЮБІ з родиною
висловлює Управа та співробітники УВАН.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

бл. п.

д-р права

МИРОСЛАВ ПРОКОП

останній член-основник УГВР, член Закордонного Представництва
УГВР, з юних років провідний член Організації Українських Націона-
лістів, в'язень польських тюрем, учасник III-го Надзвичайного і
Великого Зборів ОУН у 1943-1944 роках, почесний голова Політичної
Ради Середовища УГВР, довголітній заступник голови, а згодом голо-
ва Дослідно-видавничої Асоціації „Пролог“, редактор журналу „Ідея і
чин“, член редакційної колегії „Сучасна Україна“, а згодом „Сучаснос-
ти“, дійсний член НТШ, а з травня 2003 р. почесний член НТШ, дійсний
член УВАН і член Українського Патріархального Товариства, автор
праць: „Україна й українська політика Москви“, „Напередодні неза-
лежності України“ і цілої низки дослідно-політичних статей, громад-
ський і політичний діяч.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися: у четвер, 11 грудня 2003 р. о год. 7:30 веч.
ПАРАСТАС у похоронному заведенні Петра Яреми при 129 East 7 Street,
New York, а у п'ятницю, 12 грудня, о год. 9:30 – заупокійна Свята Літургія
у храмі св. Юра при 7-ій вул. Опісля тлінні останки будуть похоронені на
цвинтарі св. Андрія Первозваного у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дружині ЛЮБІ, дочкам ХРИСТІ і ЛІДІ з родинами
складаємо глибоке співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Ділимося сумною вісткою, що 6 грудня 2003 р. після довгої і тяжкої недуги, упокоїлася в Бозі на 59-му році життя нам найдорожча

бл. п.

МАРІЯ ЦІСИК

нар. 18 серпня 1945 р. в Байройті, Німеччина.

В глибокому смутку залишилися:

- дочки – ЛЕСЯ МЕРЛІ
- САМАНТА МЕРЛІ
- друг життя – ДЖЕФРІ БЕЙКЕР
- швагер – ЕДВАРД РАКОВИЧ
- сестрінок – ЕДВАРД ВОЛОДИМИР РАКОВИЧ
- вуйко – ВАСИЛЬ ЛЕВ з дружиною ОКСАНОЮ
- двоюрідні сестри – МАРІЯ ЦІСИК
- ХРИСТИНА ЛЕВ з мужем АДРІЯНОМ ГАВДЯКОМ і сином ГРИЦЕМ
- ОЛЕСЯ ЛЕВ з мужем ПІТЕРОМ ГАУСЛЕРОМ і донею ЗОЗУЛЬКОЮ
- РУТА ЛЕВ
- МАЯ ЛЕВ

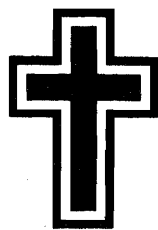
ближча і дальша родина в Україні та Америці.

Замість квітів просимо складати пожертви на акцію „Краса заради життя“, яка допомагає придбати обладнання для раннього виявлення рака молочної залози та його успішного лікування в Україні.

Пожертви можна пересилати до
(на чеку просимо згадати – в пам'ять Марії Цісик):

Selfreliance Ukrainian Federal Credit Union, Public Education International
Account # 101303-000, 2332 West Chicago Avenue, Chicago, IL 60622.

Вічна їй пам'ять!

У великій горю повідомляємо родину і приятелів про смерть

ТАЇССИ МАРІЇ РАК ВОЛОШИН

Нар. 30 березня 1947 р. у Мюнхені, Німеччина.
Доньки пок. Ярослава (Мортка) Рака, кол. членки
Пласту, СВА і Комітету Оборони Людських Прав України.

Померла несподівано 4 грудня 2003 р. в Ірвінгтонській лікарні.

У глибокому смутку лишилися:

- мама – ДОРА РАК
- доньки – ХРИСТИНА М. РАК БРАВН з мужем GARY BAUMANN
- РОКСОЛЯНА М. РАК ВОЛОШИН
- родини – ВОЛОШИНІВ з Лонг Айленд і БІЛЕНЬКИХ
- та друзі у Словаччині, в Канаді, Польщі і Україні.

Вічна їй пам'ять!

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 13 грудня 2003 р. о год. 11-й ранку, в Церкві св. Івана Хрестителя (719 Sanford Avenue) в Ньюарку, Н. Дж.

Бажаючих вшанувати пам'ять Покійної просимо підтримати Фонд Школи св. Івана в Ньюарку.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 2 грудня 2003 р. упокоївся в Бозі на 89-му році життя

бл. п.

ПЕТРО ПАТРИЛО

ПАРАСТАС за спокій душі відбувся в четвер, 4 грудня 2003 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Fisher Funeral Home, 147 Main St., Flemington, NJ.

Тлінні останки зложені на Cedar Park Cemetery у Hadson, NY.

В смутку залишені:

- дружина – ЛЕСЯ і вся родина,
- а також родина в Красноярську та Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що дня 7 грудня 2003 р. відійшла у вічність наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і відома мисткиня

бл. п.

БОГУСЛАВА ГНАТІВ

з дому НАЙДА

народжена 18 листопада 1923 р., в Жидачеві в Україні.

Залишилися в смутку:

- син – ВАСИЛЬ з дружиною ХРИСТИНОЮ
- донька – ОЛЕНА ЛІСЕВИЧ з мужем ПЕТРОМ
- внуки – АНДРІЙ і ДІЯНА ГНАТІВ
- МЕЛЯСЯ ЛІСЕВИЧ
- свати – ВОЛОДИМИР і НАТАЛКА ЧАЙКІВСЬКІ
- АЛІНА ЛІСЕВИЧ

і родина в Україні.

Вічна їй пам'ять!

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 10 грудня 2003 р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, а опісля на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Замість квітів на свіжу могилу св. п. БОГУСЛАВИ ГНАТІВ можна складати датки на

Допомогу Сиротам в Україні

через Стипендійну Акцію Союзу Українок Америки.

Ділимося сумною вісткою, що 9 листопада 2003 р. помер на 98-му році життя наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДО і ВУЙКО

бл. п.

СТЕФАН КАСІЯН

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 13 листопада 2003 р. в церкві свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Іл., а опісля на українському цвинтарі св. Миколая.

Залишив у глибокому смутку:

- дружину – АННУ
- дітей – АНДРІЯ і ОКСАНУ ГУЛИК
- внуків – МИХАЙЛА, РЕНАТУ, ДАНИЛА, АДРІЯНА і ЯРЕМУ
- братанка – МИКОЛУ КАСІЯНА з родиною
- та ближчу і дальшу родину в Україні.

ПОДЯКА

Складаємо щирю подяку о. крилошанинові Іванові Кротцеві і о. Миронів Панчукові за похоронні відправи.

Також дякуємо родині, приятелям і знайомим за участь у похоронних відправах, за молитви, співчуття, квіти та щедрі пожертви на Служби Божі, будівельний фонд свв. Володимира і Ольги, на фонд призначений на поміч дітям в сиротинцях в Україні і на фонд Чорнобиля.

УПРАВА І ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ „ДУМКА“ В НЬО-ЙОРКУ.

З глибоким жалем і смутком повідомляємо всіх теперішніх і колишніх членів хору „Думка“ і всю українську громаду, що в суботу, 22 листопада 2003 р. відійшла від нас у вічність

СВ. П.

ГАЛИНА ЯРЕМКО

з дому КОКОЛЬСЬКА

довголітня членка хору та управи.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24 і 25 листопада 2003 р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. та на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна їй пам'ять!

Родині Покійної щирі співчуття складають

УПРАВА І ЧЛЕНИ ХОРУ „ДУМКА“

УПРАВА та ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США
з жалем сповіщають про передчасну
втрату свого члена та колеги-історика

професора

МИРОСЛАВА ЛАБУНЬКИ

(23 березня 1927 р. – 2 грудня 2003 р.)

активного діяча в науковому, громадському та церковному житті.

Вічна Йому пам'ять!

Опечаленій родині висловлюємо наші глибокі співчуття.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
повідомляє своїх членів та громаду, що 2 грудня 2003 р. відійшов у засвіти

бл. п.

д-р МИРОСЛАВ ЛАБУНЬКА

дійсний член НТШ, колишній член Управи НТШ-А, голова Осередку Праці НТШ у Філадельфії (1990-93), професор історії Університету Ля Саль, ректор УВУ.

Дружині і Дітям складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ в АМЕРИЦІ

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 3 грудня 2003 р. відійшла у вічність наша дорога МАМА і БАБЦЯ

СВ. П.

МАРІЯ ВАСИЛЮК

нар. 12 листопада 1927 р.

ПАРАСТАС відбувся в неділю, 7 грудня 2003 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 8 грудня 2003 р. з української православної церкви св. Вознесіння в Мейплвуді, Н. Дж. Тіло Покійної було поховано на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку залишені:

- син – АНТОНІЙ з дружиною МАРІЙКОЮ і дітьми
ЮЛІАННОЮ і ВІКТОРОМ
- доньки – ЛІДА з мужем ЛЕОНОМ
– АНЯ з мужем РЕНЬКОМ і сином МАТВІЄМ
- невістка – ХРИСТИНА з дітьми ПАВЛОМ, ПЕТРОМ і МАГДОЮ
- ближча і дальша родина в Америці, Польщі і Україні.

Вічна їй пам'ять!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
найродождного і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА, БРАТА,
ВУЙКА і ШВАГРА

бл. п.

ЮРІЯ ЮРКІВ

яка припадає на 18 грудня 2003 р.

будуть відправлені заупокійні

СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

- Чесного Хреста, Асторія, Н.Й.;
- св. Михаїла, Менвіл, Н. Дж.;
- в селі Малі Дідушиці, Україна.

Родину, приятелів і знайомих
просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина – АННА
син – МАРКО з родиною
дочка – РЕНЯ з родиною

КРАЙОВА УПРАВА БРАТСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ
ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ В ЗСА
ділиться сумною вісткою, що 26 листопада 2003 р.
по тяжкій недузі, відійшов у вічність

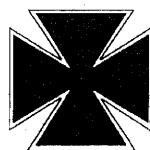
бл. п.

ВОЛОДИМИР СІМКІВ

колишній підстаршина Дивізії і довголітній фінансовий референт
Крайової Управи Братства в ЗСА.

Цією дорогою висловлюємо глибоке співчуття
дружині, пані Оксані і всій Родині.

КРАЙОВА УПРАВА БРАТСТВА 1-ої
УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
В ЗСА

СТАНІЦЯ БРАТСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ
1 УД УНА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
Ділимося сумною вісткою з членами
і українською громадою, що 19 листопада 2003 р.
на 84-му році життя відійшов у засвіти
підстаршина 1-ої УД, учасник боїв під Бродами,
член управи станиці Братства

бл. п.

ЯРОСЛАВ ЛУЧАНКО

Похорон відбувся 24 листопада 2003 р. на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі.

Братові, ближчій і дальшій родині,
висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

**ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
ЧИ КУПИТИ ХАТУ?**

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА“

Музика на весілля, забори, фестивалі.

Святкування роковин.

ОЛЕСЬ КУЗИШИН

Тел./Факс: (732) 636-5406

e-mail: dumamuse@aol.com

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.

Замовляйте новий каталог на 2003 рік!

Тел.: 1-800-265-9858

COMPLETE MORTGAGE SERVICE

Тел.: (215) 396-7277

Прошу
відповісти

так чи ні на
наступні питання:

Поліна Калущнер
президент

- Ви знайшли дім чи бізнес своєї мрії?
Так _____ Ні _____
- Ви сумніваєтесь у своїй кредитоздатності?
Так _____ Ні _____
- Ви боїтесь заплутатися в лабіринтах програм? Так _____ Ні _____

Якщо Ви відповіли Так принаймні на одне питання, подзвоніть тел.: 215-396-7277

і попросіть працівника Complete Mortgage Service стати **Вашим провідником у лабіринтах моргиджа**

- 10 років у бізнесі.
- Комерційні і бізнесові позички.
- Уважне персональне відношення до кожного клієнта.
- Купівля, перефінансування, консолідація кредитних карток і ін.

www.whymortgage.com

можна телефонувати 7 днів на тиждень

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса
567 дол. + tax (round trip)
385 дол. + tax (one way)

Київ
399 дол. + tax (round trip)
325 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець
забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900

СТЕФАН ВЕЛЬГАСХ
Професійний продавець
забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free: 1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail: swelhasch@unamember.com

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
Оформлення Заяв на Лотерію
Зеленої Картки за Новими Вимогами
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 421-3873 • (212) 421-228-3029

KOZAK CONSTRUCTION, Co.

Ремонтують і переробляють хати, помешкання, пивниці, паркети, кафлі, шідрак, шпалювання, малювання.

Тел.: (201) 437-3227 • (646) 279-1910

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 473-3550

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!

973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

КАРПАТІ
FAST GUARANTEED DELIVERY
EXPORT-IMPORT

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТІ!

КАРПАТІ

КАРПАТІ
TRAVEL

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом
2-7 днів

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи американські долари

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

Добре znana у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

**НАЙКРАЩІ ЦІНИ
НА КВИТКИ**

НА ВСІ АВІАЛІНІ
СВІТУ!

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

ДОСТАВА тракторів, автомобілів, побутової техніки та електроніки

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК з КАТАЛОГУ

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК на відомих курортах

Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією

**121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4**

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189 Fax (416) 761-1662

E-mail: nsemczys@aol.com

www.karpaty.on.ca